

TRST - Na 3. strani
**Deželni servis
za dvojezičnost**
Za poenotenje in izboljšanje storitev

GABROVEC - Na 5. strani
**V nesreči umrl
31-letni motociklist**
Pričevanje vinarja Sandija Škerka

GORICA - Na 12. strani
**Prenova Korza Italia
se bo začela junija**
Celoten načrt prilagojen kolesarskim stezam

EGEJSKO MORJE - V brodolomih plovil med Turčijo in grškimi otoki v zadnjih dveh

Utonilo je še 24 otrok

SEŽANA - Humanitarna akcija tabornikov
**Rdečemu križu predali
pet kubikov pomoči**

ATENE - V vodah ob grških otokih Kalimnos in Rodos je včeraj ponoči utonilo najmanj 22 migrantov, med njimi 13 otrok. 144 migrantov so uspeli rešiti. Gre za novo begunsko tragedijo v Egejskem morju po nizu brodolomov v sredo, po katerih so našli 17 smrtnih žrtev, med njimi 11 otrok. Visoki komisariat ZN za begunce je zaradi slabšanja vremenskih razmer izrazil globoko zaskrbljenost nad usodo beguncev. Ob poskusu doseči Grčijo iz Turčije je oktobra utonilo 68 ljudi.

Na dogajanje se je že odzval grški premier Aleksis Cipras, ki je v parlamentu vidno prizadet dejal, da se sramuje, da je član vodstva Evropske unije. »Države si med seboj podajajo problem. Valovi ne odplavljajo samo mrtvih migrantov, pač pa tudi evropsko kulturo na celini,« je dejal. Hkrati je Cipras predlagal, da bi hotspote, ki so sedaj na grških otokih, premestili v Turčijo in tako ljudem prihranili nevarno pot.

Na 2. strani

Prenos trupla utopljenca

ANSA

TRST - Odbornica Panariti na šoli Gradnik
**Sto knjig »romalo«
iz knjižnice v šolo**

8

Slovenski župani
na Tržaškem
o reformi uprav

Na 4. strani

V združeni UPI
tudi trije Slovenci

Na 4. strani

Pred 1. novembrom na
Goriškem zasegli sveče

Na 13. strani

Nevio Sabadin
jadra s svetovno elito

Na 17. strani

Udinese bo uveljavljal
furlanščino

Na 17. strani

**DRUŠTVENA
GOSTILNA
NA PROSEKU**

Slavica Brankovič

DOMAČA KRAŠKA KUHINJA
TESTENINE IN MESNE JEDI

SRBSKA KUHINJA
MESO NA ŽARU

CVRTI KALAMARI

PROSEK 280
TEL. 040 225039

**Krizman
Martinovanje**

Sobota

7. novembra
od 20.00 dalje

ob pristni martinovi večerji vas bo zabaval

**Alpski Kvintet
z Otom Pestnerjem**

Hotel Restavracija Krizman - Repen 76
rezervacije na +39 040 327 115 ali info@hotelkrizman.eu

DOBEROB - Z dežele prejeli 58.000 evrov

Za vzdrževanje rezervata bi potrebovali precej več

13

GRČIJA - V številnih brodolomih v zadnjih dveh dneh

V Egejskem morju utonilo še 24 otrok

Cipras: Sramota! Valovi odplavljajo tudi evropsko kulturo

Reševanje beguncev s prenatrpanega čolna na čereh pri otoku Lesbos

ANSA

ATENE - V vodah ob grških otokih Kalimnos in Rodos je včeraj ponoči utonilo najmanj 22 migrantov, med njimi 13 otrok. 144 migrantov so uspeli rešiti. Gre za novo begunsko tragedijo v Egejskem morju po nizu brodolomov v sredo, po katerih so našli 17 smrtnih žrtev, med njimi 11 otrok. Ladja z okoli 150 ljudmi na krovu je ponoči potonila blizu Kalimnosa v vzhodnem Egejskem morju. Po brodolomu so reševalci našli trupla 19 ljudi, med katerimi je bilo šest žensk in 10 otrok. V reševalni operaciji so sodelovali štirje grški patruljni čolni, plovilo evropske agencije Frontex in helikopter ter lokalna ribiška ladja. Še ena ladja je ponoči potonila južneje, v vodah ob Rodosu, pri čemer so umrli najmanj ena ženska, otrok in dojenček. Tri ljudi še vedno pogrešajo, šest so rešili.

Do zadnjih smrti v Egejskem morju je prišlo po nizu brodolomov v vodah ob otokih Lezbos in Samos, v katerih je v četrtek umrlo najmanj 17 ljudi, med njimi 11 otrok. Visoki komisariat ZN za begunce je zaradi slabšanja vremenskih razmer v morskih vodah izrazil globoko zaskrbljenost nad usodo beguncev. Ob poskusu doseči Grčijo iz Turčije je samo oktobra utonilo 68 ljudi.

Na dogajanje se je že odzval grški premier Aleksis Cipras, ki je v parlamentu vidno prizadet dejal, da se sramuje, da je član vodstva Evropske unije. »Države si med seboj podajajo problem. Valovi ne odplavljajo samo mrtvih migrantov, pač pa tudi evropsko kulturo na celini,« je dejal. Hkrati je Cipras predlagal, da bi hotspote, ki so sedaj na grških otokih, premestili v Turčijo in tako ljudem prihranili nevarno pot.

V enem od najostrejših komentarjev glede begunske krize je grški premier še dejal, da Grčija ne želi »niti evra« za reševanje tisoč migrantov, ki vsakodnevno prihajajo na grško obalo. »Licemersko pretakajo krokodilje solze za mrtvimi otroki na obalah Egejskega morja. Mrtvi otroci vedno izzovejo žalost, a kaj je z na tisoče živimi otroki, ki prihajajo in so na ulicah. Nihče jih ne mara,« je dejal Cipras, ko je v parlamentu pojasnjeval, zakaj je grška vlada na nedeljskem mini vrhu v Bruslju 11 držav Zahodnega Balkana in EU pristala, da začasno sprejme 50.000 beguncev.

Od začetka leta je v Grčijo prek morja prispelo 560.000 migrantov, v Evropo je prek Sredozemlja pa skupaj več kot 700.000 migrantov. Več kot 3200 jih je ob prečkanju morja umrlo.

V BiH preprečili teroristični napad

SARAJEVO - Na severu BiH, v srbski entiteti Republiki srbski, so včeraj preprečili teroristični napad. V naselju Janja pri Bijelinji kakih 30 kilometrov severno od Zvornika, kjer so islamisti aprila napadli policijsko postajo, je policija zasegla večjo količino eksploziva v hotelu, ki stoji med stanovanjskimi objekti. Policija je preiskala hotel Dallas na podlagi obveščevalnih informacij. Našli so večjo količino vnetljivih tekočin ter eksplozivnih materialov, ki so bili medsebojno povezani s ciljem, da bi uničili ta objekt, ki je fizično povezan z večjim številom stanovanjskih objektov. O morebitnih aretacijah niso poročali.

RIM - Z odstopom 26 občinskih svetnikov

»Game over«

Marino očita DS, da so mu »nož zabodli v hrbet«

RIM - Župan Ignazio Marino je ostal brez soočenja v občinskem svetu, ki ga je želel doseči s četrtkovim preklicem odstopa. Včeraj je namreč 26 občinskih svetnikov formalno vložilo odstopne izjave in s tem dokončno potopilo občinsko upravo. Prefekt Gabrielli je že sinoči imenoval komisarja, ki bo upravljal občino do predčasnih volitev na pomlad. To je dosedanj milanski prefekt Francesco Paolo Tronca. Kolektivni odstop je zahtevala Demokratska stranka po sedemurnem sestanku njenih 19 svetnikov s predsednikom stranke Matteom Orfinijem. Za rušenje Marina je bilo potrebnih vsaj 25 odstopnih izjav od skupno 48 članov občinskega sveta. Svetnikom DS so se tako pridružili še trije iz sredinskih list, Alfio Marchini in še en svetnik njegove opozicijske liste ter dva desničarja, nekdanja somišljenika fašista Alemanna.

Pred županstvom je prišlo tudi do trenutkov napetosti s somišljeniki Marina, ki so vzklikali proti »izdajstvu« in »razprodaji demokracije«. Eno zadnjih Marinovih županskih dejanj je bilo pomenovanje predmestnega parka po čil-

skem predsedniku Salvadorju Allendeu. Kot on je Marino izjavil »Nisem mučenik, sem pa borec«. Pri tem je Marino obžaloval, da zaradi odstopa večine občinskih svetnikov ne bo mogoče »z odkrito in prozorno razpravo« v občinskem svetu občanom povedati, zakaj je prišlo do takega razpleta. »Toda nekateri so rajši stopili k notarju. To je politika, ki odločitve sprejema izven demokratičnih institucij,« je dejal in pikro pripomnil, da se počuti »kot da so ga z nožem vbodli v hrbet«.

Kritični do razpleta so bili tudi svetniki SEL in Gibanja 5 zvezd, ki so prepričani, da bi bilo vsekakor boljše odločitve sprejeti z odkrito razpravo v občinskem svetu. »Raje so zbežali skozi stranski izhod, kot pa da bi si pred javnostjo prevzeli politično odgovornost,« je vodja skupine G5Z ožigosal odločitve svetnikov DS.

V zvezi z dogajanjem se je ponovno oglašil tudi Vatikan. Časopis l'Osservatore Romano ocenjuje, da se je odgrala nespodobna farsa, kardinal Bagnasco pa upa, da bo zdaj Rim dobil »primerno« občinsko upravo.

SIRIJA - Mirovni pogovori na Dunaju

Stališča so bližja

Jabolko spora ostaja usoda sirskega predsednika Bašarja al Asada

DUNAJ - Na Dunaju so se zaključili mednarodni mirovni pogovori za iskanje rešitve za sirsko državljansko vojno. Predstavniki skoraj 20 držav so nekoliko zbližali stališča, a jabolko spora ostaja usoda sirskega predsednika Bašarja al Asada. Rusija in ZDA pa se strinjata, da mora Sirija po vojni ostati združena sekularna država. Francoski zunanji minister Laurent Fabius je napovedal nov krog pogovorov čez dva tedna. »Razpravljali smo o vseh vprašanjih, tudi najtežjih,« je Fabius povedal po zaključku pogovorov, na katerih so prvič sodelovali vsi ključni tuji igralci, tudi Iran. Kot ključno jabolko spora je izpostavil vprašanje Asadovega odstopa, omenil pa je tudi napredek v določenih točkah, vključno s »procesom tranzicije, obetom volitev, in vlogo Združenih narodov«.

Diplomati iz 17 držav ter Evropske unije in Združenih narodov so se zbrali na pogovorih, na katerih po pričakovanih ni prišlo do dogovora o prihodnosti Asada, a pomenijo ključen prvi korak pri iskanju politične rešitve konflikta. Zunanja ministra ZDA in Rusije John Kerry in Sergej Lavrov sta se strinjala, da mora Sirija po vojni ostati združena sekularna država. Po besedah Kerryja morajo sirske državne institucije obstati, ne glede na to, da se ZDA in Rusija ne strinjata o tem, kakšna naj bi bila vloga Asada. Washington še naprej verjame, da bi odhod Asada z oblasti pripomogel k doseganju dogovora za končanje vojne in k zmagi nad skrajno Islamsko državo. Lavrov in iranski kolega Mohamed Džavad Zarif se s tem ne strinjata, a bodo vsi trije še naprej sodelovali za iskanje politične rešitve, je napovedal Kerry. Kot je dodal, si vsi udeleženci prizadevajo za sklenitev prekinitev ognja, ki bi veljala po celotni Siriji, ter za izvedbo svobodnih volitev. (STA)

BREZPOSELNOST Dobro v Evropi, podatki za Italijo so še črnobeli

RIM - Stopnja brezposelnosti v Italiji je septembra padla na 11,8 odstotka (-0,1%), kar je najnižja raven po januarju 2013, je včeraj objavil statistični urad Istat, ki je ugotovil, da je bilo v prejšnjem mesecu 35.000 brezposelnih manj. Zmanjšala se je tudi brezposelnost med mladimi, in sicer na 40,5 odstotka (-0,2%). Po drugi strani pa se je na mesečni ravni zmanjšalo tudi število zaposlenih, in sicer za 36.000 enot oz. za 0,2 odstotka na 22,5 milijona.

Sočasno zmanjševanje tako števila brezposelnih kot zaposlenih si statistiki razlagajo s tem, da se del prebivalcev umika s trga dela in sploh ne išče več zaposlitve. Število neaktivnih med 15. in 64. letom starosti, ki niso ne zaposleni niti ne iščejo zaposlitve se je septembra povečalo za 53.000 ljudi oziroma za 0,4 odstotka na približno 14 milijonov in predstavljajo skupno kar 35,8 odstotkov odraslih prebivalcev.

Boljši so podatki za Evropo. Stopnja brezposelnosti v evrskem območju je bila septembra pri 10,8 odstotka, kar je 0,1 odstotne točke manj kot avgusta in najmanj po januarju 2012. V EU je na mesečni ravni upadla za 0,1 odstotne točke na 9,3 odstotka, kar je najmanj po septembru 2009, kažejo včeraj objavljeni podatki Eurostata. Septembra lani je bila stopnja brezposelnosti v območju evra 11,5-odstotna, v uni ji pa 10,1-odstotna. Po ocenah evropskega statističnega urada je bilo septembra v EU brezposelnih 22,631 milijona ljudi, od tega v območju evra 13,323 milijona.

V Sloveniji je bila po podatkih Eurostata septembra stopnja brezposelnosti 9,2-odstotna, kar je 0,1 odstotne točke manj kot avgusta in 0,4 odstotne točke manj kot septembra lani. Med državami članicami sta imeli septembra najnižjo stopnjo brezposelnosti Nemčija (4,5 odstotka) in Češka (4,8 odstotka), najvišjo pa Grčija (25 odstotkov julija) in Španija (21,6 odstotka).

Septembra je bilo v EU 4,540 milijona brezposelnih mladih (mlajših od 25 let), od tega v območju evra 3,113 milijona. Na letni ravni se je število brezposelnih mladih v EU zmanjšalo za 500.000, v območju evra pa za 251.000. V EU je bila septembra stopnja brezposelnosti med mladimi pri 20,1-odstotna, v območju evra pa 22,1-odstotna, medtem ko je bila lani septembra 21,8- oz. 23,4-odstotna.

MILANO - Po šestih mesecih in približno 21 milijonih obiskovalcev

Expo 2015 zapira vrata

Organizatorji zadovoljni, za mnoge pa je bil zamujena priložnost - Petrini: »Cirkus« - Karitas: »Glas najrevnejših ni bil slišan«

MILANO - V Milanu bo danes po šestih mesecih vrata zaprla svetovna razstava Expo 2015, posvečena hrani in vprašanju prehranske preskrbe planeta. Organizatorji so zadovoljni z obiskom, obiskovalci razstavo ocenjujejo pozitivno, strokovnjaki pa so kritični do skromnega prispevka dogodka k razpravi o globalni prehranski varnosti. Priprave na Expo so zaznamovali zamude pri gradnji ter korupcijski škandali, majsko veliko odprtje pa so spremljali nasilni protesti. A v šestih mesecih trajanja je priljubljenost razstave porasla, za obisk pa se je odločalo vse več ljudi. Še posebej v zadnjih tednih se je število obiskovalcev Expa močno povečalo, kar je vodilo do večurnega čakanja za vstop v nekatere paviljone. Ob sobotah si je svetovno razstavo ogledalo do četrtega milijona ljudi.

Premier Matteo Renzi je razstavo razglasil za "zmagoviti pohod" k uspehu. »Več mesecev je bila Italija razdeljena na tiste, ki niso verjeli v Expo, in tiste, ki so stavili nanj. Na koncu so vrste in brezhibna organizacija pokazali, da je v Italiji vse mogoče, tudi mednarodni dogodki,« je dejal Renzi. »Mislim, da imamo več kot 21 milijonov obiskov,« je dodal generalni komisar za Expo Giuseppe Sala. To bi pomenilo, da so organizatorji presegli zastavljeni cilj 20 milijonov obiskovalcev. »Smo zadovoljni,« je dodal Sala.

Uspeh Expa je sicer Sali prinesel status lokalnega zvezdnika, ki bi se prihodnje leto celo lahko povzpел na mi-

lanski županski stolček. Zanj se je Expo iztekel prehitro. »Prvi bi bil za to, da podaljšamo Expo, a je tehnično to nemogoče,« je povedal.

Zadovoljni so bili tudi obiskovalci, je pokazala nedavna raziskava združenja kmetov Coldiretti. 88 odstotkov radovednežev je namreč izrazilo zadovoljstvo kljub dejstvu, da so v povprečju v vrstah stali dve uri in 45 minut. Učinke Expa je čutilo celotno mesto Milano: septembra se je turistični obisk povečal za 35 odstotkov na 910.000, v mestni hiši pa verjamejo, da se bo trend zahvaljujoč izpostavljenosti v javnosti nadaljeval. Na kratek rok si lahko Italija od Expa obeta tudi 0,1-odstotni porast bruto domačega proizvoda (BDP) in okoli šest milijard evrov turističnih prihodkov.

Vendar pa strokovnjaki ob dvomu, da bo končna bilanca razstave pozitivna, opozarjajo tudi na tveganje serijskih bankrotov podjetij. Teh bi bilo lahko po mnenju družbe Euler Hermes od 1000 do 3000, še posebej v sektorjih, odvisnih od Expa, kot je na primer gradbeništvo.

Vprašanje je tudi, kaj se bo zgodilo z milijon kvadratnih metrov velikim prizoriščem Expa, ko bodo paviljone sredi prihodnjega leta dokončno odstranili. O tem bodo še razpravljali, ideje pa gredo v smeri izgradnje raziskovalnega in inovacijskega središča, kamor bi se preselilo več fakultet univerze v Milanu in poslovnih centrov.

Do Expa pa so kritični številni strokovnjaki, ki me-

nijo, da dogodek, ki je potekal pod naslovom Hrana za planet, energija za življenje, ni izpolnil poslanstva spodbujanja trajnostnih in socialno pravičnih prehranskih sistemov. Minister za kmetijstvo Maurizio Martina trdi, da je dogodek pomagal »zbuditi zanimanje, predanost in radovednost milijonov ljudi«. Ti se po njegovem sedaj bolj zavedajo svoje odgovornosti pri pomembnih demokratičnih vprašanjih glede dostopa do hrane. Kritiki pa so mnenja, da je razstava bolj izpostavila interese sponzorjev - velikih multinacionalk - in držav z vprašljivim odnosom do okolja. Vodja gibanja Slow food, ki si prizadeva za zaščito lokalnih ekosistemov in spodbujanje neoporečne hrane, Carlo Petrini je Expo opisal kot »cirkus« in »zamujeno priložnost«. Tudi generalni tajnik Caritasa Michel Roy je menil, da »glas najrevnejših« na Expu ni bil slišan.

Na svetovni razstavi v Milanu se je predstavilo več kot 140 držav, od tega 52 z lastnim paviljonom. Med slednimi je bila tudi Slovenija, ki je v svojem paviljonu pred dobrim tednom pozdravila milijontega obiskovalca in se je predstavljala pod sloganom I feel Slovenia (Čutim Slovenijo) in kot zelena, aktivna in zdrava.

Italija sedaj štafetno palico predaja Kazahstanu in Združenim arabskim emiratom. Prvi bo pripravil manjšo mednarodno razstavo v Astani leta 2017, slednji pa bo gostil svetovni Expo v Dubaju leta 2020.

Martina Gojkošek/STA

BEGUNSKA KRIZA - V Slovenijo včeraj vstopilo 5400 beguncev, 8000 pa jih je odšlo v Avstrijo

Stanje se postopoma umirja, obremenjen ostaja le Šentilj

Za zdaj še nobenih »tehničnih« pregrad na mejah - Spet potniški vlaki med Slovenijo in Hrvaško

LJUBLJANA - Stanje glede begunske krize se je v Sloveniji po besedah državne sekretarja Boštjana Šefica v primerjavi s preteklimi dnevi umirilo. Najbolj obremenjen ostaja Šentilj, tam je bilo čutiti tudi nekaj napetosti. Ograje kljub nekaterim govoricam Avstrija še ni postavila. V Posavju ostaja mirno, stekel je tudi mednarodni železniški promet s Hrvaško.

Šefic je na novinarski konferenci dejal, da trend prihoda beguncev v državo v zadnjih dneh upada, upada pa tudi število migrantov, ki vstopajo na to migracijsko pot. Kot je dodal, je tudi v Grčijo včeraj vstopilo "samo" 4000 beguncev. V Slovenijo je včeraj do 18. ure vstopilo 5400 beguncev, okoli 8000 pa jih je sprejela Avstrija. V nastanitvenih centrih v Gornji Radgoni in Šentilju je bilo ob 18. uri 2400 beguncev, v sprejemnem centru v Dobovi pa 1300.

Z vidika prehoda beguncev je med najbolj obremenjenimi v Sloveniji občina Šentilj. Po besedah župana Štefana Žvaba bodo utrpeli za 8,2 milijona evrov škode, če bo kriza trajala do konca leta. Žvab je izpostavil skorajšnje odprtje začasne železniške postaje bližje nastanitvenemu centru, ki bo razbremenila naselje ter nujnost pomoči podjetnikom. Stanje v brežiški občini pa je po izpraznitvi dveh begunskih centrov in ureditvi prevoza migrantov z vlaki boljše kot pred dnevi, je ocenil župan Ivan Molan. Medtem so včeraj Slovenske železnice spet vzpostavile železniški potniški promet s Hrvaško prek mejnega prehoda Dobova, ki je bil prekinjen 16. oktobra.

Glede na napovedi Avstrije, da bo na meji s Slovenijo postavila prepreke, so se včeraj že pojavile govorice, da jih postavlja, a ovir za zdaj še niso postavili. Po besedah Šefica je postavitev takih preprek sicer ne-

kaj povsem običajnega. »Aktivnosti so navajali, mi za to vemo in s tem nimamo težav. Nasprotno, pričakujemo, da bodo stvari zaradi tega potekale še bolj tekoče,« je pristavil. Poudaril pa je, da ne gre za postavljanje ograd na zeleni meji.

O postavitvi tehničnih sredstev na slovensko-hrvaški meji pa so včeraj spregovorili tudi na skupni seji parlamentarnega odbora za obrambo in komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb. Izrazili so podporo vladi pri morebitni odločitvi o postavitvi tovrstnih sredstev oz. ograje. Vlada se po besedah notranje ministrice Vesne Györkös Žnidar tudi na ta način pripravlja na primer omejevanja sprejema migrantov s strani Nemčije in Avstrije.

V razpravi o dopolnitvi zakona o obrambi, ki dopušča možnost dodelitve dodatnih pooblastil vojski, je obrambna ministrica Andreja Katič izpostavila, da vojska, policija in civilna zaščita že danes sodelujejo dobro, bi pa dopolnitev zakona zagotovila učinkovitejše delovanje. Dopolnitev zakona sicer zaradi referendumске pobude, ki so jo v sredo vložili predstavniki Radia Študent, za zdaj še ne bo stopila v veljavo. Predsednik DZ Milan Brglez je za zbiranje podpisov za razpis referendumada določil rok od 2. novembra do 6. decembra.

Medtem pa so se policistom včeraj na terenu pridružili delavci Finančne uprave RS (Furs), ki delajo v mobilnih enotah in opravljajo delo v uniformi. Do 120 uslužbencev Fursa bo tako izvajalo naloge v skladu z navodili policije, pod njenim vodstvom ter v skladu s pooblastili. Iz Slovenske vojske pa so sporočili, da je SV pripravila ter razdelila že okrog 50.000 toplih obrokov, prevozila okrog 100.000 kilometrov, pri čemer je porabila več kot 20.000 litrov goriva. Posadka helikopterja SV pa vsak dan opravlja prelete na območju premikov migrantov, za kar je bilo porabljenega že približno 8500 litrov goriva.

Pogleda na begunsko krizo sta včeraj delila tudi ljubljanski nadškof metropolit Stanislav Zore in soboški škof Peter Štumpf. Prvi je v intervjuju za časnik Večer poudaril, da je težko tako ljudem, ki prihajajo, kot tistim, ki živijo v vaseh ob meji. Oboje pa moramo po njegovem mnenju razumeti in ostati kristjani. Precej bolj oster je bil Štumpf, ki pa meni, da se izpolnjuje njegova slutnja o islamizaciji Evrope, država pa je brez pravih rešitev. (STA)

Na slovensko-avstrijski meji pri Šentilju še vedno prihaja do napetosti z gnečo beguncev, ki si želijo čimprej nadaljevati pot proti Nemčiji

ANSA

DEŽELA FJK - Posvetovalna komisija za slovensko manjšino

Nov deželni servis

Služba bo skrbela za prevajanje in nudila občinam storitve za uspešnejše dvojezično poslovanje

TRST - Deželna posvetovalna komisija za slovensko jezikovno manjšino je na včerajšnjem zasedanju pozitivno ocenila predlog odbornika Giannija Torrentija za preureditev sistema izvajanja dvojezičnosti v krajevnih upravah. Odobrili so projekt v vrednosti 900 tisoč evrov, ki jih bodo črpali iz 8. člena za dvojezično poslovanje krajevnih uprav, s katerim bo Dežela sama prevzela skrb za nudenje teh storitev občinam in drugim javnim upravam. S tem bodo ojačili službe za dvojezično poslovanje v okviru deželnega odborništvaja, jih opremili s sodobnimi softwareji in se po potrebi posluževali zunanjih strokovnih služb. Ta servis bo na voljo vsem občinam in drugim upravam, ki bodo potrebovale njegove storitve od tolmačenja do prevajanja dokumentov in drugih storitev, ki jih morajo na dvojezičnih območjih nuditi občanom slovenske narodnosti.

Člani komisije so pozitivno ocenili predlog, od katerega pričakujejo standardizacijo jezika in dvig kakovosti prevajalske službe, ki je bila doslej prepuščena ne vedno ustreznim izborom posameznih občin. Ob racionalizaciji sredstev in poenotenju terminologije naj bi nov sistem omogočil ustreznjšo uporabo sredstev za dvojezičnost, ki so jih nekatere občine včasih porabile tudi v druge namene.

Komisija se je seznanila tudi s predlogom razdelitve finančnih prispevkov iz leta 2014 krajevnim upravam za projekte dvojezičnega poslovanja po 8. členu zaščitnega zakona. Padla je pripomba na račun občin, ki teh sredstev ne koristijo v skladu z zakonsko namembnostjo. Nov deželni projekt naj bi vsekakor pomagal preseči ta problem. Negodovanje je izzvala tudi brošura Pokrajine Videm, ki je »izločila« nekatere občine z zaščitnega območja, kar je po oceni komisije povsem nesprejemljivo.

Posvetovalna komisija je včeraj potrdila končno besedilo pravilnika o dodeljevanju prispevkov ustanovam in organizacijam slovenske manjšine po DZ 26/2007, ki so ga sicer že vzeli v pretes na prejšnjih zasedanjih.

Iz WHO pohvale za zdravstveno oskrbo migrantov po Sloveniji

LJUBLJANA, 30. oktobra - Zdravstvena oskrba beguncev v Sloveniji poteka dobro, še posebej zato, ker se je stanje na brežiškem območju umirilo, pravi državna sekretarka na ministrstvu za zdravje Sandra Tušar. Stanje na terenu sta si po njenih besedah ogledala tudi predstavnik Svetovne zdravstvene organizacije (WHO), ki sta pohvalila dobro organizacijo oskrbe.

Do četrtega je pri oskrbi beguncev na brežiškem območju pomagalo še 17 zdravstvenih delavcev, od včeraj pa so tam le še štirje, ki sodelujejo z organizacijo Zdravniki brez meja. Oskrbeli so 46 od okoli 3000 migrantov, je povedala Tušarjeva. Po njenih navedbah je vodja ekipe Zdravnikov brez meja pohvalil organizacijo zdravstvene oskrbe beguncev v Sloveniji. Na terenu so bili tudi zdravniki Karitasa s svojim šotorom, a so ga v četrtek podrl in so se preselili na Šentilj, kjer bodo pomagali tamkajšnjim ekipam. Te so zaradi novega načina popisa beguncev, ko jih z vlaki vozijo na Šentilj, sedaj bolj obremenjene.

Dron vznemiril begunce

ŠENTILJ - Območje nastanitvenega centra Šentilj je včeraj dopoldne preletavalo brezpilotno letalo, ki je povzročilo vznemirjenje in strah med migranti, ki so med vojno v Siriji najbrž že imeli slabe izkušnje z vojaškimi droni. Lastnik letala ni znan. Policisti pozivajo ljudi, da z brezpilotniki ne vznemirjajo migrantov in s tem posledično ovirajo delo policije in drugih, ki pomagajo beguncem.

SODOBNA UMETNOST - Od danes v gradu Susans pri Majanu

14. Maravee Therapy

Glavna gostja letošnjega festivala je francoska umetnica Orlan

ORLAN

MAJANO - Francoska umetnica Orlan je nesporna protagonistka že štirinajstega festivala Maravee, ki je letos posvečen obsesivnemu iskanju fizične perfektnosti. Slavnostno odprtje festivala sodobne umetnosti, ki nosi tokrat podnaslov Therapy (terapija) in si ga je zamislila Sabrina Zannier, bo danes ob 19. uri v gradu Susans pri Majanu. Ob Orlaninih fotografijah in video instalacijah bodo na ogled tudi dela Silvie Camporesi, Debore Vrizzzi, Monike Grycko, Isabelle in Tiziane Pers. Odprtje bodo obogatili tudi razni plesni in glasbeni performansi. Pred tem je ob 18. uri predvideno srečanje z umetnico Orlan, znano predstavnico umetniške struje »body art«, ki v središče svojega ustvarjanja postavlja človeško telo.

Marevee Therapy bo v gradu Susans na ogled do 29. novembra, februarja prihodnje leto pa tudi v Obalnih galerijah Piran in gledališču Koper.

V Izoli moška pretepla voznika kombija

IZOLA - Policija zbira informacije o moških, ki sta v četrtek malo pred 10. uro na cesti na Beldverju nad Izolo, kjer opravljajo dela na krožišču, iz ustavljenega kombija povlekla voznika in ga pretepla. Moška sta vozila renault twingo prve generacije, rdeče barve in s pisanimi platišči. Nasilneža sta na delovni zapori pristopila do ustavljenega kombija, razbila steklo voznikovih vrat, odprla vrata ter iz vozila povlekla voznika. Nato sta ga pretepla in ga lažje telesno poškodovala, so včeraj sporočili s kopsrke policijske uprave. Voznik twinga je visok 180 centimetrov, temnih kratkih las, na laseh je imel gel, težak okoli 90 kilogramov in temnejše polti. Sopotnik je bil svetlejši polti kot voznik, drugega opisa ni. Vse, ki bi lahko podali informacije o dogodku ali storilcih, policija prosi, da o tem obvestijo Policijsko postajo Izola ali pokličejo na interventno številko 113 oz. anonimni telefon policije 080 1200.

Vlada potrdila v. d. direktorja Kobilarne Lipica

LIPICA - V. d. direktorja Kobilarne Lipica Boštjan Bizjak, ki ga je vlada v četrtek še četrtič imenovala za vršilca dolžnosti, meni, da je bila to racionalna odločitev v obdobju, ko se razpravlja o prihodnosti Lipice. Direktor Lipice Turizma Darko Ravnikar pa poudarja, da družba za preživetje potrebuje pomoč države. »Seveda je po eni strani človek nekoliko razočaran, a po drugi strani menim, da je zdaj, ko se končno razpravlja o prihodnosti Lipice z vidika dveh konceptov ... ta odločitev zelo racionalna in trezna,« je za STA dejal Bizjak. Ob tem pojasnjuje, da je dobro, da se direktorja s polnim mandatom imenuje, ko enkrat pride do odločitve, v katero smer se bo Lipica razvijala. Če se bo razvijal koncept Lipice, ki v ospredje postavlja kobilarno kot kulturni spomenik, je Bizjak pripravljen sodelovati kot direktor, če pa se odločitev obrne v drugo smer, »potem se verjetno vidi koga drugega, saj tega drugega koncepta tudi s strokovnega vidika sam ne morem zagovarjati«.

DEŽELNA REFORMA

Marjan Kemperle

marjan.kemperle@primorski.eu

Upravni kaos

Primorski dnevnik je v sredo zaman iskal deželne odbornike za krajevne avtonomije Paola Panontina, da bi izvedel, ali bodo medobčinske zveze formalno zaživele z notarskim ustanovnim aktom do konca oktobra, kot je to takrat predvideval deželni zakon o reformi krajevnih uprav. Odbornik je bil dopoldne službeno zadržan v Rimu, popoldne se je vrnil v Furlanijo-Juljsko krajino, a se ni odzval na dnevnikov poziv.

Odgovor na vprašanje je naslednji dan posredoval deželni svet z odobritvijo popravka, ki je za štiri mesece »zamrznil« izvajanje reformnega zakona. Tako je bila ustanovitev medobčinskih zvez preložena na konec februarja, začetek njihovega delovanja pa na 1. maj, mednarodni dan dela.

Deželna odločitev ponuja celo vrsto ugotovitev.

Prvič: dokazuje, da je bil zakon pripravljen z veliko naglico in je predvideval zelo kratek (očitno prekratek) čas za izvedbo upravne revolucije na deželni ravni.

Drugič: snovalci zakona niso pomislili na morebitne posledice tako hitrega postopanja.

Tretjič: ko je postal odpor proti takemu postopanju kričeče viden, ni bilo z deželne strani nobenega odziva. V tej zvezi je najbolj zgovorno odstopanje od zakonskih določil, ki predvidevajo poseg deželnih komisarijev v občinah, ki niso odobrile statuta nove medobčinske unije. Morali bi poseči v petih dneh, a niso.

Četrti: štirimesečni zamik potrjuje, da prizivi proti zakonu skoraj tretjine občin v deželi na deželno upravno sodišče predstavljajo »problem« in bi znali resno ogroziti celotni reformni zakon.

Petič: unije bodo - po novem - ustanovljali spomladi, prav v času volilnih kampanj v številnih občinah (tudi v Trstu in Miljah).

Se bodo politiki in stranke takrat potegovali za lastno občino, ali za skupno unijo?

Ob takih premisah sta možni dve napovedi. Ali lazimo upravnemu kaosu naproti. Ali pa, preprosto: iz te reformne moke ne bo kruha.

REFORMA KRAJEVNIH UPRAV - Ocene slovenskih županov in županje

Unija: preložitvev nujna, ne ve se pa, kaj bo potem

MARKO PISANI

FOTODAMJ@N

Preložitev ustanovnega akta Julijske medobčinske teritorialne unije za štiri mesece je včeraj odjeknila med slovenskimi župani in županjo na Tržaškem. Domala za vse je bila četrtkova deželna odločitev tako rekoč neizogibna. Nanjo so se takole odzvali.

Marko Pisani, repentabrski župan

»Mislim, da bo ta zamrzitev povzročila še dodatne probleme. V času, ko bi morali po novem ustanavljati Juljsko medobčinsko teritorialno unijo, bo potekala tako v tržaški kot v miljski občini volilna kampanja. Zato si težko predstavljam, da bomo lahko takrat organizirali vse nove funkcije, ki jih predvideva deželni zakon o reformi krajevnih uprav. Sedanja zamrzitev postopka za ustanovitev medobčinske unije še dodatno potrjuje to, kar sem podčrtal že pred časom: zakon je bil pripravljen nepremišljeno, s preveliko hitrico, ne da bi dobili tiste rešitve, ki bi zagotovili to, kar sam zakon predvideva, in sicer najmanjše stroške, večjo učinkovitost in večjo racionalnost naših uprav.«

Monica Hrovatin, zgoniška županja

»Mislim, da je bila zamrzitev oziroma preložitev formalne ustanovitve medobčinske občine prepotrebna. Na le zaradi prizivov na deželno upravno sodišče, ki se bo moralo izreči o umestnosti oziroma neumestnosti deželnega zakona o reformi krajevnih uprav, temveč tudi zato, da

MONICA HROVATIN

FOTODAMJ@N

bodo lahko imele posamezne občine več časa za pripravo in ureditev storitev nove unije. Če bi morali že novembra začeti s pripravo proračuna medobčinske zveze, bi imeli zanj premalo časa. Tako pa bodo imeli tehniki možnost za poglobitev posameznih zadev, pa tudi deželno upravno sodišče naj bi se v tem času izreklo. Sedaj bo potrebno nadaljevati sestanke, da bomo do konca februarja izpeljali ustanovni akt nove unije. Seveda, težav ne bo manjkalo, kajti proračun unije za prihodnje leto naj bi prišel na vrsto marca in aprila, to je po začetku leta, kar bo za knjigovodstvo dokaj komplicirano.«

Sandy Klun, dolinski župan

Prenos postopka na poznejši datum je bil - glede na sedanjo situacijo - neizbežen. Naj omenim le primer komisarijev, ki naj bi odobrili statut v tistih občinah, ki tega niso storile: o njih ni bilo ne duha ne sluha. Sedaj bomo imeli 120 dni časa za ureditev zadeve, to je za podpis ustanovnega akta medobčinske unije. Ni pa znano, kaj bo potem. Ali bo tudi začetek delovanja preložen za štiri mesece, to je z začetka januarja na začetek maja? To je prav za čas volilne

SANDY KLUN

FOTODAMJ@N

VLADIMIR KUKANJA

FOTODAMJ@N

kampanje v Trstu in v Miljah? Če se bo to zgodilo, se bomo znašli v popolni zmedi.

Vladimir Kukanja, Devin-Nabrežina

S preložitvijo za štiri mesece ne bomo kaj dosti rešili. Mogoče bo to pomagalo razčistiti nekaj malenkosti, a po mojem mnenju so štirje meseci zamika premalo. In ne gre pozabiti, da bodo takrat v Trstu in Miljah obremenjeni z volilno kampanjo, kar bo zadevo še bolj zakompliciralo.

M.K.

ZDRUŽENJE UPI - Dobrodošla sprememba statuta

V deželnem upravnem svetu odslej tudi trije Slovenci

V upravnem odboru deželnega Združenja italijanskih pokrajin Upi naj bi po novem sedeli tudi trije predstavniki slovenske narodne skupnosti. Tako je na prvem zasedanju upravnega sveta deželnega Upi zagotovila njegova predsednica Maria Teresa Bassa Poropat.

Poropatova je namreč 15. oktobra prevzela funkcijo deželne predsednice Združenja (slednjo naj bi ohranila vse do 15. oktobra prihodnje leto). Na zadnjem deželnem zasedanju v Gorici je upravni odbor Upi sprejel nekaj sprememb k svojemu statutu, zlasti kar se tiče njegove

MAURIZIO VIDALI

FOTODAMJ@N

ga 7. člena. Načelnike svetov goriške, tržaške in videmske pokrajine je Poropatova povabila, naj vsak čim prej izbe-

rejo po enega predstavnika slovenske jezikovne manjšine, ki bi bil pripravljen sodelovati pri Združenju. »Sprememba statuta dokazuje pomen, ki ga Združenje izkazuje do večkulturnosti in večjezičnosti, pravzaprav do slovenske narodne skupnosti, ki je sestavni del goriške, tržaške in videmske pokrajine,« je poudarila predsednica.

Pobudnik vključitve treh Slovencev v Združenje je bil predsednik tržaškega pokrajinskega sveta Maurizio Vidali, ki si nada, da bi do podobnih ukrepov prišlo tudi znotraj Združenja italijanskih občin Anci.

PRED 1. NOVEMBROM - Delegaciji s predstavniki šestih občinskih ter pokrajinske uprave

Počastili vse mrtve

Občinski in pokrajinska upraviteljica včeraj dopoldne pred spomenikom Bazoniškim junakom

FOTODAMJ@N

Predstavniki vseh šestih občinskih uprav na Tržaškem ter pokrajinske uprave so včeraj obiskali številne kraje spomina in s tem počastili vse padle ob bližajočem se dnevu mrtvih. Delegacija županov je s predsednico Pokrajine Mario Tereso Bassa Poropat krenila iz Nabrežine, kjer se je ustavila pred dvema spomenikom, nato pa nadaljevala pot do Zgonika, Cola, Prazne jame, openskega streljšča, Pikelca, bazovskega šohta, spomenika Bazoviškim junakom, dolinskega parka spomina in Milj.

Druga delegacija, na čelu z občinskim in pokrajinskim odbornikom Edijem Krausom in Igorjem Dolencem, pa je obiskala pokopališča na Proseku, pri Sv. Ani, v Šklednju, obeležje v Drevoredu D'Annunzio, spominski park pri Sv. Justu in Veliki trg.

VZHODNI KRAS - SKP Krožek Goat za padle v boju proti nacifašizmu

Tudi letos bo delegacija Krožka Kras-Altipiano Giuliano Goat Stranke komunistične prenove (SKP) 1. novembra počastila spomin na padle v boju proti nacifašizmu. Jutri bodo torej polagali cvetje na spomenike padlih na vzhodnem delu krasa, in sicer v sledečem vrstnem redu: ob 9.15 v Trebčah; ob 9.30 na Opčinah (v okviru pobude VZPI-ANPI); ob 9.30 v Gropadi (v okviru pobude KD Slovan in SKD Skala, sodelovala bo recitatorka Tatiana Malalan); ob 9.45 na Padričah (v okviru pobude KD Slovan in SKD Skala, sodelovala bo recitatorka Tatiana Malalan); ob 10. uri v Bazovici.

Krožek SKP Giuliano Goat vabi občane, naj se množično udeležijo.

SMRTNA NESREČA V GABROVCU - Včeraj malo pred deveto uro zjutraj

Motorno kolo v avtomobil: umrl 31-letni motorist iz Milj

Malo pred deveto uro se je včeraj zjutraj v Gabrovu v križišču, ki na koncu vasi pelje proti Zgoniku, pripetila smrtna nesreča, v kateri sta bila vpletena motociklist in avtomobilistka.

Življenje je v tragičnem trku v bok sivega fiata punto z novogoriško registrsko tablico izgubil 31-letni Thomas Depase doma iz Milj, zaposlen v tržaškem pristanišču, ki se je na sedlu svoje črne yamahe FZ6 peljal v smeri proti Saležu.

Cesta, ki iz Gabrova pelje v Salež, ni nova avtomobilskim nesrečam, včasih tudi smrtnih, ki so se povečini zgodile v bližini železniškega nadvoza. Tokrat je smrtna kosa udarila na križišču, kjer se avtomobilisti pogosto zazrejo v tipične smerokaze kraških osmic.

Včeraj je voznica sivega fiata punto, ki je prihajala iz Saleža v smeri proti Gabrovu, ob prihodu motociklista zavila proti Zgoniku in po vsej verjetnosti izsilila prednost. Motociklist je po trčenju obležal na sredini križišča, motor pa je od avtomobila odbilo stran v bližnjo cestno ograjo.

Na kraj nesreče so poleg službe 118 posegli takoj karabinjerji nabrežinskega poveljstva, ki so preusmerili promet nazaj proti Saležu in Božjemu polju. Nemočno so spremljali poskuse oživljanja, naposled pa je zdravnik zabeležil uro smrti. Motociklistu so bile usodne številne notranje poškodbe.

Na asfaltu so tačas karabinjerji že opravili prve meritve, ki so dokazale, da je 31-letni motorist zaviral 12 metrov, na cestišču pa je pnevmatika yamahe FZ6 pustila le tanko in kratko sled. Po vsej verjetnosti je motor tudi poskočil na nekatereh kucjih preden je končal v sivi punto. Vdolbena karoserija avtomobila na desnih vratih pa ni pričala o izredno silovitem trčenju. Avtomobil so nabrežinski karabinjerji zasegli, saj še raziskujejo morebitno odgovornost vpletenih.

Voznica, ki je prihajala iz Gorjanskega, ni utrpela fizičnih posledic in je v popoldanskih urah zapustila katarinsko bolnišnico. Po vsej verjetnosti med zavijanjem na pokrajinsko cesto, ki pelje proti Zgoniku, ni opazila prihoda motorista. Ta se je v tisti uri peljal tudi po precej senčnem odseku, oblečen je bil v črne obleke, nosil je črno čelado. Tudi voznica se je pred zavijanjem vozila v senci hrastov, med njima je ravno na križišču odsevala svetloba jesenskega sonca. Karabinjerji se nad hitrostjo yamahe niso izrekli.

Truplo motociklista je ovito v tanko belo odejo v pričakovanju mrliške službe dolgo čakalo na odstranitev. Ob njem še čelada in manjši usnjeni nahrbtnik. Karabinjerji so križišče sprostili okrog 10.30. Ob cestni ograji so ostale le manjše razbitine motorja in madež motornega olja.

Iz nabrežinskega poveljstva so v večernih urah izstavili krajše tiskovno sporočilo, v katerem niso navedli novih informacij v zvezi z jutranjo nesrečo. Meritve in poročilo smrtno nesreče so karabinjerji že posredovali tržaškemu tožilstvu.

Andrej Marušič

Levo nesrečni Thomas Depase; desno prizorišče nesreče; levo spodaj motorno kolo; desno spodaj karabinjerji so za poldrugo uro ustavili promet, za avtomobilom karabinjerjev fiat punto, soudeležen v smrtni prometni nesreči

FOTODAMJ@N

GABROVEC - Pokrajinska cesta

Ko bi bilo tisto križišče urejeno ...

Tisto križišče je nevarno. To je zgodišča občinska uprava ugotovila že pred več leti. Na tistem odseku se je pripetila že cela vrsta nesreč, hudih in manj hudih. Cesta je pokrajinska. Urediti bi jo morala Pokrajina Trst, za poseg pa je bilo nujno potrebno sodelovanje zgodiške občine, ker se cesta nahaja na njenem ozemlju.

Občinska uprava takratnega župana Mirka Sardoča je v ta namen leta 2008 pripravila delno varianto k splošnemu občinskemu prostorskemu načrtu. Ukrep je bil potreben, da bi lahko tržaška pokrajina nato uredila tisto križišče, ga opremila z novimi obcestnimi ograjami in namestila potrebne smerokaze. Zgodiški občinski svet je delno varianto k prostorskemu načrtu sprejel 13. februarja 2009 (!).

Načrt je nato romal na Deželo, da bi ga preverila in izrekla morebitna priporočila. Po nekaj mesecih se je dokumentacija vrnila na zgodiško občino, in sicer brez nobenih pripomb deželne uprave. Pomeni, da je bil načrt Sardočeve uprave pravilno zastavljen.

Za ureditev križišča je bilo treba odkupiti del zemljišča ob cesti, kar je bilo tudi storjeno. Prav tako je bil izdelan ustrezeni načrt.

Zadeva se je vsekakor zavlekla. O njej je bil spet govor 9. oktobra 2012 (več kot 3 leta po odobritvi variante k prostorskemu načrtu ...), in sicer na srečanju tržaškega pokrajinskega odbora predsednice Marie Terese Basse Poropat z zgodiško upravo župana Mirka Sardoča. Dela bi morala opraviti pokrajinska uprava. Takrat je bilo zgodiški občinski upravi zagotovljeno, da se bodo začela spomladi 2013 (!).

Pa se niso. Pakt stabilnosti je zmešal upravne štrene in zaustavil postopek. Pokrajinski odbornik Vittorio Zollia je včeraj pojasnil, da se je zadeva vendarle premaknila z mrtve točke; pokrajinska uprava je objavila razpis za oddajo del v zakup in sedaj čaka, katero podjetje si bo zagotovilo poseg, vreden kakih 150 tisoč evrov.

Od priprave variante prostorskega načrta za ureditev križišča mineva prav v teh dneh sedem let. Ko bi bilo delo v tem času opravljeno, bi morda danes ne pisali o mladem življenju, ki je včeraj tamkaj utrnilo.

M.K.

SANDI ŠKERK

»Česa takega še nisem doživel«

Sandi Škerk

FOTODAMJ@N

Med očividci nesreče v Gabrovu je bil tudi vinar iz Praprota Sandi Škerk, ki je prvi ob 8.42 poklical rešilca na kraj nesreče: »Po klicu do prihoda rešilca sem imel občutek, da je minila cela večnost. Ni bilo tako. Uslužbenci službe 118 so dospeli na kraj nesreče po dobrih desetih minutah. Vsi, ki smo se prvi zadržali na kraju, takoj po trku, smo bili pretreseni. Česa takega nisem še doživel.«

Prvi avtomobilisti, ki so se kot Sandi Škerk zaustavili na kraju nesreče in opravili svojo državljansko dolžnost, so smrtno ponesrečenega motociklista z dovoljenjem centrale službe 118 takoj poskušali oživljati z zunanjo masažo srca. Pomoč so nudili tudi šokirani voznici. Žal so bile posledice nesreče tako hude, da je bil katerikoli poskus oživljanja, tudi po posegu urgentne službe, neuspešen.

Prebivalci bližnjih hiš niso slišali trka. Na kraj prizorišča so prišli, potem ko so v vasi opazili prometno gnečo zaradi zapore cestišča. Smrtno nesrečo na križišču proti Zgoniku niso še pomnili. Križišče pa za marsikoga ni varno, predvsem zaradi natrpanosti z osmičarskimi smerokazi in splošne slabe vidljivosti. (mar)

OBČINA TRST - V Barkovljah

Zaščita obale

Projekt o zaščiti pomorskih klubov pred nevihtami in valovanji

Tržaški občinski odbor je sprejel projekt za zaščito obalnega pasu v bližini barkovljskih pomorskih klubov, zlasti krožka Marina Mercantile Nazario Sauro. Glavni »sponzor« del je Dežela FJK, ki je Občini Trst, kot dejanski izvajalki, nakazala 250 tisoč evrov s strani deželne civilne zaštite.

Občinski odbornik za javna dela Andrea Dapretto je na sedežu krožka Marina Mercantile včeraj pojasnil, za katera dela naj bi šlo. »Prva tranša del bo zaobjemala podaljšanje pomola proti morju, kar naj bi zaščitilo pomorske strukture in priveze v primeru neviht oz. visokih valov,« je povedal odbornik in poudaril, da je študija valovanj in pa pričrtnih pregrad zahtevala več preverjanj in poglobljanj, tako da je Občina iz svojega proračuna dodala še 35 tisoč evrov. Pristaniška kapitanija, ki je odgovorna za obalni pas, bo sedaj poskrbela še za sanacijo območja oz. za odstranitev morebitnih vojaških ostankov z morskega dna. Do konca leta bodo razpisali natečaj za izvajalca del, ki naj bi potem stekla spomladi, tako da bo poleti vse nared za kopalniško sezono. Predsednik pomorskega krožka Fulvio Rizzi je potožil, da povzročijo nevihte vsakič veliko škode tako na plovilih kot na privezih, zato je občinski zaščitni poseg potreben.

Odšel tržaški novinar in borec proti mafiji Etrio Fidora

Včeraj ob zori je v svoji hiši v Trstu izdihnil novinar Etrio Fidora. Star je bil 85 let. Novico je sporočil deželni novinarski sindikat Assostampa. Fidora je bil pred leti tudi podtajnik državnega sindikata FNSI in predsednik sicilskega novinarskega sindikata. Zapušča ženo Ornello Di Blasi, nekdanjo novinarko tržaškega sedeža RAI in sina Daria, novinarka v Palermu. Etrio Fidora je večji del svoje kariere opravil prav v Palermu, pri dnevniku L'Ora, kjer je bil pred upokojitvijo tudi založniški direktor, sodeloval pa je z javno radiotelevizijo RAI, pozneje je poučeval na fakulteti za komunikologijo v Palermu in Trstu. Fidora je s svojimi članki razkrival delovanje mafije med 60. in 90. leti, v tem času so ga šestkrat tožili zaradi obrekovanja, a je bil vedno oproščen. Uredništvo dnevnika L'Ora je bilo tudi tarča napadov in atentatov, trije kronisti so umrli. Ko je uredništvo raznesla bomba, sta se Sandro Pertini in Ferruccio Parri zavzela za ustanovitev parlamentarne protimafijske komisije, ki deluje še danes.

OPČINE - Na pobudo staršev otrok iz italijanskih šol

Odprli nov bralni in igralni kotiček

Knjižni tramvaj nov kamenček v mozaiku razpršenih knjižnic

Po odprtju se je Marco Milkovic preizkusil v vlogi pravljíčarja. Množici radovednih otrok je prebral Kosovelovo otroško pesem o soncu, prostovoljka projekta Rojeni za branje pa je prebrala italijanski prevod pesmi

FOTODAMJ@N

V nabito polnem zgornjem nadstropju občinske stavbe v Doberdobski ulici na Opčinah so včeraj popoldne ob navzočnosti lepega dela tržaškega občinskega odbora s prerezom dveh trakov (z barvami slovenske in italijanske zastave) slovesno in zadovoljno odprli novo malo knjižnico oziroma bralni kotiček za otroke in mladino Knjižni tramvaj. V lično okrašeni sobi, ki jo je vztrajnemu in požrtvovalnemu združenju odborov staršev otrok z italijanskih šol z Opčin in okolice odstopil rajonski svet, je veliko knjig za otroke v italijanskem jeziku, 80 odstotkov knjig so od januarja do danes darovali sami starši.

Pred samim odprtjem so se otroci ter podžupanja Fabiana Martini in direktorica mestnih knjižnic Bianca Cuderi pripeljali na Opčine s tramvajem, med vož-

njo sta prostovoljki projekta Rojeni za branje (Nati per leggere) prebrali nekaj pravljíc; novi bralni kotiček je nastal tudi v okviru omenjenega projekta. V stavbi v Doberdobski ulici so se jim nato pridružili župan Roberto Cosolini, podžupanja Fabiana Martini, občinska odbornika Antonella Grim in Paolo Tassinari, predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marco Milkovic in številni drugi, v množici je bil tudi (tokrat v vlogi starša) poslanec Aris Prodani.

Zasluge za novo pridobitev gre v prvi vrsti pripisati združenju odborov staršev otrok z italijanskih šol, ki mu predseduje Micaela Ciut. »Za to smo si prizadevali šest let, nekje na Opčinah smo želeli pridobiti prostor za branje, igranje in druženje. Začasno smo bili dejavni v žup-

nišču in centru Villaggio del Fanciullo, naпослед pa smo v sodelovanju z odbornico Grimovo, rajonskim svetom in predsednikom Milkovicem prišli do te opcije, ki je odlična,« je ob robu slovesnosti povedala Micaela Ciut in pojasnila, da slovenskih knjig tu ni, saj je na Opčinah že dolgo dejavna knjižnica Pinko Tomažič in tovariši, ki je veliko večja in bogatejša. Ciutova pa ne izključuje morebitnega sodelovanja ob posredovanju rajonskega sveta. Cosolini je izrazil zadovoljstvo, pohvalil vztrajne starše in izjavil, da javnih prostorov ni mogoče uporabiti na boljši način. Bianca Cuderi je razložila, da predstavlja Knjižni Tramvaj »nov korak na poti udejanjanja programa razpršenih knjižnic, ki omogoča dostop do knjig na različnih koncih občinskega ozemlja.« (af)

BIVŠA RIBARNICA - Od 6. do 8. novembra

Festival kave

Tekmovanja na državnem merilu med barmani in pokaševalci kave, pa tudi med tržaškimi barmani v pripravi znamenitega »capo in b«, delavnice za odrasle in za otroke, spoznavanje skrivnostnega sveta v skodelici kave, srečanja, debate in še bi lahko naštevali. Marsikaj zanimivega bo namreč bogatilo tudi letošnjo, drugo izvedbo festivala tržaške kave Trieste Coffee Festival, ki ga prireja tržaški grozd, pravzaprav agencija za razvoj industrijskega okoliša kave v Trstu - Trieste Coffee Cluster in bo zaživel prihodnji konec tedna, se pravi od 6. do 8. novembra v tedni, danjani ribarnici od 10. do 18. ure (vstop bo prost). S festivalom se bo tudi po šestih mesecih slovesno zaključila tamkajšnja multimedijna razstava Okus mesta - Trst, prestolnica kave.

Furio Suggi Liverani, predsednik tržaškega kavne grozda in glasnik tržaških podjetnikov iz verige kave, je na včerajšnji predstavitvi festivala ocenil, da je Trst postal razpoznaven po svetu ravno zaradi njegove »kavne zgodbe«, ki je skozi stoletja dokazala, da je uspešna; vonj po tržaški kavi je med drugim segal vse do paviljonov milanskega Expa. »Svetovna razstava se zaključuje, prav tako se poslavlja razstavno dogajanje v nekdanji ribarnici. Predstavniki verige kave si želimo, da bi v mestu nastalo nekaj stalnega, kar bi opozarjalo prebivalce in obiskovalce, da so v mesto kave. Muzeji namreč niso dovolj: ljudje danes potrebujejo pripoved,« je dejal Liverani.

Da je Trst prestolnica kave, pravzaprav prestolnica kakovostne kave, je povedal tudi ideator festivala Alberto Polojaz; namen dogodka je ta, da obiskovalca povede v svet kave, kjer lahko spozna kavno verigo in kako se oziroma naj bi se skladno prepletala z ostalimi mestnimi realnostmi kot so turizem, gospodarstvo, kultura, zgodovina in umetnost.

Tridnevni program festivala bo nabito poln dogodkov: od takih bolj umetniških - tekmovalne v dekoraciji kupačinov in mlečno peno (6. novembra med 15. in 17. uro), do tistih bolj strokovnih - okrogla miza o kavi (7. novembra ob 10.30), mimo svetovnega tekmovanja v pokašnji kave (8. novembra ob 10.30) in pa tistega v pripravi tržaškega »capo in b« (8. novembra ob 15. uri). Posebna pozornost je namenjena najmlajšim, za katere bodo priredili didaktično-umetniške delavnice ter celo igro degustacije brezkofeinske kave z vodo.

Festival bo potekal v vhodnih prostorih nekdanje ribarnice, kjer bodo obiskovalci vse tri dni lahko spoznavali in okusili proizvode podjetij Imperator, Primo Aroma, Qubik in Torrefazione Caffè San Giusto. Prisotni pa bodo tudi člani združenja darovalcev kostnega mozga ADMO, ki bodo za vsak prispevek udeležencev darovali kavno sadiko. Podrobne informacije o programu so na voljo na spletni strani www.triestecoffecluster.com. (sas)

Dohodkovne podpore v tržaški občini

Od ponedeljka, 2. novembra, bo Občina Trst sprejemala prošnje za dohodkovne podpore samo na sedežih občinskih socialnih služb, in sicer od ponedeljka do petka od 9. do 11. ure, v ponedeljek in sredo tudi od 14. ure do 16.30. Sedeži so v ulicah Moreri (št. 5/B, tel. 040-4194517), Pascoli (št. 35/1, tel. 040-6780712), Locchi (št. 27, tel. 040-6758640) in Roncheto (št. 77, tel. 040-3897211). Obrazci so na voljo tako na sedežih kot tudi na spletni strani www.retecivica.trieste.it.

Oglaševanje v občini Devin-Nabrežina

Odbornikine davke in lokalne finance Občine Devin-Nabrežina obvešča, da bo Služba za davke in storitve na ozemlju od 1. novembra dalje prevzela storitev oglaševanja na javnih površinah in izterjavo pristojbine za oglaševanje oziroma pristojbine za oglaševanje na javnih površinah. Od navedenega dne se bodo lahko zainteresirani obrnili neposredno na telefonski številki 040-2017305 in 040-2017316 ali predložili vlogo po elektronski pošti na naslov: affissioni@comune.duino-aurisina.ts.it. Naknadne informacije in obrazci bodo na voljo na uradni spletni strani občine.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 31. oktobra 2015

BOLFENK

Sonce vzide ob 6.43 in zatone ob 16.54 - Dolžina dneva 10.11 - Luna vzide ob 20.32 in zatone ob 11.39.

Jutri, NEDELJA, 1. novembra 2015

VSJ SVETI,

DAN SPOMINA NA MRTVE

VREME VČERAJ: temperatura zraka 16 stopinj C, zračni tlak 1016 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter burja s sunki do 80 km na uro, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 16,5 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 26. oktobra, do nedelje, 1. novembra 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Oširek Sonnino 4 - 040 660438, Ul. Alpi Giulie 2 - 040 828428, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Oširek Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg Sv. Ivana 5, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Sv. Ivana 5 - 040 631304.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.20, 22.10 »The Last Witch Hunter«.
ARISTON - 15.00, 17.00, 21.15 »La legge del mercato«; 19.00 »The Lobster«.
CINEMA DEI FABBRI - 20.00 »The Wolfpack«; 21.45 »Laurence Anyways«.
FELLINI - 16.00, 18.00, 20.00 »Woman in Gold«; 22.00 »The Walk«.
GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Tutto può accadere a Broadway«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Mustang«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 20.15 »Io che amo solo te«; 18.15, 22.00 »Dheepan - Una nuova vita«.
KOPER - PLANET TUŠ - 21.15 »Everest 3D«; 19.25 »Hotel Transilvania 2«; 12.30, 14.30, 16.30, 18.20 »Hotel Transilvania 2 (sinhr.)«; 11.30, 13.30, 15.30, 17.30 »Hotel Transilvania 2 (sinhr.) 3D«; 14.20, 18.40 »Kuhar na robu«; 21.00, 22.10 »Ljubezen 3D«; 15.40, 22.00 »Marsovec«; 12.00 »Minioni«; 13.00, 13.50, 14.50 »Ribbit«; 18.25, 20.10 »Skavti proti zombijem«; 17.00 »Tannhäuser«; 13.45 »Utrip ljubezni«; 15.45, 20.40 »Zadnji lovec na čarovnice«; 18.15 »Črna maša«; 16.20, 20.20 »Šiška Deluxe«; 22.35 »Škrlatni vrh«.
KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.00 »Zlo za petami«.
NAZIONALE - 15.15, 16.45 »Spongebob Live Party«; 15.15, 16.45 »Giotto - L'amico dei pinguini«; 20.00, 22.10

»Suburra«; 15.15, 20.00 »Inside Out«; 18.10, 21.45 »Sopravvissuto - The Martian«; 17.00, 18.20, 20.20 »Hotel Transilvania 2«; 18.30, 20.00, 21.30 »Tutti pazzi in casa mia«; 16.20, 18.20, 20.30, 22.10 »Belli di papà«; 15.15, 17.00 »Ghosthunters«; 18.40, 22.00 »Hitman: Agente 47«.

SUPER - 15.30, 21.40 »Crimson Peak«; 17.20, 19.30 »Lo stagista inaspettato«.

THE SPACE CINEMA - 15.30, 17.45, 20.00, 22.10 »The Last Witch Hunter«; 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »Belli di papà«; 15.00, 16.50, 18.40, 20.30, 22.15 »Tutti pazzi in casa mia«; 15.05, 19.45 »Ghosthunters«; 15.20, 17.25 »Giotto - L'amico dei pinguini«; 15.30, 17.30, 19.30 »Hotel Transilvania 2«; 15.40, 17.40 »Spongebob Live Party«; 19.35 »Game Therapy«; 21.30 »The Walk«; 19.30, 21.45 »Crimson Peak«; 22.00 »Io che amo solo te«; 17.10, 21.50 »Maze Runner - La fuga«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.30 »Giotto - L'amico dei pinguini«; 18.15, 20.10, 22.10 »The Last Witch Hunter«; Dvorana 2: 16.30, 18.10 »Spongebob Live Party«; 19.50 »The Walk«; 22.15 »Crimson Peak«; Dvorana 3: 16.00 »Hotel Transilvania 2«; 17.45 »Woman in Gold«; 20.00, 22.00 »Hitman: Agent 47«; Dvorana 4: 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Belli di papà«; Dvorana 5: 16.00 »Ghosthunters«; 17.40, 20.20, 22.10 »Tutto può accadere a Broadway«.

Šolske vesti

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo uradi v ponedeljek, 2. novembra, zaprti.

RAVNATELJSTVO DIZ J. ŠEFANA obvešča, da bodo šolska stavba in uradi v ponedeljek, 2. novembra, zaprti.

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJ TONČIČ razpisuje natečaj za dodelitev štipendij in podpor za akademsko l. 2015/16. Prijavijo se lahko študenti in študentke, ki imajo stalno bivališče ali so rojeni v FJK ter se izobražujejo po dodiplomskih ali podiplomskih visokošolskih programih. Vloge do 20. novembra v Ul. Ginnastica 72. Pogoji razpisa na www.sklad-toncic.org.

Izleti

SPDT vabi v nedeljo, 8. novembra, na Martinovanje. Zbirališče ob 9.00 v Gropadi, pred sedežem SKD Skala. Pohodu po okolici Gropade sledi prijateljsko druženje. Prijave do ponedeljka, 2. novembra, na tel. št. 040-220155 (Livio), 040-413025 (Marinka) ali pri odbornikih planinskega društva. **OBČINA DOLINA** za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice organizira v nedeljo, 8. novembra, 3. brezplačni vodeni izlet ciklusa »Jesen v dolini Glinščice 2015: Med godovi in gmajnami na Kokoši«. Trajanje prib. 3 ure. Namenjeno družinam in otrokom starejšim od 8 let. Zbirališče ob 9. uri pri cerkvi na Pesku. Info in prijave do petka, 6. novembra: info@riservavalrosandra-glinscica.it ali na tel. št. 040-8329237 (od pon. do pet., 9.00-13.00).

KRU.T - nadaljuje se vpisovanje na izlet od 5. do 8. decembra v predpraznično Prago, mesto, ki obiskovalca vsakič očara in prevzame s svojo razkošno in bogato arhitekturo. Program in prijave v Ul. Cicerone 8 (2. nad.), tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV IN KRU.T vabita člane in prijatelje, da se v četrtek, 17. decembra, zapeljejo do Ljubljane na voden ogled Plečnikove hiše na Trnovem, sprehod med božičnimi stojnicami in uživanje praznično okrašene slovenske prestolnice. Info in prijave v Ul. Cicerone 8, II. nad., tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KAM NA SILVESTROVANJE? SKD Drago Bojan - Gabrovec organizira od 31. decembra do 3. januarja, noveletno potepanje v Lovranu pri Opatiji. Info in vpis na tel. št. 340-2741920 (Mirela).

Obvestila

»QIGONG« KITAJSKA VADBA Z ENERGIJO - DSMO obvešča, da poteka vadba ob petkih, 19.15-20.30 v dvorani ACLI, Ul. Frausin 9, Milje. V teku je vpis za dodaten urnik ob tor-kih, 18.00-19.15. Info na tel. št. 340-3010299 (Letizia).

JOGA - SKD F. PREŠEREN iz Boljunca obvešča, da se tečaji joge vršijo ob sredo-ah v društveni dvorani občinskega gledališča v Boljuncu: začetniki 17.15-18.45, nadaljevalni tečaj 19.00-20.30.

NŠK obvešča, da bo danes, 31. oktobra, Oddelek za mlade bralce v Narodnem domu odprt od 9.30 do 12.30 s praviljnim užitkom ob 11.00. Vabljeni!

ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM v NOB iz Šklednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca vabi na svečanost ob Dnevu preminulih v nedeljo, 1. novembra, ob 10.30 s polaganjem vencev k spomeniku padlim v NOB v Istrski ul. 192. Sodeluje ŽePZ Ivan Grbec, vodi Silvana Dobrilla ob harmonikarski spremljavi Silvana Kralja; danes, 31. oktobra, bodo člani odbora od 15. ure dalje polagali rože k spomenikom padlim na Vojaškem pokopališču in zatem na glavnem pokopališču pri Sv. Ani.

POBUDE V OKVIRU PRAZNIKA SV. MARTINA na Proseku - Rajonski svet za Zahodni Kras vabi prošeške in kontovelske proizvajalce, da se udeležijo pokašine vin, ki bo 11. novembra na dvorišču rajonskega sveta. Razstavljalci naj se javijo v tajništvo do danes, 31. oktobra, ali na tel. št. 040-225956.

SDD JAKA ŠTOKA vabi dijake, da se pridružijo višješolski skupini, ki jo vodi Gregor Geč. Vaje so ob ponedeljkih, od 19.00 do 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. Info na tel. št. 338-3277407.

SKAVTI SZSO, volčiči in volkuljice (8-11 let) v Bregu in mestu: Džunglo želimo deliti s teboj. Pridruži se nam in lovi skupaj z Akelo, Bagiro, Balujem in Kačo Kaa. Sestanki ob sobotah, od 15.30 do 17.00 v Boljuncu in Šklednju. Vpisujemo otroke 3., 4. in 5. razreda OŠ. Tel. št. 331-9716473, kobe.karmen@gmail.com - Akela (Karmen), 00386-41223410 Baloo (Damjan); tel. 339-4321709 ali purger@libero.it.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da se vadba za razgibavanje s Sandro vrši ob torkih, od 9. do 10. ure v društveni dvorani. Vabljeni.

KD SLOVAN S PADRIČ, KD SKALA IZ GROPADE IN VZPI-ANPI se bodo ob dnevu mrtvih, v nedeljo, 1. novembra, poklonili spominu padlim v NOB. Ob 9.30 se bodo zbrali pred spomenikom v Gropadi, ob 9.45 pa še pred spomenikom na Padričah. Nastopil bo združenje MePZ Skala Slovan. Vabljeni vaščani obeh vasi.

KROŽEK GIULIANO GOAT SKP bo v nedeljo, 1. novembra, polagal cvetje na spomenike padlim: ob 9.15 v Treb-

čah; ob 9.30 na Opčinah (v okviru pobude VZPI-ANPI); ob 9.30 v Gropadi in ob 9.45 na Padričah (v okviru pobude KD Slovan in SKD Skala bo sodelovala recitatorka Tatiana Malalan); ob 10.00 v Bazovici.

SEKCIJA VZPI - ANPI Dolina - Mačkolje Prebeneg bo v nedeljo, 1. novembra, ob 14.30 položila venec na spomenik padlim v Dolini; venec bo položila tudi na spomenik padlim v Prebenegu in v Mačkoljah.

SEKCIJA VZPI ANPI BORŠT - ZABREŽEC vabi v nedeljo, 1. novembra, ob 15.45 na polaganje venca pri spomeniku padlim v NOB na pokopališču v Borštu. Sodeluje kvartet RIBA.

SEKCIJA VZPI ANPI RICMANJE - LOG vabi v nedeljo, 1. novembra, ob 14.30 na polaganje venca pri spomeniku padlim v NOB na pokopališču v Ricmanjih. Sodeluje kvartet RIBA.

SKD LONJER - KATINARA vabi vaščane in tovariše v nedeljo, 1. novembra, ob 15. uri na katinarsko pokopališče. Po verskem obredu bo sledila krajša slovesnost pri spomeniku padlim.

SKD PRIMORSKO vabi na počastitev spomina padlim v NOB, ki bo v nedeljo, 1. novembra, ob 9.30 pri vaškem spomeniku.

STARŠI SKUPAJ: ponovno začenjamo aktivnosti namenjene otrokom s posebnimi težavami. Individualno fizioterapijo izvaja fizioterapevtka Majda Grbec, skupinsko in individualno muzikoterapijo pa Sara Hoban. Info in prijave ob petkih, od 15. do 19. ure na tel. št. 040-360324.

SVETOIVANČANI se bomo v nedeljo, 1. novembra, ob 11. uri zbrali pred spominsko ploščo na našem Narodnem domu, da počastimo spomin na padle rojake.

UPRAVA OBČINE DEVIN NABREŽINA bo v nedeljo, 1. novembra, položila vence pred spomenike padlim: 8.30 Županstvo, 8.40 Slivno, 8.50 Medja vas, 9.00 Štivan, 9.15 Devin, 9.30 Sesljan, 9.35 Vižovlje, 9.40 Cero-rovle, 9.45 Mavhinje, 9.50 Prečnik, 10.00 Trnovca, 10.10 Praprot, 10.15 Šempolaj, 10.35 Križ, 10.45 Nabrežina.

UPRAVA OBČINE REPENTABOR bo v počastitev dneva mrtvih polagala vence na spomenike padlim v nedeljo, 1. novembra: ob 14.30 spomenik padlim borcem v NOB v Repnu; ob 14.40 spomenik vsem žrtvam fašizma na Colu; ob 14.50 grob komandanta Bazoviške brigade Franca Nemgarja na pokopališču na Colu.

V BARKOVLJAH bo po stari navadi blagoslov grobov v nedeljo, 1. novembra, ob 14.30.

VZPI - ANPI DOMJO IN KD FRAN VENTURINI vabita na svečanost ob vaškem spomeniku padlim v NOB v nedeljo, 1. novembra, ob 14. uri.

VZPI - ANPI Opčine, Bani, Ferlugi, Piščanci: Zbirališče v Prosvetnem domu na Opčinah v nedeljo, 1. novembra, ob 9.30. Najprej bomo počastili padle v NOB pri spomeniku na Dunajski cesti nato na pokopališču. Delegacija bo istočasno položila vence pri spomeniku 71. talcev, P. Tomažiča in tovarišev, Rozalije Kocjan in 5 kurirk ter 4 tovarišev. Sodelujejo Dunja Sosič, taborniki in skavti. Poje MoPZ Tabor pod vodstvom Davida Žerjala.

VZPI - ANPI, SKD F. PREŠEREN IN FANTOVSKA IZ BOLJUNCA vabijo v nedeljo, 1. novembra, na komemoracijo pri spomeniku padlim. Zbirališče ob 16. uri na Gorici.

VZPI ANPI KRIŽ, v sodelovanju z vaškimi organizacijami, vabi na polaganje vencev v nedeljo, 1. novembra. Zbirališče ob 11. uri v Ljudskem domu v Križu.

KRU.T sporoča, da v ponedeljek, 2. in v torek, 3. novembra, ostajajo društveni prostori zaprti.

NŠK obvešča, da bodo sedeži v Ul. Sv. Frančiška 20 in v Ul. Filzi 14 ter Odsek za zgodovino v Ul. Montecchi 6, zaprti 2. in 3. novembra.

ZSKD obvešča včlanjene zbere, da bo od 2. novembra na www.zpzzp.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorska poje 2016. Prijava bo možna do vključno 4. decembra.

ZSKD obvešča, da bo tržaški urad zaprt 2. in 3. novembra. V sredo, 4. novembra, bo deloval po običajnem urniku (pon.-pet. 9.00-13.00, ob torkih in sredo 14.00-17.00).

KINERGETIX - Vabljeni ste v KD Igo Gruden v torek, 3. novembra, kjer bo potekala ob 19.30 poskusna vadba. Info na tel. št.: 00386-40303578 (Mateja).

OBČINSKA KNJIŽNICA Nada Pertot v Nabrežni bo v torek, 3. novembra, zaprta.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 3. novembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevka vaja. V nedeljo, 8. novembra, ob 15.00 na stop na proslavi ob 40-letnici spomenika NOB v Gročani.

AŠD SK BRDINA prireja sejem rabljene smučarske opreme v domu Brdina na Opčinah. Urnik: četrtek, 5. novembra, 18.00-21.00 zbiranje opreme; petek, 6. novembra, 18.00-21.00; sobota, 7. novembra, 16.00-21.00; nedelja, 8. novembra, 10.00-12.00 ter 16.00-20.00. Ob priliki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2016. Tel. št. 347-5292058, info@skbrdina.org ali www.skbrdina.org.

BIVŠI DIJAKI 3.A, 3.B IN 3.C RAZREDA, ki so obiskovali N.S.Š. Srečka Kosovla na Opčinah v š.l. 1982/83, pozor! Prišel je čas, da se spet srečamo v soboto, 14. novembra, ob 19. uri v Sežani. Prijave in info do 5. novembra na tel. št.: 346-2197404 (Ivo).

ZKB vabi člane na območna srečanja: v četrtek, 5. novembra, ob 20. uri na sedež ZKB na Opčinah; v ponedeljek, 9. novembra, ob 20. uri na sedež SKD Igo Gruden v Nabrežini; v torek, 10. novembra, ob 20. uri na sedež SKD Valentin Vodnik v Dolini. Prijava v tajništvu na tel. št. 040-2149200, v podružnicah ali na clanisoci@bcccarso.it.

GLASBENA MATICA prireja slovesno otvoritev š.l. 2015/16 z nagrajevanjem najboljših učencev in podelitvijo spričeval učencem, ki so opravili izpit na podlagi konvencije z videmskim konservatorijem v petek, 6. novembra, ob 18.30 v razstavnici dvorani ZKB na Opčinah. Vljudno vabljeni.

SLOV.I.K.: v petek, 6. novembra, ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20 (2. nad.), bo predavanje Igorja Guardiancicha (Univerza Južne Danske - Syddansk Universitet) »Od uspeha do propada (in nazaj): Slovenija, Evroobmočje in težavna zapuščina jugoslovanskega samoupravljanja«.

1965-2015 »FEŠTA« 50-LETNIKOV od Milj do Štivanja!!! Sporočamo, da bo večerja v soboto, 7. novembra, ob 20. ure dalje v gostilni v Prečniku.

CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA organizira laboratorij »Delo me obremenjuje: strategije in metode proti stresu« s psihologinjo in psihoterapevtko Ingrid Bersenda v ponedeljek, 9. novembra, od 17.15 v Ul. Canova 15. Število mest je omejeno. Vpis na tel. št.: 320-7431637 ali center.harmonija@gmail.com.

JUS MEDJA VAS obvešča, da so odprte prijave za sečnjo drvi za družinsko uporabo na jusarskih zemljiščih za zimo 2015/16. Prijave zbiramo do ponedeljka, 9. novembra. Obrazce dobite v gostilni v Medji vasi 10a in v agriturizmu v Medji vasi 21. Info na tel. 338-7738027 (Igor) ali 329-3730633 (Adam).

KD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja v četrtek, 12. in 19. novembra, ob 18. ure dalje tečaj za predjedi. Vodila bo Nerina Ferfaglia. Info na tel. 040-415797 ali 331-1255035.

REVIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN ZSKD »Do svobodnega giba« bo v soboto, 28. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Rok prijave zapade 13. novembra. Info na www.zskd.eu, info@zskd.eu, tel. 040-635626.

40-LETNIKI S TRŽAŠKEGA, združite se! Če na tvojem rojstnem listu je zapisana letnica 1975 in če si pozabil, kdo so tvoji sovrstniki, pridi na večerjo, ki bo v petek, 27. novembra, ob

19.30 v restavraciji v Repnu. Potrditev prisotnosti najkasneje do 20. novembra na 40letniki@gmail.com (na- piši svoje ime in tel. št.).

OBČINA ZGONIK obvešča, da so brezplačno na razpolago prostori v občinski stavbi za fotografske in slikarske razstave. Prošnje (kratki življenjepis, predstavitev razstave in fotografijo o predlagani razstavi) sprejme po e-pošti (segreteria@com-sgonico.regione.fvg.it) ali pa na občinskem vložišču do 23. novembra, do 12. ure.

35 - LETNIKI se bomo zbrali v soboto, 28. novembra, v Repnu. Informacije na tel. št.: 339-8243934 (Marko), 340-5937718 (Sara) in 345-0934730 (Kristjan).

Prireditve

ANTROPOZOFSKO ZDRUŽENJE Skupina Fortunato Paviš, Ul. Mazzini 30 (1. nad.), organizira srečanja na temo »Človekova biografija - Od samote do skupnosti živeč v svobodi«: 2. del danes, 31. oktobra, ob 17.30 »Pot k skupnosti«. Predava prof. Michele Podo-gno.

TS360, založbi ZTT in Mladika vabijo na Oberdankov trg v sredo, 4. novembra, ob 10. uri na Kavos knjigo. Gost srečanja bo novinar in dolgoletni dopisnik RTV Slovenija iz Rusije Andrej Stopar, avtor knjige »Pax Putina«.

SKP IN KSI vabita v petek, 6. novembra, ob 18.30 v Ljudski dom v Podlone- njerju na večer na temo »Mir, internacionalizem, pravice, šolstvo, kultura in delo, še vedno aktualne sanje bolševističnih revolucionarjev«. Večer je posvečen 100-letnici rojstva Paola Semeja.

KD »TINA MODOTTI« vabi v Ljudski dom na Pončani v soboto, 7. novembra, ob 20.30 na koncert kantavtorja Gualtieria Bertellija. V nedeljo, 8. novembra, bo od 10. do 12. ure potekala delavnica socialne, politične in protestne pesmi.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE vabi v soboto, 7. novembra, ob 18. uri v Ljudski dom na Pončani na srečanje »Oktobrska revolucija, še aktualna?«.

SKD LIPA vabi v nedeljo, 8. novembra, ob 19. uri v dvorano Gospodarske zadru- ge v Bazovici na ogled veseloigre v narečju »Svakinja da te kap«, režija Anja Škabar, v izvedbi članov RZ Repentabor in SKD Kraški dom.

SLOVENSKA PROSVETA IN ZCPZ vabi- ta v soboto, 14. novembra, ob 19. uri v dvorano Marijinega doma, Ul. Ri- sorta 3, na 3. Srečanje mladinskih pev-

skih zborov. Sodelujejo: Mlajši dekl- ški zbor KD Barkovlje (vodi Aleksan- dra Pertot), Dekliška skupina Bodeče Nežice (vodi Mateja Černic), Mla- dinski zbor Sweethearts iz Dobrle va- si na Koroškem (vodi Anna Pasterk) in Dekliški pevski zbor Glasbene šole Koper (vodi Maja Čilenšek).

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled fotografske razstave Nataše Peric v go- stilni v Zgoniku »Poezija kontra- stov«. Zaprto ob sredah.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled fotografske razstave v gostilni pri Fer- lugih. Avtor Marko Cividri, tema »Pregovori o hrani«. Zaprto ob tor- kih.

KRU.T vabi svoje člane in prijatelje k so- delovanju na skupinski razstavi za ovrednotenje ljubiteljskega umetni- škega izražanja. Postavljena bo v okviru dogajanja Veseli december, v sodelovanju s KD Vigred v Štalci v Šempolaju. Info in prijavi obrazec v Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

RAZSTAVA »PRVA SVETOVNA VOJNA - RDEČI KRIŽ« je na ogled ob pet- kih, sobotah in nedeljah v Štalci v Šempolaju. Urnik do 15. novembra: 15.30-19.00.

Mali oglasi

DVOOBNO STANOVANJE, delno opremljeno, damo v najem v Štivanu. Cena 370,00 evrov mesečno (plus splošni stroški in ogrevanje). Tel. št. 348-4462664.

PRODAM hišo z vrtom v Prebenegu z razgledom na morje. Tel. št.: 331-7114399.

PRODAM vgradno električno peč z ventilom franke, umivalnik in ploščo za kuhanje na metan. Cena 200,00 evrov oz. po dogovoru. Tel. št.: 338-2639849.

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

JOŽKO COLJA je odprl osmico v Sa- matorci št. 21. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-229326 ali 347-4781748.

OSMICA je odprta, Repen 42. **PAOLO IN MARINKA** sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

Prispevki

V spomin na mamo Mirando Kapun por. Blason darujeta sinova Andrej in Aljoša 50,00 evrov za Kulturni dom Prosek Kontovel.

V spomin na drago Edo Gorjup daru- je Anica Orel 50,00 evrov za VZPI - ANPI Trst.

Ob 3. obletnici smrti dragega moža Mi- ra se ga spominja žena Sonja in daruje 30,00 evrov za SKD Barkovlje.

Namsto cvetja na grob Radota Sibelie darujejo Anita Metelko, Vojka, Geni in Eliza 40,00 evrov za ŽePZ Prosek Kontovel.

V spomin na svoje drage rajne in ob 5. obletnici smrti dragega Fabia Pečar- ja darujeta Neva in Majda Pečar z družinami 50,00 evrov za Mladinski pevski zbor Tončka Čok iz Lonjerja. Ob 20. obletnici smrti drage tete Karle Golob Kralj (16.10.1995) in drage- ga očeta inž. Andreja Čoka (6.11.1995) daruje Vera 100,00 evrov za Slovensko dobrodelno društvo.

V spomin na drago Tatjano darujeta Claudio in Sonja 20,00 evrov za SKD Valentin Vodnik.

V nepozaben spomin na drago Ivanko Gregori - Grgič darujejo Sveto, Ana in Matejka z družino 100,00 evrov za MoPZ Rdeča zvezda.

V spomin na Ivanko Grgič darujejo Škabčevi (Padriče 32) 30,00 evrov za KD Slovan s Padrič.

™ **tmedia**
OGLAŠEVALSKA AGENCIJA

obvešča, da bo v torek, 3. novembra 2015 urad v Trstu zaprt.

Oglase sprejemamo na

Brezplačna št.
800.912.775

e-pošta: primorski@tmedia.it

REPENTABOR - Obisk deželne odbornice za šolstvo Loredane Panariti

Knjige iz rok odbornice vse do šolske knjižnice

Včerašnji obisk deželne odbornice za šolstvo in delo Loredane Panariti v repentabski občini se je začel ... delovno. Iz dostavnega vozila civilne zaščite, ki ga je bil pred osnovno šolo Alojza Gradnika pripeljal prostovoljec Rino Destri, je dvignila izvoz knjige Moja hoja na Triglav Janeza Mencingerja in ga izročila učencu Bastianu. Ta se je obrnil in ga predal Juriju, nato je knjiga po stopnicah romala iz njegovih rok v roke Sare, Erina, Erika, Manuela in vseh ostalih osnovnošolcev vse do šolskega poslopja, kjer bo dobila mesto v knjižnici. Podobno pot od ceste do šole so v tej otroški verigi »prehodili« izvoz Collodijevega Ostržka, Vorančevega Doberdoba in ostalih skoraj sto knjig, ki jih je repentabska občina podarila domači šoli.

»Knjige prihajajo iz občinske knjižnice v Bubničevem domu. Občinska uprava se je odločila, da jih podari šoli, ker bodo tako boljše "izkoriščene". Že v preteklih dneh so jih prepeljali več sto, nekaj pa jih še čaka na selitev,« je povedala občinska odbornica za šolstvo Martina Škabar, ki je s kolegico, odbornico za socialne zadeve, kulturo in šport Roberto Škabar pričakala odborico Panariti pred šolo na Colu.

»Dober dan«, sta v slovenščini pozdravili gostjo. »Dober dan,« jima je, prav tako v slovenščini odgovorila odbornica Panariti. »Hvala, da ste prišli,« se je gostji zahvalila učiteljica Morana Sosič, »steber naše šole,« kot jo je odborici predstavila Roberta Škabar. Tistega nevsakdanjega prenosa knjig iz rokice v rokico v šolo, se je udeležila tudi ravnateljica Marina Castellani.

Ko so bile vse knjige pod šolsko streho, je 33 učencev (pod mentorstvom učiteljic) pripravilo ugledni gostji prisrčen sprejem s pesmijo (Mojster Jaka v slovenskem, italijanskem in ugandskem jeziku pod vodstvom Biserke Cesar) in recitacijami. Izбира prenosa knjig ni bila naključna. Z njim je želela šola na Colu proslaviti današnji dan slovenske tiskane besede. V ta namen so imeli vsi učenci in učenke okrog vratu obešeno značko s fotografijo Primoža Trubarja o praznični svečanosti, med poukom pa so tudi sami narisali očeta slovenske tiskane besede.

Sprejemu na šoli sta se kmalu pridružila tudi repentabski župan Marko Pisani in predsednik tržaškega pokrajinskega sveta Maurizio Vidali, ki sta se bila prej z drugimi župani občin na Tržaškem udeležila polaganja vencev ob spominska obeležja.

Odbornica Panariti se je ob koncu kulturnega programa zahvalila za tope sprejem in pohvalila tako učence kot učiteljski kader za res kakovostno delovanje šole.

Po uvodni šolski uverturi so se politični predstavniki preselili na bližnje županstvo, kjer so župan Pisani in odborici predstavili številni odbornici delovanje občine. Ob šolstvu je bil govor o vseh aktualnih vprašanjih, s katerimi se tačas sooča občina. Med drugim je bila omenjena namestitvev prosilcev za azil na Fernetičih, pa tudi vprašanje zaposlovanja in nadaljnega razvoja občine.

Odbornica je tako dobila vpogled v celotno dejavnost najmanjše občine na Tržaškem. Panariti je v svojem sklepnem posegu poudarila, da so taka srečanja koristna, saj ponujajo možnost deželni upravitelj, da pobliže spoznajo položaj in potrebe posameznega občinskega ozemlja, kar jim bo služilo pri sprejemu odločitev in sklepov v dobrobit krajevnim skupnostim.

M.K.

Od leve v smeri urinih kazalcev: odbornica Panariti je iz furgona civilne zaščite dvignila knjige; te so nato romale iz rok v roke učencev in učenk vse do šole; Trubarjevi portreti šolarjev s Cola; Loredana Panariti, Martina in Roberta Škabar, Marko Pisani in Maurizio Vidali; značka ob dnevu slovenske tiskane besede

FOTODAMJ@N

Učenke in učenci so prisrčno pozdravili odborico Panariti

FOTODAMJ@N

NARAVOSLOVNI MUZEJ - Tudi šoli Frana Milčinskega in Mare Samsa

Gobe in kraška krajina navdihnile osnovnošolce

V Naravoslovnem muzeju v Ulici Tomintorja preteklo soboto ob navzočnosti direktorja mestnih znanstvenih muzejev Nicole Bressija in tržaškega občinskega odbornika za okolje Umberta Laurenija nagradili avtorje najlepših risb in fotografij, ki so se v lanskem šolskem letu udeležili natečaja gobarskega združenja Bresadola. Na likovnem natečaju na temo gob in kraškega sveta so sodelovali tudi nekateri učenci osnovnih šol s slovenskih učnim jezikom, nagrajevanja so se udeležili trije razredi katinarske šole Frana Milčinskega (letošnji 2. razred za skupinski dvojezični pano ter nekaj učencev 3. in 4. razreda) in učenec osnovne šole Mare Samsa od Domja.

Razstavo gob je tudi letos priredila tržaška sekcija združenja Bresadola (običajno so jo uredili v nakupovalnem središču Il Giulia, letos pa v Naravoslovnem

Nagrajeni učenci v Naravoslovnem muzeju

FOTODAMJ@N

muzeju), sledila je še razstava risb in fotografij z natečaja. Združenje je s podporo Dežele FJK in Pokrajine Trst objavilo tu-

di publikacijo, ki je pred kratkim izšla v slovenskem prevodu z naslovom Spoznavajmo ta očarljivi svet.

Dokumentarec o De Henriquezu

V kavarni San Marco bo danes ob 18.30 Renzo Crivelli predstavil dokumentarec Rada Struklja o Diegu de Henriquezu, pobudniku muzeja vojne za mir, ki pa je bil urejen šele več desetletij po njegovi smrti. Film je bil posnet leta 1974, nekaj mesecev pred tragično smrtjo Diega De Henri-

queza (na sliki pred tankom na nekdanji lokaciji njegovega muzeja na trebenski gmajni).

DEVIN-NABREŽINA Prispevki za nakup učbenikov

Občina Devin Nabrežina je izdala tiskovno sporočilo o možnostih delitve finančnih prispevkov za nakup učbenikov učencev in dijakov.

V njem sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v šolskem letu 2015/2016 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih novi pokazatelj ISEE ne presega 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavka, črka a) D.Z. 10/88. Prošnje, opremljene z ustrežno dokumentacijo, je treba predložiti do 11. novembra 2015.

Za informacije se lahko zainteresirane družine obrnejo na Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina – Nabrežina 102 (tel. 040 2017375).

HUMANITARNA AKCIJA - Pet kubikov hrane in pijače

Nabirka tabornikov RMV za begunce nad pričakovanji

Taborniška nabirka pomoči za begunce, ki se te dni nahajajo v Sloveniji, se je zaključila nad pričakovanji. Na Rdeči križ v Sežano so včeraj zjutraj odpeljali približno pet kubikov hrane in pijače, katerih so migranti v zbirnih centrih najbolj potrebni. Humanitarna akcija tabornikov Rodu modrega vala pa se še ni zaključila, saj je dvorana Prosvetnega doma na Opčinah še vedno zapolnjena s čevlji in oblačili. V dveh večerih so taborniki zbrali ogromno količino pomoči; odzvalo se je veliko Opencev, vaščanov iz okoliških krajev, pa tudi veliko Tržčanov. Ocenjujejo, da je pri nabirki sodelovalo okrog 250 ljudi. Na Rdečem križu v Sežani, kjer pomoč zbirajo že nekaj mesecev, so bili pozitivno presenečeni, saj je nabirka tabornikov zapolnila njihovo skladišče s hrano in pijačo, sami pa niti v nekaj mesecih niso nabrali toliko pomoči.

Hrano, pijačo in zimske čevlje bodo v torek zjutraj z Rdečega križa v Sežani s tovornjakom Civilne zaščite Slovenije odpeljali v center migrantov na Vrhniko. S centralnega Rdečega križa Slovenije so sporočili, da so vsa njihova skladišča, predvsem pa zbirni centri, kjer se nahajajo begunci, zaenkrat s oblikami založena. Oblačila v prosvetnem domu bodo zato počakala še nekaj dni, nato pa jih bodo odpeljali v zbirne centre ali skladišča Rdečega križa, ki se bodo do takrat morda spraznila.

Danes popoldne se bo humanitarna akcija v Prosvetnem domu nadaljevala. Zbiranje potrebnega materiala se je zaključilo, taborniki pa potrebujejo pomoč pri sortiranju, urejanju in pakiranju oblačil in čevljev.

Vabijo torej vse prostovoljce, da se jim pridružijo danes, ob 15. uri dalje, v Prosvetnem domu na Opčinah.

Z nabirko tabornikov Rodu modrega vala so napolnili skladišče

FOTODAMJ@N

Dora Sedmak: »Odziv v zamejstvu je bil odličen«

Predajo humanitarne nabirke tabornikov Rodu modrega vala v sodelovanju s Skd Tabor je spremljala tudi **Dora Sedmak**, sekretarka območnega združenja Rdečega križa iz Sežane, poleg nje še prostovoljke in uslužbenka sežanske izpostave. »Odziv v zamejstvu je bil odličen. Zadalj smo predvsem z dostavljeno količino hrane in higienskih pripomočkov, saj je to najnujnejše, kar zdaj potrebujemo. Nadvse preveč pa je oblek. Najboljše smo že spakirali, vsi zbirni centri pa so prenatrpani z oblačili. Teh je dejan-

DORA SEDMAK

sko preveč tudi za potrebe migrantov,« je dejala Sedmakova, ki se je pred dnevi mudila s skupino sežanskih prostovoljcev RK v Bre-

žicah. Sežanski prostovoljci so opravili dve izmeni: eno po 12 ur, drugo po 16 ur.

Sekretarka je po svoji izkušnji še dodala: »Potrebujejo čevlje, po možnosti zimske. Pot do avstrijske meje nadaljujejo z vlaki ali posebni transporti. Mrazu niso izpostavljeni.«

Sežansko pomoč bo po vsej verjetnosti Rdeči križ dostavil v zbirni center na Vrhniko, kjer pogrešajo predvsem hrano in higienske pripomočke. Tam je trenutno nastanjenih od 1000 do 1500 migrantov. (mar)

ITALIJANSKI SOLIDARNOSTNI KONZORCIJ - Sprejemni center v Ul. Bonomo odprl vrata

Razstava in srečanje s pribežniki

Fotografije Marte Zaccaron o izkrcanih na Lampedusi - Prizadevanja za integracijo pribežnikov in prosilcev za azil

V četrtek, malo pred 18. uro je dogajanje v pritličnih prostorih stavbe na Ulici Bonomo, na vogalu z Drevoredom XX. septembra bilo skoraj povsem umirjeno. Okoli pisalne mize se je sproščeno pogovarjala skupnica socialnih delavcev in prostovoljcev Italijanskega konzorcija za solidarnost ICS. Čisto blizu se je smejala trojica mlajših fantov, ki je skupaj z drugimi pribežniki in prosilci za azil nastanjeni v sprejemnem centru. Ta pravzaprav deluje relativno malo časa, od poletja dalje pa tu gosti nekaj več kot 55 oseb, tako posameznikov kot družin. Postopoma se je v prostoru začelo zbirati vedno več ljudi. Navsezadnje to ni bil čisto običajen dan za sprejemni center organizacije ICS. Odprtje razstave z naslovom Arrivati a Lampedusa fotografije Marte Zaccaron je bila prva javna pobuda, s katero so želeli predstavniki konzorcija odpreti vrata centra javnosti ter tako spodbuditi srečanje med pribežniki in Tržčani. Kot je dejal predsednik Gianfranco Schiavone, je to šele začetek. V mislih imajo namreč še celo vrsto dogodkov in dejavnosti, ki stremijo k temu, da bo integracija pribežnikov in prosilcev za azil tudi konkretno zaživel.

Razstavo je s Schiavonijem odprla koordinatorka niza Raz/seljani Sabrina Morena. Črno bele fotografije preko potretov pribežnikov in krajskih utrkinov prikazujejo življenjsko zgodbo tistih, ki so bili prisiljeni zapustiti svoje domove in v neznanem delu sveta uresničiti sanje o boljši prihodnosti. Izhodiščno toč-

ko reportaže je fotografinja Marta Zaccaron postavila na otok Lampedusa. Slednji je z leti postal simbol migracije v Italijo. Upanja pre mnogih o srečnejšem življenju so v tem predelu morja med Afriko in Evropo, za vedno utonila. V teku leta 2013 je iz Lampeduse v Furlanijo-Juljsko krajino prispelo 531 prosilcev za azil. Umetnica je s sodelovanjem združenja Caritas iz Vidma in organizacije ICS v fotografski objektivi ujela poglede in izraze, ki nas opozarjajo, da so onkraj števil statistik težke osebne usode, zgodbe trpljenja a hkrati tudi vztrajnosti in upanja. (vpa)

Z desne Sabrina Morena, Gianfranco Schiavone in trije gosti sprejemnega centra ob odprtju razstave o izkrcanih na Lampedusi

FOTODAMJ@N

Naguib, Khan Habib, Halid, Hussein in njihove zgodbe

Podobni občutki se skrivajo tudi za obrazi pribežnikov in prosilcev za azil, nastanjenih v sprejemnem centru na Ulici Bonomo. Po začetnem obotavljanju je pogovor stekel. Dvajsetletni **Naguib** doma iz Nigerije je nama s fotografom posredoval delček svoje zgodbe. Italijanščine še ne obvlada dobro, vzgojitelj pa mu od daleč namigne, naj bo pogumen in naj se kar pogovarja v angleščini, ki jo vsaj delno pozna. V svoji državi je študiral agronomijo. Njegove oči so postale še bolj živahne, ko je povedal, da so mu v Trstu omogočili, da lahko vsak dan obdeluje manjše polje. Z avtobusom številka 8 se vsak dan pelje do njega in tam prideluje najrazličnejše povrtnine. Kaj pa njegovi načrti?

Zel el bi ostati v našem mestu in si tu ustvariti družino. »Ljubezen, dekle...« še doda.

Tudi **Khan Habib**, petindvajsetletni Pakistanec, je dva meseca sam pešal, preden je prišel sem, pot ga je vodila preko Irana in Turčije. V Trstu se dobro znajde, všeč so mu mesto in domačini. Rad pa bi se preselil v Rim, kjer bi želel imeti svojo trgovino. Po enajstih mesecih bivanja na tem območju mu gresta angleščina in italijanščina kar dobro od rok. Na prvi pogled učinkuje samozavestno in pogumno. Drugi zato raje kar njemu zapajo svoje misli v paštunskem jeziku, ki nama ga nato prevede. Malo več kot polnoletni **Halid** je preko dolge Balkanske po-

ti prispel v Trst pred mesecem dni. Ko mu bo priznan status azilanta, bi tu želel dobiti službo. Kot on tudi **Hussein El-Mullah** iz Bangladeša namerava ostati na tem območju, delo pa bo iskal pri podjetju za čiščenje. Za razliko od ostalih pa v Italijo ni prišel preko Balkanske poti, temveč z ladjo iz Libije. Po enem letu bivanja v sprejemnih centrih so morda sedaj njegovi obeti zelo blizu uresničitve.

Ko se že bližava izhodu, priteče za nama Khan Habib in fotografja vpraša, če mu lahko posreduje posnete fotografije. Na listek napiše svoj e-mail naslov, na glas trikrat ponovi zapisano ime in se nato vrne k prijateljem. Naslednje dni bodo še naprej obiskovali tečaj italijanščine in se ude-

leževali raznih dejavnosti, ki jim jih dajejo na razpolago pri organizaciji ICS. Od začetka jeseni so te še posebej živahne, vsak četrtek namreč tu snemajo radijsko oddajo Specchio Straniero (dosegljiva na spletni strani HYPERLINK "http://www.amisnet.org/"www.amisnet.org), o kateri bomo še poročali. Med tem časom pa ne gre izgubiti priložnosti za aktivno sooblikovanje dialoga s pribežniki in prosilci za azil iz centra na Ul. Bonomo. Razstava Arrivati a Lampedusa je na ogled do 20. novembra, od ponedeljka do petka med 10. in 18. uro. Ogled bo lahko postal tudi priložnost za pogovor z gosti sprejemnega centra.

Vesna Pahor

Z Okusi od Opčin do Trebč

V okviru Okusov Krasa bo jutri na sporedu nov izlet v naravo z združenjem Curiosi di natura. Tokrat bo na vrsti pohod po kraškem robu od Opčin do Trebenskega hriba. Voden izlet skozi borov gozd ter gmajno s čudovitim razgledom na Trst bo potekal od 9.30 do 13. ure, zbiranje bo ob 9.15 pri Obelisku. Ob koncu bo mogoče okusiti kulinarčno ponudbo Okusov Krasa pri sodelujočih lokalih, in sicer z 10-odstotnim popustom. V nedeljo, 8. novembra, bo na sporedu izlet med Samatorco in Praprotom.

Skrivnosti Rilkejeve pešpoti

Devinsko-nabrežinska občina in druga Gemina prirejata danes in jutri (obakrat ob 14. uri) izlet po sledih jarikov in postojank iz prve svetovne vojne do kote 86, kjer si lahko s pomočjo razširjene resničnosti ogledamo letalski dvoboj barona De Banfielda, aduta avstro-ogrske mornarice. Obvezna je predhodna prijava na tel. št. 334-7463432.

Umetnost v Devinu

Danes ob 11. uri bodo na Devinskem gradu odprli 16. umetnostno razstavo La bellezza per la bontà, l'arte aiuta la vita (Lepota za dobroto, umetnost pomaga življenju), ki jo je uredila Marianna Accerboni v prid nagrade Haz- z Marie Cole Onlus. Sodeluje 23 slikarjev iz Trsta in drugih italijanskih mest ter iz tujine.

Čakajoč na sv. Just ...

Pihalni orkester Verdi vabi danes ob 18.30 v tržaški Kulturni dom na koncert Čakajoč na sv. Just ... zgodbe moških in herojev. Na sporedu bo izbor skladb, posvečenih takim in drugačnim figuram, od Don Kihota do Indiane Jonesa. Vstopnina: 9,50€.

Nazaj v prihodnost

Jutri se v gledališču Miela ponuja edinstvena priložnost za največje (in najbolj trpežne) ljubitelje filmske sage Nazaj v prihodnost (Back to the Future) Roberta Zemeckisa. Ob 16. uri bodo predvajali prvi film iz leta 1985, ob 18.30 drugega (iz leta 1989), ob 21. uri pa še tretjega (1990), vse zastoj. Dogodek prireja festival Science+Fiction.

Novinarski krožek

V četrtek in včeraj so bile na vrsti volitve za obnovo organov Novinarskega krožka. Odborniki so Viviana Valente in Luciano Ceschia (za poklicne novinarje), Gianfranco Battisti in Davorin Devetak (za sodelavce) ter Dino in Nadia Bassanese (za člane, ki niso novinarji); v odboru ostajajo tudi predsednik Rino Alessi, Roberto Carella, Fulvia Costantinides, Mario de Luyk in Giovanni Martellozzo. V nadzornem odboru so Arrigo Ricci, Laura Kraker in Fabio Bidussi (nadomestna člana sta Giuseppe Bollis in Aleksander Rojc). Na občnem zboru pa so Fulvio Costantinides soglasno izvolili za častno predsednico krožka.

ZANIMIVE ZGODBE - Duhovnik Camille Folliet je v Fassanu spoznal tudi Stanka Vuka

O Francozu, ki je daroval mašo za slovenske partizane

Ravel Kodrič

Starejši bralci Primorskega dnevnika se morda spominjajo podlistka v treh nadaljevanjih (11., 12. in 13. marca 1992), ki ga je nekdanji Kocbekov somišljenik in pristaš Stane Kovač posvetil spominu soborca in sojetnika Stanka Vuka. V njem ni le obudil iz pozabe napornih in tveganih priprav na nesojen Stankov in Daničin umik iz Trsta na osvobodeno partizansko ozemlje (žal so, kot vse kaže, zopet potonile vanjo ...), pač pa menda prvi opozoril tudi na plemenito prijateljstvo in tovarištvo, ki se je v zaporih v Fassanu in v Alessandrii spletlo med goriškim pesnikom in politikom ter francoskim duhovnikom in partizanom abbéjem Camille Follietom (naslov »abbé« v tem primeru ne pomeni »opat«, pač pa preprosto duhovnik, kot v italijanščini »don« ali »reverendo«).

Francoza je Kovač spoznal v zaporu v Alessandrii - tam sta s Tonetom Tomanom, prav tako voditeljem OF iz vrst Kocbekovih krščanskih socialistov, prestajala obsodbo na dosmrtno ječo -, ko so oblasti marionetne Mussolinijeve republike Vuka in Follieta 13. januarja 1944 premestile tja iz zapore v Fassanu. Folliet je bil po Kovačevih besedah »izredno izobražen, ne samo teolog, temveč tudi filozof in sociolog«. Bil je »izredno skromen [...] kakor samo po sebi umevno je prenašal kaznilniško revščino [...] iz te skromnosti pa je žarela moč izobrazbe. Kot prepričan nasprotnik fašizma je glede na dane takratne razmere priznaval sodelovanje s komunisti,« ki naj bo »strpno in enakopravno. [...] Če je bilo le mogoče, je dnevno bral mašo [...] Pri maši mu je stregel Vuk, včasih pa tudi Toman [...] ob neki priložnosti je pred bogoslužjem maše napovedal, da bo mašo daroval za uspeh slovenskih partizanov. [...] Zaradi svoje velike skromnosti in prodornega znanja si je pridobil izreden ugled.«

Kovačevega pričevanja sem se hočeš nočeš moral spomniti ob zadnjem valu prahu, ki se občasno iz take ali drugačne potrebe dviguje okrog še nerazrešene uganke o poboju v Ulici Rossetti. Vendar je tokrat moja pozornost pritegnil ravno lik Camilla Follieta, že zato, ker nam danes svetovni splet omogoča tako rekoč sprotno potešitev vsakršnih radovednosti. Zvedel sem tako, da je Folliet svojo zaporniško izkušnjo prelil v lirске črtice v napol vezani besedi, ki so še pred koncem vojne, toda že po avtorjevi smrti izšle pod naslovom *Croquis de prison & chemin de croix inachevé* ali po naše Zaporniški krokiji in nedopolnjen Križev pot.

Ne bodi len, sem si pri eni od spletnih knjižnic naročil izvod pravzaprav že tretje izdaje te lične, z lesorezi ozaljšane brošure. A kakšno je šele bilo moje presenečenje, ko sem v uvodni posvetilni pesmi zagledal kitico, ki ob izrecno imenovanem Stanku Vuku povzdiguje Follietove jugoslovanske sojetnike in Titove partizane!

Kdo je bil Camille Folliet?

Povzemam po življenjepis, ki ga je v omenjeni brošuri prispeval Camillov rodni brat, sicer benediktinski redovnik Jean Folliet.

Camille Folliet se je rodil v Annecyju v francoski Savoji 28. marca 1907. Odraščal je kot četrti otrok v meščanski družini ob sedmih bratih in sestrh. Že v osnovni in srednji šoli je bil deležen temeljite katoliške vzgoje. Po maturi leta 1926 je vstopil v semenišče. Kmalu je v

ospredje njegovega duhovnega zorenja stopilo socialno vprašanje.

Njegovo semeniško šolanje je prekinilo služenje vojaškega roka. Odslužil ga je v Montpellieru in se izuril za radiotelegrafista. 21. maja 1932 je bil posvečen v mašnika. Postal je vikar v jeklarskem središču Ugine. Dodobra se je seznanil z življenjskimi razmerami tamkajšnjih delavcev in uspešno usmerjal njihov sindikalni boj. Povezoval je zlasti najmlajše delavce. Osnovni je z njimi podružnico mednarodnega frankofonskega združenja Krščanske delavske mladine (Jeunesse ouvrière chrétienne / JOC). Tam ga je na predvečer nemškega napada na Poljsko 24. avgusta 1939 zatekla mobilizacija.

S svojo enoto se je pred napredovanjem nemških in pozneje italijanskih enot umaknil v Valence. Tam je 22. junija 1940 doživel Pétainovo predajo in nemško razkosanje Francije. O njej je zapisal: »V meni in v tovariših okoli mene se je vse sesulo. Kaj naj pričakujemo od gnusnega miru, ki so ga z barbari sklenili mrhovinarji? Ob sami misli smo zardevali od sramu.«

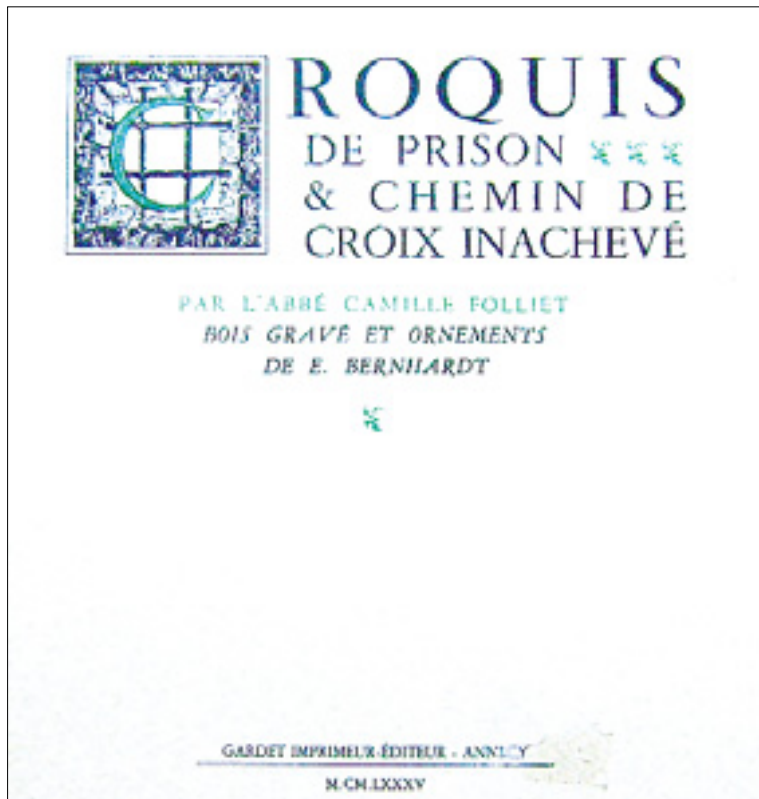
26. junija je bil demobiliziran. Vrnil se je k duhovniški službi sprva kot vikar v Ugine, nato pa kot duhovni vodja Krščanske delavske mladine v Annecy. V rojstnem mestu je umirajoči materi podelil poslednji zakrament. Posvetil se je podtalnemu odporu, organiziral mlade delavce, skrival in ščitil judovske družine pred deportacijo (15. septembra

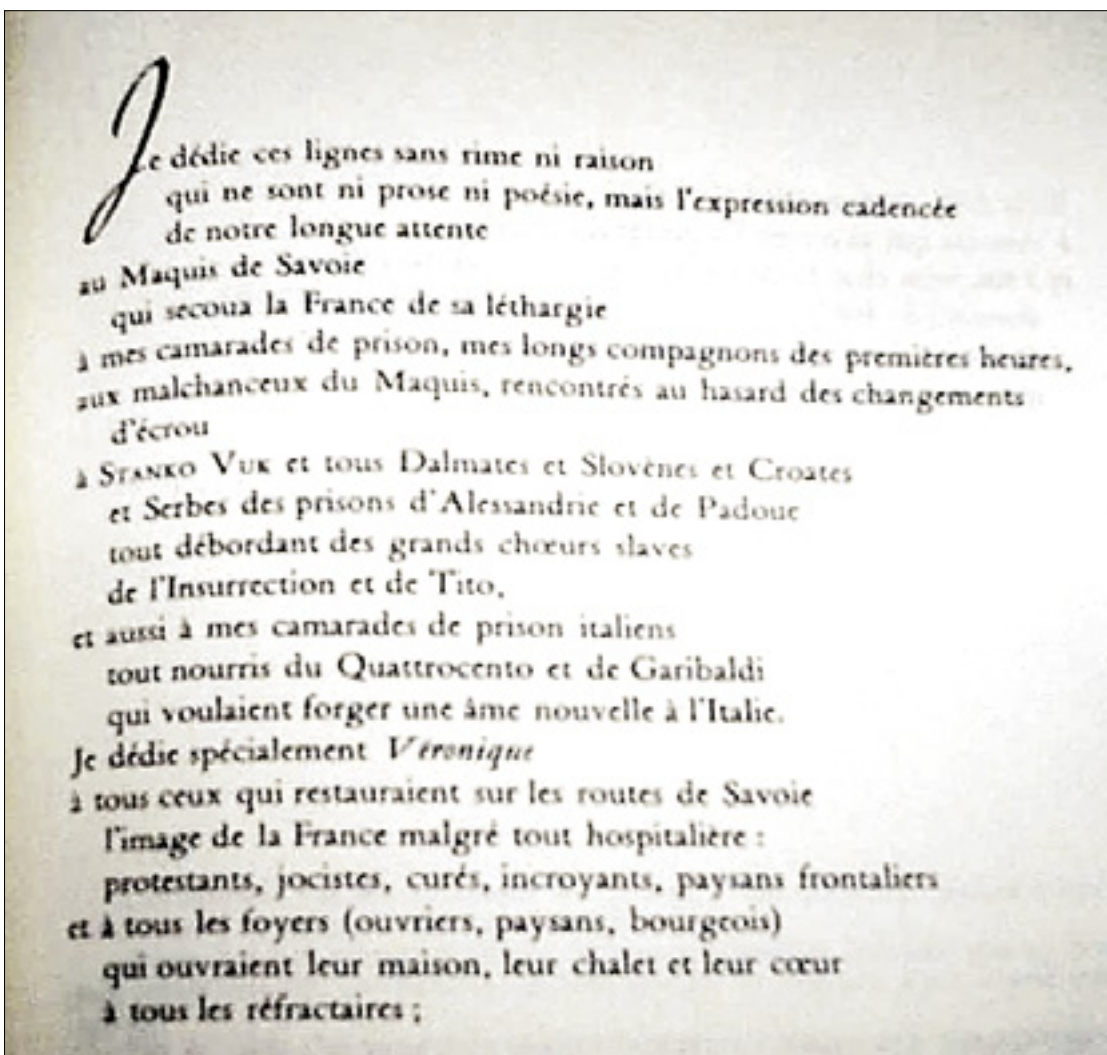
1991 je bil posthumno odlikovan z izraelskim naslovom »pravičnika med narodi«, mlade kvalificirane delavce je varoval pred prisilnim novačenjem za delo v Nemčiji in jih navduševal za partizansko.

10. junija 1943 ga je OVRA aretirala na železniški postaji v Annecyju. Zaprta je bil najprej v tamkajšnji vojašnici, nato pa v vojašnici v Chambéryju. Tam je začel pisati svoje Zaporniške krokije. 30. julija so ga italijanske oblasti obsodile na 10 let zaporne kazni. Začel jo je prestajati v Cuneu, a so ga kmalu premestili v Fassano.

O zapornikovi bedi in pomanjkanju je zapisal: »Brez vesti o družini, o Franciji, brez sredstev in pošiljk; a po zaslugi sojetnikov sicer skromno a znošno življenje, pristna praksiška skupnost: lepo doživeti v deželi asiškega Poverella.« Ob kapitulaciji Italije je bil med vodilnimi jetniškega sveta (sam ga je poimenoval Sovjet: »*parmi les chefs du Soviet*«), ki so od direktorja zapore zahtevali osvoboditev jetnikov. Akcija se je, kot vemo tudi iz Vukovega pisemskega pričevanja Danici, izjalovila.

Camille Folliet, kot ga je med pariškimi partizani videl znameniti francoski fotograf Robert Doisneau; platnica njegove pesniške zbirke Zaporniški krokiji in nedopolnjen Križev pot, iz katere so vzeti tudi verzi o Stanku Vuku (na fotografiji spodaj levo)

A z vedrostjo duha, ki mu je bila lastna, se je tudi iz tega ponesrečenega podviga znal pobrati in pošaliti, ko je zapisal v rahlo polomljeni italijanščini: »Ob vsaki premestitvi v novo ječo mi gre na bolje; upam, da bom kmalu naletel na tako brez rešetak, kar bo že primerljivo s prostostjo.« Premestitev v kaznilnico v Padovo je res naznanila skorajšnji konec njegovega jetništva: »Edini Francoz med 300 Slovani, bila je neverjetna priložnost! Glede na to, da so Nemci vse Slované to

pot izpustili na prostost, je zastopnik Rdečega križa tudi zame vztrajal pri Gestapu v Benetkah. In – evo me!«

20. marca je prejel odpustnico iz ječe. Za veliko noč je bil v že Chambéryju. Takoj je obnovil stike z odporiško ilegalo. Cerkevna oblast mu je iz previdnosti priskrbel zavetje v semenišče v Lisieux-ju v današnji Spodnji Normandiji. Toda nezadržno ga je vlečlo nazaj med savojske partizane. 14. julija se je prebil do Annecyja. Nazadnje

pa je s ponarejenimi listinami, vendar spričevalom duhovnika pri Mission de Paris dosegel, da se je lahko zaposlil kot duhovni oskrbnik pri delavcih podru-nice nemške tvrdke BMW v Argentev-lu, severno-zahodnem predmestju P-riza. Med 19. in 25. avgustom 1944 je z mladimi oboroženimi delavci ud-ležil pariške vstaje. Iz tega časa je po-netek, ki ga je na pariških barikadah n-redil slavni francoski fotograf Robe-Doisneau.

Te prostodu-
ki ni
dolgo
savojskim p-
ki za
sojetnikom,
borcem, ki z
opot
Stanku Vuk
Srbo
ki iz
o lju
a tudi moj
napo
ki kl
Posebej pa
vsem, ki po
vsem
prote
in vsem dru
ki so
fante
a IX. štacija
Richardu A
in tebi, drag
ki ti
ki si

ušne in nerimane vrstice,
so pesem in ne proza, temveč drhteč izliv
otrajnega hrepenenja, posvečam
partizanskim četam,
ramile so Francijo iz otopenosti,
zgodnjim tovarišem prvih zaporniških ur, in
z njimi me povezala je vsakokratna ječa, nje z mano pa
eča vojna sreča

in vsem Dalmatincem, Slovincem, Hrvatom,
m iz zaporov v Padovi in Alessandrii,
njih donela je Slovanov glasna pesem
dski vstaji in o Titu,
m italijanskim sojetnikom,
ojenim z duhom Quattrocenta in Garibaldija,
ešejo Italiji prerojeno dušo.
Veronikin posvečam štacijon
savojskih kolovozih pričajo o pravem,
u navkljub pristno gostoljubnem licu Francije:
estantom, JOC-ovcem, župnikom, brezvercem, kajžarjem ob meji
žinam (delavskim, kmečkim, meščanskim),
svoj dom, svojo koč in srce odprli
om, ki so se tujčevemu ukazu uprli;
on, postajo ustreljenih borcev,
ndrèsu, ki mi je pokazal pot v gozd,
gi moj François Servant, legendarni Simon,
nekdaj krepko in drzno telo zdaj neznano kje počiva,
Gliere posejal s klicami junaštva, čigar zoreče brstje že slutimo
izza mračnih rešetk.

Prevod in opombe: Ravel Kodrič

Opombe:

- JOC-ovec: pristaš JOC - Jeunesse Ouvrière Chrétienne / Krščanske delavske mladine
- Veronikin štacijon: šesta postaja Križevega pota, ko Veronika pada Jezusu potni prt
- IX. štacijon: deveta postaja Križevega pota, ko Jezus tretjič pade pod križem
- Richard Andrès: francosko-španski partizanski poveljnik na Gornjem Savojskem, padel 18.01.1944
- François Servant - Simon: francoski partizanski poveljnik na Gornjem Savojskem, padel 21.01.1944
- Glieri: Plateau des Glières, savojsko visokogorje med Ženevo, Annecyjem in Mont-Blancem.

Na pariških barikadah

Toda osvoboditev Pariza še ni pomnila osvoboditve Francije. Folliet je zopet bil v prvih vrstah bojev z Nemci v svoji Savoji. 31. marca 1945 je na izpostavljenem položaju pomagal ranjenemu soborcu, ko ga je v desno nadlaket zadela nasprotnikova krogla. Kljub takojšnji pomoči tovarišev se mu je rana grdo zagnojila. Po devetih dneh hudih muk je 9. aprila izdihnil. Pred smrtjo

je doživel zadoščenje, da je lahko ugledal krtačne odtise svojih Zaporniških krokijev in nedopolnjenega Križevega pota. Svojega je dopolnil z življenjem in dejanji.

Na pogrebni svečanosti v že osvojenem Annecyju v cerkvi Notre dame de Liesse so za njegovo krsto praporom katoliških in borčevskih organizacij delale družbo zastave mestnih sekcij socialistične in komunistične stranke Francije ter levičarskega sindikata CGT.

OB DNEVU REFORMACIJE - Slavist Kozma Ahačič

»Opogumlja nas, da težimo za cilji, ki presegajo meje vsakodnevnih želja«

»V času reformacije se je slovenski jezik iz mladeniča prelevil v odraslo osebo. To je bil čas pubertete, a hkrati čas, ko se je njegova osebnost izoblikovala v najbistvenejših potezah,« je ob današnjem dnevu reformacije, ki je v Sloveniji državni praznik, za Slovensko tiskovno agencijo dejal slavist Kozma Ahačič, namestnik predstojnika Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in profesor na Univerzi v Novi Gorici. Čas slovenskega protestantizma nas opozarja, da je mogoče ključne premike na katerem koli področju našega življenja narediti tudi v najtežjih pogojih. Trubar je namreč pisal knjige, za katere ni mogel vedeti, ali bodo sploh našle pot do bralcev, kar nas mora opogumljati, da težimo za cilji, ki presegajo meje naših vsakodnevnih želja in pričakovanj.

V času reformacije smo Slovenci dobili prvo knjigo v slovenskem jeziku. Na vprašanje, ali danes svoj jezik dovolj cenimo, Ahačič odgovarja: »Slovenski jezik nas zagotovo še vedno vznemirja in navdihuje, res pa je, da smo v zadnjih letih relativnega miru in blagostanja nekoliko pozabili na pomen, ki ga je imela zavest o slovenščini v času osamosvajanja. Slovenščina je v objektivnem pogledu vsekakor na boljšem, kot je bila pred nekaj desetletji. Morda je celo v najboljšem položaju v njeni celotni zgodovini. Vprašanje pa je, kakšno vlogo igra v naših srcih, v

naši zavesti. To je nujno zlo, ki ga prinese samoumevnost katere koli stvari v našem življenju.

Naš odnos do knjige je po njegovih besedah merljiv in knjigotržci se z njim spopadajo vsak mesec. Nekaj slovenskih bralcev se počasi seli od tiskane knjige k elektronski, nekaj od slovenske knjige k angleški, ker je cenejša in v znanosti večkrat tudi edina dostopna, kar nekaj pa jih knjig sploh ne bere. Ahačič meni, da nam manjka kakovostne produkcije enostavnejših slovenskih knjig za manj zahtevne bralce, trenutno podpiramo predvsem visoko literaturo, ki ima precej slabo branost.

Jezik je živa tvorba, ki se nenehno spreminja. Kot pravi Ahačič, slovenistična stroka precej dobro ve, kaj bi bilo treba narediti, da bi postala večna »skrb« za slovenski jezik bolj otipljiva, tako na ravni izobraževanja kot na ravni priročnikov. »Še več, slovenistična stroka natančno ve tudi, o čem se strinja in o čem ne,« pravi in dodaja: »Ob ustrezni motiviranosti nosilcev naše politike bi lahko naredili precej več, kot naredimo zdaj. A kaj se da premakniti tudi samo z ljubeznijo do slovenščine.«

Na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU so denimo brez posebnega financiranja države in brez zunanje spodbude zasnovali in izvedli spletni portal

www.fran.si, kjer je mogoče naenkrat iskati po slovarjih slovenskega jezika, ki so nastali na inštitutu - to pa so pravzaprav vsi pomembnejši slovenski slovarji od etimološkega in frazeološkega do obeh SSKJ in pravopisa. V enem letu, odkar deluje, je stran zabeležila tri milijone iskanj.

Reformacija kot versko, kulturno in politično gibanje se je začelo 31. oktobra 1517, ko je nemški menih in profesor za biblijsko teologijo Martin Luther na vrata cerkve v Wittenbergu obesil 95 tez, v katerih je zahteval prenovo Cerkve. Povod za to je bilo prodajanje odpustkov in cerkvenih služb, s katerimi je Cerkev želela zaslužiti denar za gradnjo Bazilike sv. Petra v Rimu. Zaradi upora ga je papež izobčil iz Cerkve, nato je nastala nova, luteranska cerkev.

Luther je med drugim zahteval, naj bo Cerkev revna in preprosta, prav tako bogoslužje. Zavzemal se je za to, da bi verniki prebirali Sveto pismo v svojem materinem jeziku. To je pomembno vplivalo na razvoj književnosti v ljudskih jezikih, med drugim na slovensko književnost. V tem času je nastala prva knjiga v slovenskem jeziku - Katekizem, ki jo je napisal Primož Trubar, s tem je slovenščina postala knjižni jezik. V tem obdobju je nastal tudi prvi slovenski pravopis Zimske urice Adama Bohoriča in prevod Biblije Jurija Dalmatina.

TOMIZZEVO DUH

YALLA! YALLA! YALLA! ovvero, kaj je in kje je »Nova« Evropa

PIŠE MILAN RAKOVAC

Tale danes je zgodba o lepoti sredi mračnih groženj najglobljemu smislu človeka. O lepoti, ki se je sredi zlovesče teme zaiskrila te dni v Zagrebu, kjer so se v živo in v etru slišali vrhovi slovenske poezije.

Natančna in osupla prostovoljka mi konstanto begunske krize Lezbos-Geveljija-Šid-Opatovac-Rigonice-Dobova-Šentilj povzema v dveh slikah. Prva: čuvaji reda in meje, ki se pričenejo učiti arabščine, so doslej že usvojili prvo besedo, »yalla!«, gremo!, gremo!, gremo!, ki jo v ritmičnim vpitju utrjujejo. Druga simbolična slika: vsi policisti, vojaki, gasilci, civilna zaščita in humanitarci iz (razumljivih) varnostnih razlogov prek ust obvezno nosijo maske. Tisoči beguncev, ki te dni hodijo skozi Slovenijo, ne uzrejo niti enih ust. Ustnic, ki se lahko razpotegejo v nasmech ...

Medtem ko v globokem sramu poslušam najstniško bevskanje slo-ro poslancev sredi Evropskega parlamenta in gledam svoje politične prvake, kako se kot v tisti Krleževi balkanski krčmi prepirajo in resno zategujejo vrv na Sotli, se spominim, kako nam je »avstrijskim Slovanom« že Friedrich Engels (pozor, ne Adolf Hitler!) priporočil, naj se prostovoljno germaniziramo in ungari-ziramo (mi z morja pa nemara romaniziramo ...), saj smo pač -nezgodovinski narodi. Gornja humanitarka mi pravi, čuj, skušam razumeti, ampak zagotovo je razlog tudi v tem, da imamo mlade, neizkušene države. Ki še ne obvladajo mehanizmov vladanja: sistem, organizacija, hierarhija, logika, funkcionalnost ...?

Morda. Mlada Evropa, Nova Evropa? Resnično, ena Evropa spet postaja več Evrop, sesuva se in drobi osnovna ideja, načrt in program združene Evrope, kot v času pred Bi-

smarckom. Skandinavska in sredozemska Stara Evropa se s skrajnimi naporji kot utrjeni Don Kihot še držita v Rozinantovem sedlu, medtem ko Nova Evropa (ah, ta tipična piarovska ameriška skovanka, ki naj bi združevala srednje in vzhodnoevropske države) sistematično razkrajja srčiko evropske ideje. Priznam, da mi je skoraj lažje pri srcu, ko vidim, da so mnogi še hujši od »avstrijskih« Slovanov: naši bratje, ki so nam stoletja bili vzor. Če že razumemo, da je Madžarska vedno pela *un po' stonato*, kaj se vendar dogaja s Slovaško, Češko, Poljsko? Je to ta Nova Evropa?

Naj se vrnem k obljubljeni lepoti: medtem ko čakamo na skrajni mrk med Zagrebom in Ljubljano, se v elitnem zagrebškem okolju predstavljajo tri prekrasne ženske, izjemne pesnice in superiorne glave: Slovenki Barbara Pogačnik in Maja Vidmar ter Hrvatica Darija Žilić. Ko poslušam krasno poezijo v melodijah dveh jezikov in bleščečo konverzациo elegantnih, a ostrih amazonk, mi je vnovič kristalno jasno, da bi morali mi, bedne moške kreature, končno že predati vso oblast ženskam. Ko namreč ironična Barbara na koncu vpraša, ali ima publika kakšno vprašanje o Sloveniji, ji sarkastična Darja odgovori, da nocoj na srečo ni običajnih frikov, ki sicer obvezno blebečejo o hrvaškem nacionalnem interesu, mejah, beguncih ...

Naključje je hotelo, da je naslednjega dne hrvaški radio celotno oddajo »Glasba s podpisom« posvetil pesništvu in glasbi Tomaža Pengova. Fino, pomislim, slovenska poetična invazija! Potem pa si potolažen, ker vsi dedci le nis(m)o popolne nule, rečem, glejte ga, no, Pengova:

V nasmechu nekega dneva/ stopiš na svoje križišče/ in streše pesek

iz popotnih čevljev/ nekdo te vpraša kam hočeš/ ti skriješ utrujene noge/ in poveš/ da si bil tam

prijatelj ti odpirajo okna/ in ne veš koga si raniš/ tvoja roka nikoli ni prazna ...

ptice so zaprle poletje/ in dež je ustavil ceste/ nad praznim vrčem prsti napnejo strune/

in spomin ti verjame/ v tišini pretrgaš zaveso/ in stopiš/pred drevo ki si ga posadil/

v nasmechu nekega dneva/da odlomiš vejo/za na pot.

Pengov je to pesem napisal pred mnogimi leti, a kot bi bila spisana za ta trenutek: pesek iz čevljev, utrujene noge, ustavljene ceste, veja za na pot ... Politične elite, ki se soočajo z največjim problemom moderne Evrope se ne zavedajo, da sedijo na skrinji suhega zlata, le z roko je treba seči vanjo, ko hočeš najti resnico, znanje, pravičnost, zaslobo, orientir.

Sem s tem poetiziranjem zabredel, porečete? Seveda zgolj človečnost velike težave ne more rešiti, lahko pa pomaga, da se obrzdajo generatorji krize, ki nam jih je natančno definirala še ena dama, Naomi Klein: »Prav strast po božanski moči ustvarjanja svetov žene ideologe svobodnega trga k podžiganju kriz in katastrof ... Pristaši doktrine šoka verjamejo, da le velike tektonske spremembe, poplave, vojne, teroristični udari, lahko napnejo ogromna prazna platna, po katerih hrepenijo. Prav v takih 'zmehčanim' trenutkih, ko psihološko lebdimo, ko smo fizično izkoreninjeni, ti slikarji nove stvarnosti pljunejo v roke in pričnejo s svojo preobrazbo sveta.«

Res, prišel je čas za preobrazbo sveta. Če nočemo, da ga naslika združba nedeljskih slikarjev, bomo morali pljuniti v roke vsi. Yalla!

GORICA - Dokončni načrt za prenovo Korza Italia

Dve enosmerni stezi za ohranitev parkirišč

Da bi ohranili sedanje število parkirišč, so se v okviru načrtovanja prenove Korza Italia v Gorici odločili za gradnjo dveh enosmernih kolesarskih stez - po eno na vsaki strani osrednje mestne prometnice.

»Če bi hoteli zgraditi obe kolesarski stezi na cestišču, ki se morali odpovedati parkirnim mestom na obeh straneh ceste. Zaradi tega smo kolesarske steze raje postavili po eno na vsako stran Korza, in sicer v prostor med pločnikom in gredicami,« pojasnjuje župan Ettore Romoli, ki je včeraj z vodjo občinskega tehničnega urada Maurom Ussaiem in arhitektom Fabiom Zlatichem predstavil dokončni načrt za prenovo Korza Italia od stičišča s Korzom Verdi do spominskega parka.

Pri pripravi načrta je bila odločilnega pomena ravno izbira, kje naj se speljeta kolesarski stezi. V preliminarne načrtu je bila dvosmerna kolesarska steza predvidena najprej na eni in zatem še na drugi strani Korza Italia; kasneje so razmišljali o gradnji dvosmerne kolesarske steze kar ob robu cestišča, vendar so se med pripravo dokončnega načrta odločili drugače. Na vsako stran ulice - in sicer v prostor med pločnikom in gredico - so postavili po eno enosmerno kolesarsko stezo. »Kolesarji bodo tako povsem varni, saj jih bo od ceste ločevala gredica; poleg tega smo se izognili ukinitvi ene vrste parkirnih mest, pri čemer bi zelo malo prostora ostalo še za drugo vrsto,« pojasnjuje Zlatich. Kaj pa prostor za zunanjo opremo loka-

Računalniški
simulaciji
obnovljenega
Korza Italia

FOTO P.A.

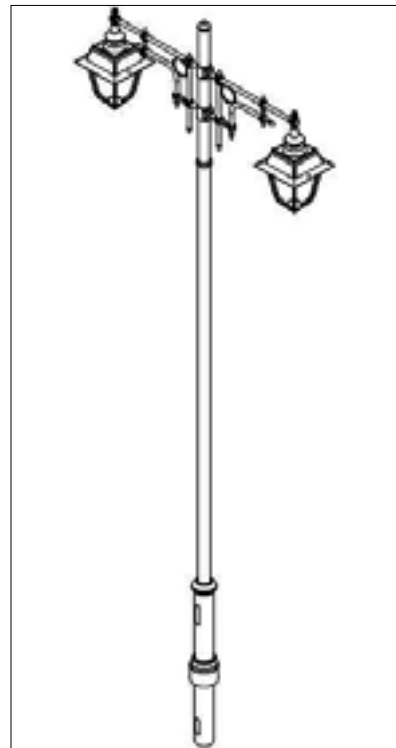
lov? »Prostor za zunanjo opremo bomo zožili in hkrati tudi malce podaljšali,« pravi Zlatich, ki je pri pripravi dokončnega načrta sodeloval s studiom Galli iz Padove. Upravitelji lokalov bodo torej svojo opremo morali postaviti drugače; nekateri bodo morali naročiti povsem nove gazebe, ki bodo odgovarjali novi ureditvi ulice. »Pločnik bo širok dva metra, za lokale bo na voljo od 2,5 do 3 metrov, za kolesarsko stezo bo potreben poldrugi meter,« pravi

**»Kdo je tisti pametnjakovič,
ki je tlakoval osrednjo mestno
ulico s kuhinjskimi ploščicami?«**

Zlatich, po katerem bo pločnik tlakovan s 35 centimetrov dolgimi ploščicami iz repenskega kamna, prostor za opremo javnih lokalov in kolesarska steza pa s porfirjem.

»Sem zmerno zadovoljen, saj smo končno pripravili dokončni načrt; izvršnega bomo predvidoma odobrili pred

koncem leta, takoj zatem bomo izpeljali javno dražbo za izbiro načrtovalca. Gradbena dela se bodo začela maja ali junija,« napoveduje župan Romoli in pojasnjuje, da bodo gradbena dela potekala v več fazah. Najprej bodo obnavljali odsek ob stičišču s Korzom Verdi. »Gre za zadnje javno delo, ki ga bomo izvedli med mojim županskim mandatom. Pred nedavnim smo na županstvu razobesili portret Valentina Pascolija, ki je bil *podestà* pred drugo svetovno vojno. V svoj življenjepis je s ponosom zapisal, da je leta 1936 obnovil Korzo Italia. Cesto so seveda zatem večkrat asfaltirali, vendar bi rad vedel, kdo je bil tisti pametnjakovič, ki je pločnike tlakoval s kuhinjskimi ploščicami. Nprestano jih moramo popravljati, nešteto ženic je zaradi njih padlo in zahtevalo od občine odškodnino,« pravi Romoli in dodaja številke naložbe: za obnovo Korza Italia bo potrebnih 3,5 milijona evrov, od tega bo za gradbena dela šlo 2,5 milijona. »Sredstva smo pridobili iz financiranja za gradnjo nove ceste ob splošni bolnišnici. Sprva je šlo za faraonski projekt, ki je bil vreden sedem milijonov evrov, nakar smo

Predvidena so tudi nova svetila

ga spremenili, tako da je nova cesta stala 1,5 milijona. Na ta način smo dobili denar, ki bo potreben za obnovo prvega dela Korza,« pojasnjuje župan in dodaja, da je arhitekt Zlatich že podpisal načrt za obnovo ulic Garibaldi, Mazzini in Monache, ki so jih obnavljali med letoma 2007 in 2010.

Nekaj podrobnosti, povezanih z urbanistično preureditvijo glavne mestne prometnice, bodo dorekli v izvršnem načrtu. Zaenkrat še niso sprejeli dokončne odločitve glede svetil, je omenil župan. Načrtovalci se ogrevajo za podobna svetila, kakršna so nameščena na Korzo Verdi; pred časom pa je skupina goriških geometrov zahtevala, naj se postavijo okrogla svetila. »Po novem mora biti svetlobni žarek usmerjen izključno proti tlom, tako da okrogla svetila ne odgovarjajo novim zakonskim zahtevam,« razlaga arhitekt Zlatich in za zaključek izraža še željo: »Skušali bomo urediti tudi gredice. Nekoliko jih bomo sicer zožili, drugače pa bi radi odstranili razne kabine in priključke vodnega, električnega, telefonskega in plinskega omrežja. Sredi gredic bi veljalo tudi na novo posaditi rože.« (dr)

LOČNIK - 56-bis

S podpisom pogodbe se bodo lahko začela dela

Most čez Sočo pri Štandrežu BUMBACA

V prihodnjih dneh se bo začela gradnja nove obvoznice med državno cesto št. 56 in Mošem, ki jo Goričani poznajo tudi z nazivom »56-bis«.

V torek je v Tolmeču vodja tehničnega urada goriške občine Mauro Ussai podpisal pogodbo z gradbenim podjetjem B.B. Service, ki si je poseg zagotovilo, potem ko je na razpisni ceni ponudilo 25,463-odstotni popust. Cesta 56 bis bo povezala krožišče v Mošu, ki ga je pred nekaj leti med ulicama Codelli in Sport zgradila goriška pokrajina, in tamkajšnjo obrtno cono z državno cesto št. 56, ki vodi čez Sočo proti Štandrežu. Nanjo čakajo predvsem prebivalci Moša in Ločnika, ki so naveličani prometa, tovarnjakov in onesnaževanja.

Postopek za izgradnjo nove ceste se je zavlekel, ker sta občini Gorica in Moš morali poiskati najbolj primerno traso, nakar sta morali uskladiti oba občinska prostorska načrta, medtem se je državna zakonodaja spreminjala in je bilo treba upoštevati nova določila; morali so tudi počakati, da se na upravnem sodišču iztečejo postopki zaradi pritožb zoper razlastitve zemljišč. Predhodni načrt je bil odobren leta 2009, dokončni načrt leto kasneje, januarja 2014 je bil na vrsti še izvršni načrt, ki je nato romal na deželo Furlanijo Julijsko krajino. Gradbena dela, vredna 3.700.000 evrov, bodo trajala približno poldrugo leto. Nova obvoznica bo dolga skoraj dva kilometra. Načrt predvideva tudi ureditev nekaterih podvoзов za kmetijska vozila in manjšega mosta.

TRŽIČ - Prometna preureditev

Kolesarji bodo dobili novo pot

Predvidoma še pred koncem leta v Ulici Duca d'Aosta ne bo več kolesarske steze, nad katero še zlasti trgovci od vsega začetka niso navdušeni. Tržiška občinska uprava si prizadeva, da bi kolesarjem zagotovila novo pot, ki bo speljana preko peš cone med Ulico Battisti in Trgom Cavour, zatem pa se bo po Ulici Oberdan priključila na zadnji del kolesarske steze v Ulici Duca d'Aosta, ki bo ostala nespremenjena. Kolesarska steza v začetnem delu Ulice Duca d'Aosta je sicer nevarna, ker so jo uredili ob robu pločnika, sobivanje s pešci pa se ni ravno obneslo. Marsika-

teri pešec se je sprehajal sredi kolesarske steze, marsikateri kolesar je prehitro pritiskal na pedale.

Čeprav se morajo komaj lotiti priprave nove prometnega načrta, so se v Trziču že odločili še za nekaj sprememb. Občinski odbornik Fabio Gon je med zadnjim zasedanjem občinskega sveta napovedal, da bodo uvedli dvosmerni promet v Ulici Plinio, zaradi česar bo bolj dostopno parkirišče v Ulici Resistenza. S sedanjo prometno ureditvijo uporablja omenjeno parkirišče zelo malo ljudi; običajno je zasedenih le dvajset odstotkov razpoložljivih mest.

TRŽIČ - Karabinjerji aretirali spretnega goljufa

Sledili so mu do Trbiža

V prejšnjih dneh je ogoljufal 80-letnega Tržičana, včeraj je bil na vrsti 86-letnik

Karabinjer

BONAVENTURA

Tržiški karabinjerji so včeraj popoldne na Trbižu aretirali 42-letnega Neapelčana F.E. zaradi goljufije. Moški je v dopoldanskih urah nagovoril več starejših domačinov, dokler ni med njimi našel svoje žrtve. 86-letnemu moškemu je povedal, da nima denarja za organizacijo poroke, in ga zato zaprosil za pomoč. 86-letnik mu je izročil tristo evrov in v zameno dobil nekaj starih oblačil brez večje vrednosti. Komaj je priletni moški izročil denar Neapelčanu, so se izza vogala pojavili tržiški karabinjerji, ki so cel dan sledili spretnemu goljufu. 42-letnik se je v prejšnjih dneh mudil ravno v Trziču; 24. oktobra se je približal 80-letnemu Tržičanu in se z njim zapletel v pogo-

vor. Priletni moški je goljufu izročil šest evrov, v zameno je prejel nekaj starih oblačil, seveda brez večje vrednosti. Goljuf se je 80-letniku predstavil kot sinov prijatelj; trdil je, da dobro pozna njegovega sina, da sta velika prijatelja. Priletnega moškega je očitno prepričal in si zagotovil njegovo zaupanje, tako da mu je ob koncu prigovarjanja 80-letnik le izročil zahtevani denar.

Karabinjerji so ugotovili, da se je 42-letni Neapelčan skoraj vsak dan z najetim avtomobilom odpravljal iz Benetk v razne kraje Furlanije Julijske krajine, kjer je po vsej verjetnosti ogoljufal še koga; preiskava je zato še v teku. Po aretaciji so ga odpeljali v videmski zapor.

DOBERDOB - Za rezervat 58.000 evrov

Potrebovali bi precej več

Vedno enak prispevek prejeli tudi v Štarancanu

Prejeli so 58.000 evrov. Da bi lahko izkoristili ves potencial sprejemnega centra Gradina in sploh doberdobskega Krasa, pa bi jih potrebovali veliko več. Deželna vlada je včeraj sprejela sklep, s katerim je med osmimi deželnimi naravnimi rezervati porazdelila skupno 660.000 evrov prispevka. »Po zaslugi občin in upraviteljev rezervatov smo zagotovili primerno zaščito območjem, ki so iz naravnega vidika izredno zanimiva. Zato smo tudi za letošnje leto potrdili dosedanje finančno dotacijo in v kratkem bomo obnovili konvencije z upravitelji rezervatov, kar bo še naprej zagotavljalo zaščito biotske raznovrstnosti in ovrednotenje značilne kulturne krajine,« poudarja deželna odbornica Maria Grazia Santoro. Občini Forgaria so namenili 100.000 evrov za upravljanje rezervata ob jezeru Cornino, zavod za Julijske Predalpe bo prejel 48.000 evrov za rezervat v dolini Alba, za vzdrževanje rezervata ob izlizu reke Stella je ob-

čina Marano Lagunare prejela 130.000 evrov, zavod za furlanske Dolomite bo imel na razpolago 69.000 evrov za rezervat ob soteski reke Cellina, občini Dolina so zagotovili 76.000 evrov za dolino Glinščice, na Goriškem pa so prispevek zagotovili dvema rezervatoma: občina Doberdob bo prejela 58.000 evrov za rezervat Doberdobskega in Prelonskega jezera, občini Štarancan pa so namenili 130.000 evrov za rezervat ob otoku Cona.

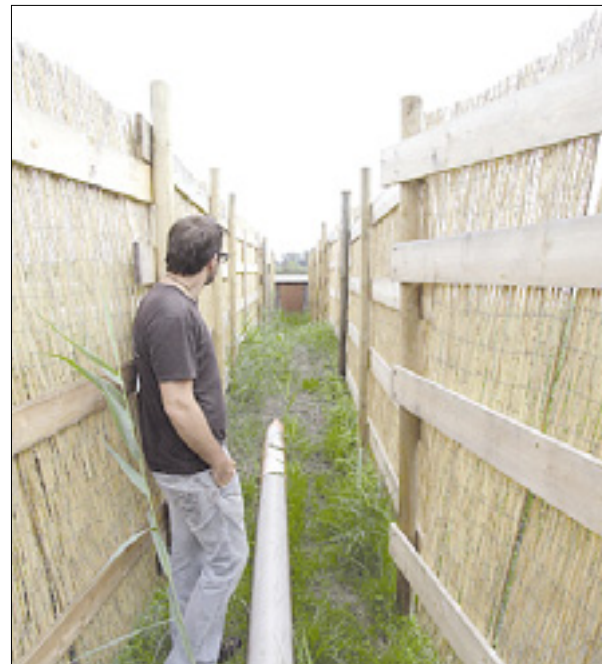
»Prispevek je vedno enak in krije le stroške za redno upravljanje rezervata. Seveda bi potrebovali več sredstev, saj je rezervat ob otoku Cona, ki ga upravlja zadruška Rogos, zelo velik; kakorkoli s prejetim denarjem smo zadovoljni, uporabili ga bomo za redno vzdrževanje sprejemnega centra, za ureditev stez in tabel,« pravi občinska odbornica iz Štarancana Erika Boscarol in pojasnjuje, da so lani prejeli dodatnih 30.000 evrov za vzdrževanje biološke

Paludarij so zgradili leta 1999, vendar še ni zaživel

opazovalnice ob otoku Cona. »Po vsej verjetnosti bodo lanski prispevek za opazovalnico potrdili tudi letos,« poudarja odbornica.

Več sredstev za vzdrževanje svojega rezervata bi potrebovali tudi v Doberdobu. »Obljubljeni znesek je enak kot lani. Omo- goča nam le osnovne dejavnosti, vzdrževanje stez in sprejemnega centra ter malenkost okoljske vzgoje,« pojasnjuje pristojni

Opazovalnica ptic na otoku Cona

doberdobski občinski odbornik Daniel Jarc in napoveduje, da bodo predvidoma pred koncem leta objavili nov razpis za upravljanje centra Gradina, za kar trenutno skrbi zadruška Rogos. Jarc pojasnjuje, da so se lotili priprave evropskega projekta za ovrednotenje Doberdobskega jezera. V projekt želijo vključiti tudi paludarij ob jezeru, ki resnici na ljubo doslej še ni zaživel. Poslopje je potrebno manjšega obnovitve-

nega posega, saj je v ometu nekaj razpok, ki jih je treba sanirati. V prejšnjih mesecih se je je paludarij zanimalo tržiško jamar-sko društvo, ki v Trstu upravlja »speleovarium«. »Preden bi njim oz. komurkoli drugemu oddali prostore, moramo poskrbeti, da so povsem varni,« pravi Jarc in pojasnjuje, da bodo evropski razpisi, iz katerih bi lahko črpali sredstva za oživitve jezera, objavljeni prihodnje leto. (dr)

KROMBERK - Maks Fabiani in njegov čas na Primorskem

Bil je povezovallec prostora

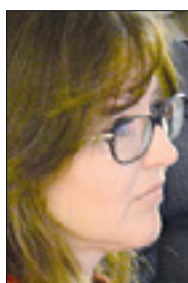
Včerašnji simpozij o Maksu Fabianiju, ki je v organizaciji Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici, občine in Goriškega muzeja potekal v gradu Kromberk, se je v naslovu osredotočal zgolj na njegov čas na Primorskem, referati, ki jih je prispevalo devet govornikov, pa je življenje in predvsem delo arhitekta, urbanista, profesorja, izumitelja, misleca in humanista osvetlilo z mnogoterih vidikov. Mnenja so se neizogibno soočala tudi glede njegove pripadnosti fašistični stranki in o vnašanju elementov tuje, italijanske, kulture v primorski prostor v luči povojne obnove, ki je nastala po njegovih načrtih.

NEOSNOVANI OČITKI POLEMIKOV

»V dvajsetih letih mu je bila pot zaprta, v tem obdobju, ko je pri nas prišlo do spremembe meja, režimov, ko je tu postala Italija, je ona favorizirala svoje arhitekto. Fabiani je bil tretiran kot *avstrijakant*, človek, ki je bil Italiji tuj. Morda je njegov vstop v fašistično stranko posledica tega, da si je hotel priboriti delovno mesto, prostor,« je Fabianija osvetljeval zgodovinar Branko Marušič. »Ker pa je arhitektura zelo vezana na dejavnost državnih oblasti, kajti arhitekt brez finančne podpore ne more uveljaviti svojih

načrtov, se to tudi odraža v njegovem delu. Fabiani je torej živel v obdobju, ki ga je zaznamovalo dvajseto stoletje. Delal je, kar so mu omogočali, ni imel pa prostih rok,« je povedal Marušič in poudaril, da se Fabiani nikoli ni politično udeleževal oz. da v tem nikoli ni zašel v kakšna ekstremna dejanja. »Čeravno mu danes polemiki to očitajo, a mislim, da neosnovano,« je dodal.

Fabianiju se pripisuje avtorstvo okoli sto urbanističnih načrtov za obnovo in pre-novo, skratka modernizacijo krajev od zgornjega Posočja do Krasa. Koliko načrtov je bilo uresničenih »v globino,« pa se ne ve, pravi Petra Svoljšak, predstojnica raziskovalnega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU. »Zaradi določenih političnih preigravanj - nove italijanske oblasti niso imele zaupanja do Fabianija - je izgubljal delovna mesta. Zaradi svoje strokovnosti je bil sicer ponovno zaposlen pod italijanskimi oblastmi, a svojih načrtov ni podpisoval. Ker so bili avtomatično zavrnjeni, če so nosili njegov podpis. Dejstvo pa je, da je Fabiani urbanistično načrtoval celotno regijo in načrte podvrgel vizijam gospodarskega, družbenega in demografskega razvoja. Vsak kraj je na podlagi nekkih projekcij v prihodnost zasnoval na starem temelju ali povsem na novo gle-

N. Kolenc K.M.

B. Marušič K.M.

de na to, kaj je vojna v tistem kraju storila,« je izpostavila Svoljšakova.

Kritiki Fabianiju očitajo poitalijančevanje pokrajine, torej da je z obnovo v primorske kraje vnašal elemente romanske kulture. »Razumeti je treba, da se je po vojni ta prostor zelo spremenil,« je zbrane iz občinstva opozorila Nataša Kolenc, predsednica Ustanove Maksa Fabianija. »Kjer je bila materialna substanca ohranjena, ni veliko posegal, če pa je ni bilo, se mu je odprl prostor za modernizacijo kraja v luči pričakovanega razvoja motornega prometa, česar prej ni bilo. Gotovo je nanj vplivalo tudi njegovo 3-letno potovanje po Italiji, od koder je prinesel številne skice in ljubezen do sredozemskih kultur. Obenem pa se je to do-

gajalo v času, ko so bili nekateri slogi prepovedani, kot na primer gotika oz. vse, kar je spominjalo na Avstrijo. Vedeti moramo, da je bila vsa javna obnova financirana s strani italijanske države. Če pa Fabianija ne bi bilo, ti kraji po vojni ne bi bili obnovljeni in se ljudje tudi ne bi imeli kam vračati,« je poudarila Kolenčeva.

AKTUALEN TUDI ZA DANAŠNJI ČAS

Kolikšen je torej Fabianijev doprinos za te kraje? Arhitekta Matjaža Bolčina navdušuje Fabianijev občutek za oblikovanje naselij, in to ne s stavbami, ampak s praznim prostorom: »Oblikoval je ulice, trge, zasajal drevorede. To se mi zdi bistveno. Oblikoval je tisto, kar je prazno, kar je pravzaprav mentalna slika mesta ali naselja. Torej ne stavbe, te se lahko spremenijo - tako po volumnu kot po stilu. Prazen prostor pa je tisti, ki veže te stavbe skupaj. Če pogledamo njegove načrte, vidimo, da so to skromna naselja, ki imajo tri, štiri vodilne elemente: cerkev, šolo, pokopališče ... Te je običajno zvezal s širšimi ulicami, drevoredi v celoto. To je po mojem mnenju urbanizem, ki je lahko še kako živ tudi danes.« Bolčina se je v referatu sicer bolj posvetil pečatu, ki ga je Fabiani pustil na Dunaju, je pa za Primor-

ski dnevnik ovrednotil tudi Trgovski dom v Gorici: »To je pomembno Fabianijevo delo, ne bom rekel ravno najbolj revolucionarno ali najbolj inovativno. Tudi slogovno sta fasada in volumen precej prilagojena mestu in sta nekoliko bolj zadržana. Mogoče je svoje najbolj moderne stvaritve vendarle naredil na Dunaju in je bil na območju province bolj zadržan,« trdi Bolčina in poudarja, kako mojstrsko je razporejal različne programe v objektih in jim zaradi premišljene postavitve, kakršne celo moderne gradnje redko dosega, dodal posebno vrednost. »V tem je tudi aktualen za današnji dan,« dodaja Bolčina.

Kako torej uporabiti Fabianijeve stvaritve, njegovo osebnost, držo, nematerialno dediščino v današnjem trenutku v smislu trajnostnega razvoja, ohranjanja okolja in s socialnega vidika v smislu povezovanja? »K pripravi programa ob 150. obletnici njegovega rojstva so se vključile različne institucije z obeh strani meje. Lepo bi bilo, da bi s tem nadaljevali, da se usedemo za mizo in s skupnimi močmi pripravimo dober program za razvoj Goriške, da torej njegovo dediščino izkoristimo za povezovanje,« je sporočilo Jasne Fakin Bajec.

Katja Munih

Trgovski dom v Gorici, »fasada in volumen sta slogovno precej zadržana«

GORIŠKA - Finančna straža Ob 1. novembru zasegli 2748 sveč

Na njih ni bilo etiket z informacijami, ki so obvezne

Goriški finančni stražniki so zasegli 2748 sveč, ki so jih prodajali v trgovini s pohištvo in opreme za dom s sedežem v goriški pokrajini. Zaseg so opravili v okviru poostre-nega nadzora, med katerimi so namenili posebno pozornost artiklom, ki jih trgovci postavljajo na svoje police pred prvim novembrom in današnjo nočjo čarovnic. Zasežene sveče raznih barv so bile naprodaj v trgovini verige, ki ima svoje prodajalne v številnih krajih po Italiji; finančni stražniki so na kršitev opozorili tudi pristojno Trgovsko zbornico. Med preiskavo so ugotovili, da je bilo blago naprodaj brez etiket z informacijami, ki so po zakonu obvezne. Na etiketah ni bilo podatkov o proizvajalcu in uvozniku, ničesar ni pisalo o morebitni prisotnosti nevarnih snovi, seveda niso bila navedena niti glavna navodila za uporabo. Zakon določa, da mora biti blago opremljeno z etiketami, na katerih so vse glavne informacije zapisane v italijanskem jeziku. Po zasegu na Go-

Zasežene sveče

riškem so finančni stražniki opravili vrsto kontrol še v drugih krajih po Italiji, tako da so v raznih drugih trgovinah iste verige zasegli še okrog deset tisoč sveč.

Zaseženo blago je vredno nekaj tisoč evrov. Trgovci jih bodo lahko spet dali na police svojih prodajaln, komaj bodo nanje nalepili po zakonu predvidene etikete; seveda bodo morali pred tem poravnati tudi globo.

GORICA - Begunstvo v knjigi V Brucku taborišču ... 1915-1918

Nedolžnost, ki umira

V nabito polni mali dvorani Kulturnega doma v Gorici je v četrtek potekala krstna predstavitev knjige *V Brucku taborišču ... 1915-1918*. Izšla je pri Založništvu tržaškega tista, njen avtor je goriški raziskovalec in publicist Vili Prinčič. Tudi množična udeležba je zgovoren dokaz, da je tema med prebivalci Posočja po sto letih še vedno občutena.

Večer je uvedel moški pevski zbor Jezero iz Doberdoba, ki je pod vodstvom Zulejke Devetak zapel enega izmed najlepših slovenskih napevov iz tedanjega časa: pesem *Oblaki so rudeči* kot zla slutnja napoveduje vojno tragedijo, ki je zajela vso Evropo. V imenu založnika je nato pozdravila Martina Kafol in pojasnila nastanek knjige, ki je izšla ravno ob stoletnici vojne. Izpostavila je sodelovanje, ki že več let poteka z Vilijem Prinčičem, in da njegove publikacije zadevajo predvsem bližnjo preteklost naših krajev. Izrekla je še zahvalo vsem, ki so sodelovali z avtorjem in založnikom pri oblikovanju in tiskanju knjige.

V nadaljevanju je zgodovinarica Petra Svoljšak najprej izpostavila dejstvo, da pojav begunstva civilnega prebivalstva spremlja vsako vojno. Masovne prebege ljudi lahko vsakodnevno spremljamo po televiziji: deset tisoči beguncev se danes z vzhoda »valijo« preko Balkana v srednjo in severno Evropo. Ta pojav je bil posebno množičen tudi med prvo svetovno vojno, je povedala Svoljšakova. Tisoči nemošnih ljudi so se tedaj umikali pred armadami sovražnika, že nekaj mesecev kasneje pa se je podobna slika ponovila v nasprotni smeri. Bili so tudi primeri okrutnih etničnih čiščenj, zlasti genocid, ki ga je turška država zakrivila nad Armenci. Razseljenih je bilo več milijonov ljudi, ki so dodobra premešali vsakodnevne navade celih narodov. Upati je - je zaključila zgodovinarica -, da bo knjiga o Brucku podala kakšen odgovor in nas opomnila, da begunci niso novost sedanjega časa, temveč najbolj žalostna in pretresljiva podoba nedolžnosti, ki umira v vsaki vojni. Omembo še zasluži, da je Petra Svoljšak prispevala tudi uvodne misli h knjigi o begunskem taborišču v Brucku.

Avtor je nato opisal dolgi potek nastajanja knjige, od pridobivanja prvih podatkov in fotografij pa do poglobljenih raziskav v arhivih in zbirkah časopisov izpred stotih let. Izrazil je tudi zadovoljstvo za prisotnost moškega zbora Jezero, kajti ravno doberdobsko društvo je »krivo«, da se je lotil pisanja knjige. Društvo Jezero je bilo namreč pred petnajstimi leti pobudnik izleta v Bruck, ki se ga je udeležil tudi Vili Prinčič in se tam dokopal do prvih podatkov o begunskem taborišču. Z Društvom soška fronta iz Šempetra je avtor nato še enkrat obiskal Bruck in zbirko podatkov še dodatno obogatil. Pojasnil je tudi, zakaj je k sodelovanju povabil zgodovinarico Petro Svoljšak: »Po eni strani je pokazala veliko

Avtor Vili Prinčič (zgoraj), moški pevski zbor Jezero (desno) in občinstvo (spodaj)

BUMBACA

zanimanje za begunsko vprašanje, po drugi strani pa kot ženska na najboljši način razume pojav naših beguncev, ki so ga v glavnem sestavljale ženske z otroki.«

Ob koncu svoje razlage zgodovinskih dogodkov se je Prinčič zahvalil številnim sodelavcem, ki so s fotografijami, dokumenti, prevodi iz nemščine in nasveti pomagali pri oblikovanju knjige. »Ta ob stoletnici dogajanja počasti vse primorske ljudi - teh je bilo na tisoče -, ki jih je izbruh vojne pahnil na negotovo pot begunstva.«

Knjigo je tiskala Grafica Goriziana, obsega 240 strani in jo bogati preko 80 fotografij. Posebej zanimiva je zadnja tretjina knjige, ki obsega podroben seznam 188 rojenih v Brucku in 752 umrlih, med katerimi je bila več kot polovica otrok. Četrtkovo srečanje z avtorjem je sklenil pevski zbor Jezero z dvema pesmima iz prve svetovne vojne, med katerima je seveda bila znamenita *Oj Doberdob*

Knjiga *V Brucku taborišču ... 1915-1918* je že na prodaj v Katoliški knjigarni v Gorici, čez nekaj dni bo kupcem na voljo tudi v novogoriških knjigarnah.

TRŽIČ - Aretacija Tihotapec cigaret na hladnem

V noči s četrтка na večerjšnji dan so prometni policisti na cestninski postaji pri Moščenicah ustavili za pregled vozilo z romunsko registrsko tablico. Na njem se je peljal moldavski državljani, 46-letni G.S., zoper katerega so izdali nalog za prijetje na sodišču v Milanu. Moški je bil obsojen na zaporno kazen zaradi tihotapljenja cigaret, zaradi česar so ga policisti aretirali in ga pospremili v goriški zapor. Skozi Vileš in Moščenice dnevno vozi na desetine vozil, ki so namenjena proti Vzhodu. Policisti pojasnjujejo, da je na številnih med njimi preveč tovarov, zato pa so deležna zelo pogostih kontrol.

GORICA - V Ulici Diaz

Po izsiljeni prednosti trčila sredi križišča

Poškodovani Fiat 500

FOTO D.R.

V izsiljeni prednosti je treba iskati vzrok za prometno nesrečo, do katere je prišlo včeraj nekaj pred petnajsto uro na križišču med ulicami Diaz, Margotti in Cadorna. Trčili sta dve vozili, lažje ranila sta se moški in ženska. Na prizorišče nesreče so prihiteli reševalci iz službe 118, ki so na kraju nudili prvo pomoč poškodovancema in ju zatem odpeljali v goriško bolnišnico. Okoliščine nesreče preiskujejo goriški mestni redarji, na kraj so prišli tudi gasilci, ki so očistili cestišče, po katerem se je iz avtomobila Fiat 500 razlilo motorno olje. Zaradi nesreče je bil promet v Ulici Diaz oviran približno eno uro.

GORICA - VADO

Uprla se je invalidnosti in ustanovila združenje

Na županstvu so predstavili novo neprofitno združenje z oznako VADO (*Vicino Alla Disabilità Onlus*). Naslov kaže na delovanje, namenjeno prizadetim osebam. Izhodiščna zamisel se nanaša na osebe, ki so preživele možgansko kap, a nosijo hude posledice na ravni gibanja in ne le tega.

Združenje s socialnimi vsebinami izhaja iz osebne izkušnje Daniele Maizeni (Majcen?), ki je pred dvema letoma doživel možgansko kap. Od podjetnice in gibalno aktivne osebe je postala nesposobna za vsakršno dejavnost, a se ni vdala. Preživela je nekaj desetih operacijskih posegov najrazličnejšega značaja, hkrati pa je v njej rasla želja in volja, da se upre trajni invalidnosti. Potovala je od bolnišnic do rehabilitacijskih centrov, od tehnološko opremljenih središč do ambulanc. Pomagala si je s športno dejavnostjo, pomagala ji je družina, z močno voljo se je prebila do ustanovitve združenja, ki bo imelo sedež na goriški Trgovinski zbornici. Sedež pomeni tudi možnost za aktivne in pasivne gibalne dejavnosti s pomočjo stimulatorjev. V Ulici Crispi bo oprema resnično vrhunska.

Kamenček na pločniku je za invalidno osebo na vozičku lahko prepreka, hkrati pa kamenčki sestavljajo temelje pri novogradnji. Združenje je uspelo pritegniti v svoj krog darovalce in zdravniške strokovnjake, naklonjenost upraviteljev in hvaležnost oseb, ki kažejo zanimanje in potrebo po različnih oblikah pomoči: birokratskih, tehničnih, arhitektonskih, pravnih, bolničarskih, animatorskih, na splošno socialnih.

Na županstvu je članice združenja, nekaj zdravstvenih strokovnjakov in časnikarje sprejel odbornik Stefano Ceretta. Spomnil je, da je možganska kap po številu drugi vzrok smrti italijanskih državljanov. Po njegovi oceni je Gorica sicer številčno majhno občestvo, a je bilo vedno občutljivo v odnosu do šibkejših. »Ljudstvo molčečih«, je poudarila predsednica združenja VADO, ima potrebo po vidnosti in pozornosti s strani ostalih občanov. Njeni začetni vtisi ob nastajanju nove oblike pomoči so pozitivni.

Na specifično vprašanje je odgovorila, da si želi sodelovanja s konzorcijem za prizadete osebe CISI. S tem v zvezi se postavlja vprašanje, ki so si ga postavili v drugih podobnih združenjih in konzorcijih: koliko koristi pretirano razpršena ponudba, ko vsaka struktura potrebuje gnotna sredstva, prostore, opremo, osebe, upravitelje. Javni denar je treba vse bolj razumno porazdeliti, zasebni je včasih med začetnim zagonom sicer razpoložljiv, kasneje pa izkušnja uči, da se kopičijo težave. Vsekakor je tokrat začetek več kot spodbuden, zagnanost je vidna in otipljiva. (ar)

GORICA - ENI

V sredo odprejo urad za pojasnila o oskrbi s plinom

Predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta je včeraj na svojem Facebook profilu objavil vest, da bo v sredo, 4. novembra, pokrajinska uprava odprla urad, v katerem bodo nudili pomoč odjemalcem družbe ENI, ki potrebujejo informacije in pojasnila o oskrbi s plinom. Urad bo deloval do konca leta v vili Olivo zraven pokrajinske palače na Korzu Italia 61 v Gorici. Vhod v urad bo v pritličju in bo brez arhitektonskih pregrad; odprt bo ob ponedeljkih in petkih med 9. uro in 12.30 ter ob ponedeljkih in sredo med 15. in 17. uro.

GORICA - Pobuda za obogatitev fonda državne knjižnice

Knjiga v dar, tudi slovenska

Knjižne darove bodo zbiral v knjigarni Voltapagina - Za knjižničarsko dejavnost vedno manj denarja

Ljubitelji pisane besede bodo do konca leta v knjigarni Voltapagina na Verdijevem korzu v Gorici (ob Trgovskem domu) lahko pripomogli k obogatitvi fonda goriške državne knjižnice. Izbrani knjigi - v italijanskem ali slovenskem jeziku - bo donator lahko dodal posvetilo. Pobudo *Un libro in dono* (Knjiga v dar) skupaj vodita knjigarna Voltapagina in državna knjižnica, ki domuje v Ulici Mameli.

Da ministrski rezi strežejo po knjigah in da se je knjižnična dejavnost znašla v vse bolj kočljivem položaju, poudarja Marco Menato, ravnatelj državne knjižnice. »Že nekaj let se sredstva nižajo. V letošnjem poslovnem proračunu imamo na voljo razpolovljeno vsoto denarja za obogatitev knjižnega fon-

da. Upam, da se bodo v prihodnjih letih stvari izboljšale in da bomo lahko razpolagali s proračunskim manevrskim zalogajem, ki smo ga imeli pred desetimi leti,« pojasnjuje Menato in poudarja, da državna knjižnica z raznimi pobudami sodeluje s knjigarnami v mestu. Med skupne pobude, ki sta jih državna knjižnica in knjigarna Voltapagina že izpeljali, gre omeniti nedavno predstavitev fantazijskega romana *Punto di contatto*, ki je nastal izpod peresa 19-letne pisateljice Sofie Grusovin iz Gorice.

»Petnajst odstotni delež iz celotnega izkupička pobude bo namenjen dodatnemu nakupu knjižnih izvodov, ki jih bomo podarili mestni knjižnici,« pravi Paolo Boness, upravitelj knjigarne Voltapagina, ki v de-

cembrskih predprazničnih dneh pričakuje porast števila knjižnih darovanj. Knjigarna zagotavlja, da bo glede na povpraševanje donatorjev, ki bodo sodelovali pri dobrodelni pobudi, priskrbel tudi knjižne izvode v slovenskem jeziku.

Čprav papirnica in knjigarna Voltapagina ni vključena v velike tržne tokove najbolj prodanih »bestsellerjev«, prireja številne knjižne dogodke. »Vrata naše knjigarne so odprta vsem ljubiteljem literature. Vsak drugi torek v mesecu prirejamo bralne večere. Srečanja, na katerih prebiramo odlomke iz proze in lirike so v lanskih izvedbah poželja veliko zanimanja. Na vsakem večeru je prisotnih med 25 in 40 slušateljev. Prebirali in komentirali smo odlomke številnih klasi-

Ravnatelj Marco Menato

FOTO BSI

kov: od Andričevega romana *Most na Drini* pa do Rothovega *Slehernika*,« pravi Boness. Prihodnje literarno srečanje bo v torek, 10. novembra, ob 21. uri. Menato se je na predstavitev pobude *Un libro in dono* posebno zahvalil družini Verzeognassi, ki je knjižnici podarila fond z 10.000 knjigami - pretežno filozofskimi in zgodovinskimi. (vas)

Poslednje slovo

V Trziču bo danes poslednje slovo od 47-letnega Igorja Pahorja, gledališkega kostumografa, ki ga je iz kroga družine, prijateljev in sodelavcev odtrgala bolezen. Žara s pepelom bo od 9. ure dalje v mrtvaški veži pokopališča, kjer bo ob 11. uri pokop.

Štiri zaposlitve

Goriški višješolski zavod Cossar-Da Vinci bo v okviru projekta za socialno delo zaposlil dva uslužbenca, ki bosta delala na šolskem tajništvu s 36-urnim delovnim urnikom. Pogodba bo veljala eno leto. Občina Medeba pa bo zaposlila dva delavca, ki bosta skrbela za cestarska in vzdrževalna dela. Pogodba bo veljala štirideset tednov, tedenski urnik bo 36-uren. Prijave za nadaljnje selekcije za vse štiri zaposlitve bodo začeli zbirati 2. novembra v pokrajinskem uradu za delo v Ulici Alfieri v Gorici, ki je odprt vsak dan med 9.30 in 12.30.

Več avtobusov

Pokrajinsko prevozno podjetje APT sporoča, da bodo jutri in v ponedeljek, 2. novembra, povečali število avtobusov, ki vozijo iz goriškega središča na glavno pokopališče. Jutri se bo z avtobusom mogoče odpeljati na pokopališče ob 8.30, 9.28, 10.00, 10.26, 11.00, 11.24, 12.22, 14.00, 14.30, 15.00, 15.30, 16.00, 16.30, 17.00, 17.30, 17.59 in 18.57.

Spremenjen urnik

Z goriške kvesture sporočajo, da bo od 2. novembra urad za priseljence pri Rdeči hiši odprt s spremenjenim urnikom; ob ponedeljkih, torkih, četrtek in petkih med 8.30 in 13. uro, ob sredah od 10. do 13. ure in od 15. do 18. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure. Za informacije je na voljo telefonska številka 0481-586810.

Maša za članice Andosa

Združenje Andos prireja danes ob 18. uri v cerkvi na Placuti mašo v spomin na pokojne članice. Med mašo bo pel društveni zbor.

Prost vstop v muzeje

Jutri bo prost vstop v Pokrajinske muzeje v Gorici. Zbirke v grajskem naselju si bo mogoče ogledati med 9. in 19. uro, palača Attems Petzenstein bo odprta med 10. in 17. uro.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.
DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska Ul. 13, tel. 0481-78300.
DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.
DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Tutto può accadere a Broadway«.
Dvorana 2: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Belli di papà«.
Dvorana 3: 16.45 - 18.15 - 20.00 »Tutti pazzi in casa mia«; 21.45 »Crimson Peak« (prepovedan mladim pod 14. letom).
DANES V TRZIČU
KINEMAX Dvorana 1: 16.30 »Giotto, l'amico dei pinguini«; 18.15 - 20.10 - 22.10 »The last witch hunter - L'ultimo cacciatore di streghe«.
Dvorana 2: 16.30 - 18.10 »Spongebob - Live Party«; 19.50 »The Walk«;

OB PRVEM NOVEMBRU - Komemoracije

Poklon padlim

V Sovodnjah bodo jutri obeležili 50-letnico partizanskega spomenika

Ob prvem novembru se bodo zvrstile številne svečanosti pred spomeniki. Med jutrišnjimi osrednjimi dogodki bo svečanost v **Sovodnjah** ob 50-letnici spomenika; začela se bo ob 11.15. Ostali pokloni v občini bodo jutri na Vrhu z odhodom iz pred sedeža centra Danica ob 9.30, v Gabriju ob 10. uri, na Peči ob 10.20 in v Ruپی ob 10.35. Na ozemlju občine **Doberdob** bo jutri ob 10.45 v Jamljah svečanost pri grobnici padlih avstrijskih vojakov v prvi svetovni vojni in ob 11. uri pred spomenikom padlim v NOB, dalje ob 11.15 pred spomenikom padlim v prvi svetovni vojni pri Bonetih, ob 11.30 pred spomenikom padlim v NOB na Palkišču, ob 11.45 pred madžarsko kapelico pri Vižintinih, ob 12. uri pred spomenikom padlim v NOB na Poljanah in ob 12.20 pred spomenikom padlim v NOB v Doberdobu. Predstavniki občin Nova Gorica, Brda, Kanal, Miren-Kostanjevica, Šempeter-Vrtojba in Združenja borcev se bodo udeležili svečanosti na Poljanah in v Doberdobu. Na pobudo občine **Števerjan** bo jutrišnje polaganje

vencev potekalo pred spomenikom na Trgu Svobode po koncu maše, ki se bo začela ob 9. uri, in ob 11.15 pred spomenikom na Jazbinah.

Jutri bodo komemoracije ob 9.15 pri spomeniku v **Pevmi** (Vzpi-Anpi skupaj z ANED, SKGZ, AVL in krajevnimi skupnostmi), ob 10. uri pri spomeniku v **Podgori** (Vzpi-Anpi in društvo Paglavec), ob 10.45 pri Domu Andrej Budal v **Štandrežu** in nato ob 11.15 pri vaškem spomeniku, ob 11.30 na pokopališču v **Ločniku**, ob 12.30 na glavnem pokopališču v **Gorici**. Delegacija Vzpi-Anpi se bo ob 11. uri udeležila tudi svečanosti na **Trnovem**, dan kasneje, 2. novembra, ob 10.45 pa bo prisotna na komemoraciji v spominskem parku v **Gorici**.

Skupina goriških Slovencev se bo jutri ob 11.30 na glavnem goriškem pokopališču poklonila pokojnim slovenskim kulturnikom s prižigom sveče in molitvi; zbirno mesto bo ob 11.30 pred vhodom pokopališča. **Svet slovenskih organizacij** (SSO) in **Slovenska kulturno gospodar-**

16.00-19.30; v Kinemaxu ob odprtju kinodvorane.

V GRADU KROMBERK bo do 1. novembra na ogled razstava z naslovom »Likovne dopisnice Maksa Fabianija umetnici Neeri Gatti«.

Koncerti

SKRD TRŽIČ vabi na 10. koncert v spomin na Bernardko Radetič v soboto, 28. novembra, v cerkvi Sv. Nedelje v Selcah. **V METODISTIČNI CERKVI** v Ul. Diaz 18/A v Gorici bo v nedeljo, 1. novembra, ob 18. uri koncert skupine Pericopes + 1; vstop prost.

V MARTINŠČINI: v gostilni Al Poeta bo danes, 31. oktobra, ob 21. uri koncert brazilske glasbe s triom Imagens (Sergio Giangaspero - kitara, Luca Demicheli - bas in Pai Benni tolkala); vstop prost, informacije in prijave po tel. 0481-99903.

Izleti

MARTINOVANJE SKRD TRŽIČ bo 14. novembra z izletom v Goriška Brda (informacije in prijave po tel. 347-2471222).

POKRAJINA GORICA organizira v sodelovanju s pokrajinskim prevoznim podjetjem APT in združenjem Pro Loco iz Foljana-Redipulje avtobusne izlete na temo zgodovine prve svetovne vojne: 1. novembra bodo izletniki obiskali avstro-ogrsko pokopališče v Foljanu, Bračan in Oslavje. Cena vozovnice znaša 5 evrov, obvezna je najava; informacije po tel. 0481-91697, carso2014@provincia.gorizia.it; več na www.carso2014.it.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja 12. decembra dvodnevni izlet z avtobusom v Zagreb in Samobor z ogledom božičnih tržnic. Vpisovanje in informacije v trgovini jestvin v Doberdobu, Rimska ul. 36. Tel. št. 0481-78036.

Obvestila

ZŠSDI obvešča, da bo v ponedeljek, 2. novembra, goriški urad zaprt.

DELEGACIJA REPUBLIKE SLOVENIJE, ki jo sestavlja poslanec Državnega zbora Marko Ferluga, skupaj z generalno konzulko RS iz Trsta, Ingrid Sergaš in konzulko Eliško Kersnič Zmavc ter načelnico Upravne enote Nova Gorica, Bojano Kompare, bo položila vence 1. novembra v Viscu ob 8.45, v Gonarsu ob 9.30 in v Gorici ob 13. uri na spomenik padlim borcem na pokopališču in ob 13.15 na grob-

Spomenik v Štandrežu

BUMBACA

ska zveza (SKGZ) bosta skupaj polagala vence jutri ob 9.30 v Gonarsu ter ob 13. uri na glavnem pokopališču v Gorici, in sicer k obema grobnicama partizanov in h grobu Lojzeta Bratuža. V Gonarsu in na goriškem pokopališču se jima bo pridružila delegacija stranke **Slovenske skupnosti**. Predstavniki **Zveze slovenske katoliške prosvete** iz Gorice se bodo danes poklonili vojnim žrtvam ob 15. uri v Gonarsu, nato še v Viscu.

Jutri bodo polagali vence tudi v **novogoriški občini**: ob 9. uri pri grobišču nad Grgarjem, ob 9.15 pri spomeniku padlim vojakom na Škabrijelu v Ravnici, ob 10. uri pri prvem in ob 10.15 še pri drugem

nico na pokopališču in nato na grob Lojzeta Bratuža.

DRUŠTVI TRŽIČ IN JADRO organizirata mašo za rajne v petek, 6. novembra, ob 19. uri v cerkvi Sv. Nikolaja v Trziču. Pel bo MPZ iz Bilj.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je odprta ob ponedeljkih 10.00-13.00, ob torkih in četrtek 16.15-18.45, ob petkih 8.30-10.30.

SKRD TRŽIČ prireja od 18. novembra razgovorni tečaj slovenskega jezika (informacije in prijave po tel. 347-2471222).

SKRD TRŽIČ sporoča, da se bo začela sprostilna telovadba v telovadnici Duca d'Aosta 4 v Trziču z novembrom ob 18. uri, obenem se nadaljuje tudi nordijska hoja po Marini Juliji (prijave po tel. 347-2471222).

ZSKD obvešča včlanjene zbornice, da bo od 2. novembra na spletni strani www.zpzp.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorska poje 2016. Prijava bo možna do vključno 4. decembra.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 v Gorici je odprta od ponedeljka do petka od 10. do 18. ure. Informacije po tel. 0481-531733 ali gorica@knjiznica.it.

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 7. novembra, v Eda centru v Novi Gorici. Odhod ob 17. uri iz Doberdoba, nato z običajnimi postanki v Jamljah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni, v Štandrežu na Pilošču in pri lekarni, v Podgori pri telovadnici, pri vagi in na trgu Medaglie d'oro na Gorišču. Srečanje bo ob 18. uri v restavraciji Eda centra. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.).

REVIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN ZSKD »Do svobodnega giba« bo v soboto, 28. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Rok prijave zapade 13. novembra. Informacije na www.zskd.eu, info@zskd.eu, tel. 040-635626.

Prireditve

V GRADU KROMBERK bo 3. novembra ob 20. uri muzejski torkov večer z naslovom »Metulji in njihovo življenje«. Predaval bo Bojan Zadravec Zavoda za gozdove Slovenije. Metulji iz zbirke Bojana Zadravca bodo na ogled do naslednje prireditve. **KINOATELJE** vabi na večer z režiserko Majo Weiss v ponedeljek, 2. novembra, v goriškem Kinemaxu, Hiša filma; ob 18.30 bo projekcija filma »Cesta bratstva in enotnosti«, ob 20.30 pa bo

grobišču na Trnovem. Osrednja komemoracija bo ob 11. uri v spominskem parku na Trnovem; slavnostno besedo bo pripeval poslanec Matjaž Nemec.

V **Ronkah** se bodo spominu na pokojne poklonili danes; ob 10.30 bodo startali s trga pred občinsko stavbo ter polagali vence k spomenikom in spominskim ploščam na občinskem ozemlju. V **Trziču** bo jutri ob 16.30 bo svečanost še pri spomeniku v Ulici Rosselli. **Goriška kvestura** bo spomin na mrtve počastila 2. novembra s polaganjem venca pred glavnim spomenikom v spominskem parku v Gorici in ob 10. uri pred spomenikom padlih policistov na pokopališču v Trziču.

sledila projekcija celovečernega igranega filma »Banditen-Kinder. Slovenskemu narodu ukradeni otroci«. **V NOVI GORICI**: V knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja v Novi Gorici bo v ponedeljek, 2. novembra, ob 18. uri odprtje razstave unikatnih čipk Milene Kalan.

V RONKAH: v občinski knjižnici »Sandro Pertini«, Androna Palmada 1, potekajo ob 17.30 pravljica srečanja z naslovom »Il Giardino delle Storie Strampalate«: za otroke do 3. leta v ponedeljek, 2. novembra, ter za otroke od 4. do 7. leta v sredo, 4. novembra, v angleščini z Nicoletto Pozzar; informacije po tel. 0481-477205.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA IN FEIGLOVA KNJIŽNICA vabita na predstavitev knjige »Plesovi v Devinu«, v sredo, 4. novembra, ob 19. uri v Trgovskem domu v Gorici. O knjigi bosta spregovorila avtor Mitja Močivnik in Jasna Merku.

VZPI VRH IN KD DANICA prirejata večer z naslovom »Spomini na vojno« v centru Danica na Vrhu ob 20. uri: 5. novembra bosta o prvi svetovni vojni predavala Mario Mantini in David Erik Pipan, ki bosta osvetlila predvsem dogodke, ki so vezani na frontno linijo, ki je tekla skozi Vrh in ki so prizadeli domače prebivalstvo. Večer se bo zaključil z družabnostjo.

SKRD JEZERO iz Doberdoba organizira v soboto, 14. novembra, ob 20. uri martinovanje v župnijski dvorani v Doberdobu. Na programu skeč »Avdicije« v izvedbi članov KD Jezero in družabnost; rezervacije po tel. 347-1243400 (Magda) do 10. novembra.

Mali oglasi

PONUJAM se za varstvo otrok; tel. 333-6572533.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Marcello Braidot na glavnem pokopališču. **DANES V GRADIŠČU**: 11.00, Maria Brugnera vd. Meletti iz hiše žalosti na Drevoredu Trieste v cerkvi Sv. Duha in na pokopališču; 12.00, Aurora Delpin vd. Lorenzon s pokopališča v cerkev Sv. Valeriana in na pokopališču. **DANES V TRZIČU**: 11.00, Igor Pahor (žara s pepelom bo od 9. ure dalje v kapeli pokopališča) na pokopališču; 11.30, Vasile Titiliuc na pokopališču; 12.00, Guido Olimpo iz bolnišnice v cerkev Sv. Ambroža, sedila bo upepelitev. **DANES V SURJAKU**: 10.00, Rita Pelos vd. Monaco (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

SLOVENIJA TA TEDEN

Petnajst milijard v pravih rokah

DARJA KOCBEK

Medtem ko je bila pozornost državljanov usmerjena v dogovor voditeljev 11 članic EU in držav Balkana o reševanju krize z begunci, je nadzorni svet v začetku tedna čez noč zamenjal upravo Slovenskega državnega holdinga (SDH). Ta družba upravlja 11 milijard evrov vredno državno premoženje in 85 podjetij. Temu ustrezno veliki so apetiti politike in interesnih skupin pri imenovanju njenih nadzornikov in uprave. Predsednika uprave SDH Mateja Pirca in člana uprave Mateja Runjaka so nadzorniki, ki so bili po številnih kupčkanjih s polletno zamudo imenovani julija, odstrelili na izredni seji, ne da bi javnosti podrobneje pojasnili, zakaj so se tako odločili.

Iz SDH so na splošno pojasnili, da sta Pirc in Runjak morala oditi iz poslovno organizacijskih razlogov. Je pa bila njuna odstavitev usklajena v koaliciji in z interesnimi skupinami. Tako je mogoče sklepati iz izjav predstavnikov strank levosredinske vladne koalicije in poročil o številnih sestankih, na katerih so vse do začetka seje nadzornega sveta usklajevali imena novih vodilnih v SDH.

Molčita tudi Pirc in Runjak. Kje bosta nadaljevala svojo poslovno pot, še ni znano, gotovo pa je že, da se zagotovo ne bosta pridružila 109 tisoč državljanom, ki so na zavodu za zaposlovanje registrirani kot brezposelni. Glede na to, da nista bila razrešena iz krivdnih razlogov, so v kupčkanjih politike in interesnih skupin zanj očitno že našli novi delovni mesti.

Odstavitev Pirca in Runjaka z vrha SDH je že druga v ustanovi, katere skrb je upravljanje državnega premoženja. Vlada je namreč pred tremi tedni razrešila predsednika upravnega odbora Družbe za upravljanje terjatev bank (DUTB) oziroma slabe banke in odpoklicala glav-

nega izvršnega direktorja DUTB.

Medtem ko je SDH državna podjetja dobil v upravljanje z zakonom, je DUTB postala lastnica podjetij tako, da so poddržavljene banke, ki so jih davkoplačevalci s 5 milijardami evrom reševali pred bankrotom, nanjo prenesle terjatve, za katere so ocenile, da jih ne bodo dobile poplačane. SDH in DUTB imata tako odločilno besedo pri privatizaciji slovenskih državnih podjetij. Od teh dveh ustanov in ljudi, ki ju vodijo, bo odvisno, kdo bo postal lastnik podjetij, ki bodo na prodaj.

Ena od prvih nalog Marka Jazbeca kot novega predsednika uprave SDH ter Anje Stroj in Štampar in Nade Drobne Popovički, ki sta novi članici uprave, bo priprava letnega načrta in v tem okviru seznama, katere naložbe v državni lasti bo SDH prodal in s tem privatiziral v letu 2016. Podlaga za pripravo tega načrta je strategija upravljanja državnih naložb in seznam podjetij, ki so predvidena za prodajo, ki jo je državni zbor sprejel julija.

Še pred tem bo novo vodstvo SDH odločalo, ali bo SDH skupaj s Kapitalsko družbo (KAD), ki je prav tako v državni lasti, od prav tako državne DUTB odkupil terjatve finančnega holdinga Sava, ki je v velikih finančnih težavah in je zato v prisilni poravnavi.

Vprašanje je, ali bo Marko Jazbec pri odločanju o tem nakupu lahko odločal v korist davkoplačevalcev. Kot nekdanji bankir je bil namreč v upravi največje državne banke NLB sodelavec predsednika uprave Save Mateja Narata. Pred tem sta bila sodelavca že v banki SKB, ki je zdaj v zasebni (francoski) lasti. Jazbec je poleg tega na čelo SDH prišel z mesta predsednika uprave Hotelov Bernardin, kjer je predsednik nadzorne-

ga sveta Matej Narat, ki je imel tako odločilno besedo pri imenovanju Jazbeca na čelo te hotelirske družbe. Mnogi zato Jazbeca označujejo kot Naratovega človeka, a poznavalci pravijo, da je še prezgodaj trditi, da bo Jazbec v SDH Naratu kaj pomagal, sicer poroča časopis Finance. Odločanje o odkupu delnic Save bo tudi preizkus, kako bosta sodelovali novi vodstvi SDH in DUTB.

Člane nadzornega sveta SDH, ki so razrešili prejšnje vodstvo SDH in imenovali novega, je pred počitnicami izbral minister za finance Dušan Mramor. Po njegovih besedah imajo vsi visoko izobrazbo in mednarodne izkušnje. Vlada je ministrov izbor potrdila soglasno, podpora poslancev vladne koalicije je sredi julija dobil nato še v državnem zboru. Že takrat so nekateri pričakovali, da bo ena prvih odločitev novih nadzornikov SDH zamenjava uprave. Ker se stranke v levosredinski vladni koaliciji in interesne skupine očitno niso mogle uskladiti o imenih za nove člane uprave, so se novi nadzorniki odločili najprej objaviti mednarodni razpis za izbiro tretjega člana uprave.

Da so si po zaključku razpisa premislili in na novo imenovali celotno upravo, za državljane na podlagi preteklih razprav o prodaji državnega premoženja ni presenečenje. Vedo namreč, da za novo upravo SDH niso iskali najboljših, ampak svoje oziroma prave ljudi. Pred tem je bil to glavni kriterij tudi za izbiro članov nadzornega sveta SDH. »Naši«, ne najboljši kandidati so v Sloveniji še zmeraj glavni kriterij nasploh pri izbiri vodilnih v državnih podjetjih in ustanovah. In »naši« imajo zdaj v DUTB in SDH trdno pod nadzorom skupno, čez palec, 15 milijard evrov državnega premoženja.

SSO ZA SLOVENSKO TISKOVNO AGENCIJO

Reforma najbolj prizadene občine, v katerih so Slovenci

TRST/LJUBLJANA - V zvezi z deželno reformo krajevnih uprav v FJK se je na pobudo Slovenske tiskovne agencije s svojim stališčem odzval tudi Svet slovenskih organizacij. Pri SSO opozarjajo, da z veliko zaskrbljenostjo gledajo na reformo prav zaradi možnih posledic za slovensko narodno skupnost, ki živi v Goriški, Tržaški in Videmski pokrajini.

Slovenci so namreč najbolj prisotni v obmejnih občinah, ki so večinoma majhne. Že v samem nastanku zakonskega teksta pa tudi ni bilo velike pozornosti namenjene vključevanju zakonske zaščite, ki je za manjšino predvidena po zaščitnem zakonu iz leta 2001, ob tem opozarjajo v SSO.

Dodajajo, da je glavna težava ta, da reforma najbolj prizadene manjše občine in torej posledično slovenski narodni skupnosti odvzame možnost avtonomnega upravljanja lastnega ozemlja. Tako z vidika števila kot glede na učinkovitost se zmanjša tudi politično predstavništvo Slovencev, ker bodo glavno besedo imeli župani. Glavno besedo bodo pri tem imele občine z večjim številom prebivalstva, ker bodo imeli njihovi župani večjo težo pri sprejemanju odločitev, ob tem še opozarjajo v SSO.

Veliki pomisleki so bili poleg izvajanja zaščitnega zakona tudi glede uporabe slovenskega jezika v javni upravi. V tem smislu SSO zahteva enako raven zaščite v vseh medobčinskih unijah ter dosledno spoštovanje jezikovnih pravic ter zagotovljenega predstavništva v izvoljenih in vodstvenih telesih medobčinskih unij.

Reforma je v tem trenutku po navedbah SSO zašla nekoliko v krizo. K temu je pripomoglo nasprotovanje, ki se širi po vsej deželi in pa številni sod-

ni prizivi proti reformi. Občine, ki so zavrnille odobritev statutov medobčinskih unij sedaj tudi čakajo, da jim želna uprava FJK pošlje komisarje, kar pa je zelo skrajen in predvsem neprijeten poseg, so pojasnili za STA.

Stališče SKGZ kot ga povzema STA, smo objavili včeraj.

GORJANSKO - Nocoj Noč čarovnic s skupino Blue Krass

GORJANSKO - V baru Night rider v Gorjanskem pri Komnu bodo drevi ob 22. uri praznovali Noč čarovnic s koncertom zabavno-akustične country skupine Blue Krass. Skupina je nastala leta 2005, ustanovila sta jo voditelja in zamejska pevca ter glasbenika Martina Krapež in Aljoša Saksida.

Igrajo zabavni in živahni akustični country imenovan Blue grass, ki sega v 19. stoletje ali celo prej iz glasbe irskih in nemških priseljencev v ZDA, kasneje se je pomešala tudi s črnskimi duhovnimi in suženjskimi napevi. Glasbeno zasedbo sestavljajo Martina Krapež - glas, akustična kitara, Giovanna Rados - violina, glas, Aljoša Saksida - banjo, mandolina, harmonika, glas, Franz Cainero - bas, glas in Giulio Roselli - bobni.

Na večer so posebej vabljeni čarovniki in čaravnice, okostnjaki in raznorazne pošasti. Vstop je prost.

PISMI UREDNIŠTVU

Čas odgovornosti

V sredo me je Ace Mermolja v svoji rubriki, imensko imenoval sedem krat, kar verjetno sodi v knjigo rekordov, a ker se je v omenjeni rubriki zelo strokovno ukvarjal tudi s kočljivimi temami nepremičninskega značaja, mu lahko nakažem nekaj tem za njegove bodoče rubrike.

Naj nekaj napiše o rubežu KB centra in ostalih nepremičnin v Gorici, kar se je zgodilo na zahtevo slovenske banke, ki je v državni lasti. Za našo javnost, ki je bila vajena brati o zgodbi o uspehu, bo to zagotovo bolj zanimivo od obravnave mojih preprostih predlogov, ki sem jih nakazal na nedavnem kongresu SKGZ.

Lahko tudi organizira javno srečanje v Križu in naj povabi tudi upravitelje restavracije La Bita, ki so upravičeno v skrbah za njihovo dejavnost in ker smo iz rubrike dojeli, da se razume na nepremičninski inženiring naj obrazloži zakaj se podpisane obveze niso uresničile do 30. aprila 2014, kot je bilo predvideno. Če pa presodi, da kar sem mu nakazal, ni v njegovi pristojnosti, naj se vsaj zave da, da se je čas, ko je manjšinska nomenklatura solila pamet vsem iztekel. Zdaj je napočil čas odgovornosti.

Stefano Ukmar, deželni svetnik Ds

Ustanova Slovencev

V "Našem trenutku" z dne 28. oktobra 2015 mi marsikaj ni jasno, zaprošam pa za pojasnilo glede ene same podrobnosti. "Ustanova Slovencev Furlanije-Juljske krajine" je bila ustanovljena, na osnovi 16. člena zakona št. 482 iz leta 1999, z deželnim zakonom št. 13 z dne 3. julija 2000. Zakon je določal, da bo statut ustanove odobren z odlokom predsednika deželnega odbora.

Drzmem si domnevati, da zakon ni bil deležen negativne ocene, temveč je taka usoda doletela le osnutek statuta. Sicer tistega osnutka nisem nikoli bral, toda lahko si predstavljam,

da desničarski deželni odbor ni sestavil statuta, ki bi lahko zadovoljil slovensko narodno skupnost. Toda prav kmalu, 8. junija 2003, je postal predsednik deželnega odbora veliki prijatelj Slovencev Riccardo Illy in Slovenci smo imeli v deželnem svetu kar pet svetnikov (Blažina, Dolenc, Kocijančič, Spazzapan in Zorzi). Nastal je položaj, v katerem je bilo mogoče sestaviti statut "Ustanove" prav po meri in okusu slovenske narodne skupnosti. Toda ni mi znano, da bi bil storjen takrat vsaj kak poizkus za oblikovanje statuta, ki bi določal pristojnosti tega z zakonom ustanovljenega javnopravnega organa po meri in okusu tistega dela slovenske narodne skupnosti, ki ga je v deželnem svetu predstavljalo navedenih pet deželnih svetnikov. Obratno, prav hitro je bil izglasovan deželni zakon št. 16 z dne 5. novembra 2003, ki je ukinil "Ustanovo Slovencev Furlanije-Juljske krajine". Prepričan sem, da bi bilo zelo koristno, ko bi kdo pojasnil, kaj je bilo storjenega med 8. junijem in 5. novembrom 2003 za sestavo spodbodnega statuta navedene ustanove.

Če pa ni bilo storjenega nič, bi bilo zelo koristno, ko bi predsednika SKGZ in SSO pojasnila, zakaj je prišlo do odločitve, da se ne napravi nič za izoblikovanje spodbodnega statuta za navedeno institucionalno ustanovo. Objava spisa Ivana Verča "Prispevek k (našemu) prečnemu manifestu" (Pretoki, 1994, str. 33-39) bi verjetno večini bralcev Primorskega dnevnika pojasnila, kdo zavira volitve v slovenski manjšini?

Samo Pahor, član Zadruga Primorski dnevnik

TA TEDEN

EDINOST
GLASLO SLOVENSKEGA NARODA

PRED 100 LETI

Tako poročajo iz Beograda. »Ulice so prazne. Mestni načelnik, bivši ravnatelj srbske narodne banke, Kosta Petrovič, ki so mu vojaške oblastičasno poverile mestno načelnštvo in mu dodelile magistrat, sestoječ iz 27 novih in 5 starih članov mestne uprave, trdi sicer, da je ostala v mestu petina prebivalstva, toda na ulicah se ljudstvo ne kaže. Tupatam se igrajo otroci pred hišami; dečki z veselo se žarečimi črnimi očmi ponujajo razglednice, drugače pa je videti skoraj same ženske, ki se tudi gnetejo na mestnem uradu. Kosta Petrovič uraduje tamkaj. Že drugič ga je avstro-ogrsko poveljništvo pustilo v njegovem načelnškem poslu. Že prejšnje leto je ostal tekom okupacije mestni načelnik belgrajski. Gotovo je prepričan srbski narodnjak in ne ljubi Avstrijcev, toda prevzeto dolžnost izpolnjuje vestno. Aprovizacija prebivalstva je njegova glavna naloga.

Na posameznih uličnih vogalih so nameščeni žarometi. Njihovi trepetajoči žarki smučajo zvečer kakor duhovi po grudastem tlaku, vdirajo skozi luknje,

ki so jih napravile granate v izumrla stanovanja in prodirajo tjakaj do rjavih višin, ki so jih pred par dnevi iz Belgrada pognani Srbi branili še tako trdovratno. Pošastna bela svetloba šviga preko brezkončnih kolon, ki prihajajo po široki Teraciji: preko konjskih hrbtov, svetlih topovskih cevi, sivih pregrinj, in če posveti proti jugu, kaže oddelkom pot k njihovim borečim se bratom.

Ministrstva in javna poslopja rabijo sedaj avstro-ogrskim in nemškim poveljništvom.

V ministrstvu za zunanje stvari, kjer je sedaj nameščena vojna pošta, se pridno snaži. Na dvorišču je zloženo ono malo literature, kar je je ostalo. Par korakov dalje kavarna, kjer so se Princip in tovariši posvetovali o umoru v Sarajevu. Potem hiša Tankosičeva. ki jo čuva orjaški Bošnjak in končno konak. Nova siva stavba še ni dokončana. Notranji prostori še niso dovršeni in stekla, kolikor jih je bilo, je razdrobil zračni pritisk granat, ki so se razletele v starem poslopju.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK
GLASLO SLOVENSKEGA NARODA

PRED 50 LETI

V prostorih Kulturnega doma je uprava Slovenskega gledališča pripravila razgovor s predstavniki tiska in radia o repertoarju v novi sezoni. »V uvodu tega razgovora je upravnik gledališča prof. Rado Rauber podal najprej v skržnih besedah nekaj zgodovine gledališča, ki vstopa z letošnjim letom v jubilejno leto svoje-ga poveljnega obstoja in bo ta svoj jubilej tudi počastilo z uprizoritvijo Cankarjevih Hlapcev, ki so prav v Trstu doživeli svoj odrski krst pred šestindesetimi leti. Nato je poudaril, da se letos prvič, odkar je naše gledališče v dvajsetih poveljnih letih postavilo na odrske deske nad sto petdeset iger, začinja delo gledališča v normalnih pogojih, to je v lastni hiši, na stalnem odru, kratka v Kulturnem domu, ki smo ga dobili kot sad dolgotrajne borbe za vsaj delno povrnitev škode, ki nam jo je na kulturnem polju in na kulturnem premoženju povzročil fašizem. Vendar je prof. Rauber pri tem poudaril, da so nastale nove težave v borbi za uveljavitev na-

ših pravic v zvezi z legalno-pravnim priznanjem naše ustanove s strani italijanskih oblasti. Številne prošnje in izčrpne dokumentacije so romale od ene do druge pisalne mize na občini, na pokrajini, na ministrstvih. Vso podporo, ki smo jo do danes prejeli, je ministrstvo določilo na pet milijonov, od katerih nimamo še likvidnega denarja. Na te milijone plačujemo že od maja meseca obresti na banki, ki nam je ta denar anticipirala.

Upravnik gledališča je nato podal še nekaj informacij o novostih pri gledališču. Režiser Branko Gombač, ki je bil že večkrat naš gost, je bil letos angažiran za več režij in njegova bo tudi režija Hlapcev, za katere je pripravil sceno Avgust Lavrenčič iz Celja, ki je tudi že naš star znanec. Ansambel se jejočal z novo močjo, diplomantko ljubljanske Akademije za igralsko umetnost, koprsko rojakinjo Lidijo Kozlovičovo, v ansambel pa se je po enoletnem študiju v Pragi povrnil Stane Starešinič.«

Šport

Ulica dei Montecchi 6

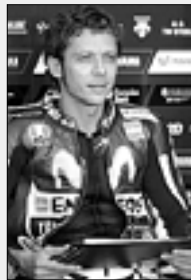
tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Rossi se je pritožil

LOZANA - Valentino Rossi, ki ga je vodstvo tekmovanja v svetovnem prvenstvu kaznovalo s kazenskimi točkami zaradi incidenta na dirki v Maleziji in bo moral na zadnji dirki v Valencii začeti z zadnjega mesta, se je na odločitev pritožil na športno razsodišče Cas v Lozani. Naslednja dirka pa je obenem tudi zadnja v sezoni in odločilna v boju za naslov prvaka, kjer ima Rossi sedem točk naskoka pred moštvem tekmecev in sotekmovalcem Jorgejem Lorenzom. Odločitev Cas pa bo znana najpozneje dva dni pred dirko.

Uchimura prava legenda

GLASGOW - Na svetovnem prvenstvu v športni gimnastiki v Glasgowu so podelili drugi posamični komplet odličij. Pričakovano je najboljši na svetu v mnogoboju postal Japonec Kohei Uchimura, ki je naslov svetovnega prvaka osvojil šestič zaporedoma, kar ni uspelo še nobenemu telovadcu. Zdaj je že pri osemnajstih medaljah na SP. S srebrno medaljo je presenetil Kubanec Manrique Larduet, 19-letni debitant na SP, bron pa je osvojil Kitajec Shudi Deng.

JADRANJE - Nevio Sabadin odgovoren za jadra na krovu zmagovalke Barcolane 2015

Jadra s svetovno elito

Zmage na letošnji Barcolani se je na krovu Robertissime 3 veselil tudi nekdanji jadralca Tržaškega pomorskega kluba Sirena Nevio Sabadin. Tržačan, letnik 1976, je na monotipu Maxi 72 odgovoren za jadra, med samo plovo pa upravlja nastavitve glavnega jadra. Sabadinova vloga je v resnici recej bolj obširna. »Pravi naziv moje figure je sail-coordinator. Sledim celotnemu dogajanju okrog jader, ne le med tekmovanji, saj sem vključen tudi v njihov proces razvoja in projektiranja,« nam je svojo vlogo v ekipi Robertissime 3 opisal Sabadin.

Po slavi na 47. Jesenskem pokalu si je privoščil nekaj dni počitka v Gorici, kamor ga je zanesla ljubezenska pot, druga, sicer jadralska strast, pa ga večino dni na leto žene okrog po svetu. Svojo pot do zmage na Barcolani je Sabadin tako strnil: »Vse skupaj se je začelo pri Sireni, ko sem se še kot otrok vpisal na jadralski tečaj in se prvič preizkusil na optimistu, nato sem se v letih uspehov društvene kolegice Arianne Bogatec tudi sam preselil v razred europa, jadralski sem na hitrih 49er-ih. Postopoma sem nastopal na vse večjih jadrnicah in odločil sem se, da se preizkusim kot profesionalni jadralca.«

Pri Sabadinu je na nadaljnjo jadralsko specializacijo vplivala tudi začetna zaposlitev v jadrarni Olympic Sails. Ljubezen do športa mu je okrog leta 2000 postala delo. Njegovo znanje so izkoristili številni ladjarji in mu utrlji pot tudi do prestižnejših svetovnih naslovov, ki jih je kot član različnih posadk v zadnjem desetletju zbral v razredih X35, Orc, evropski naslov pa še v razredu Melges 32.

»Naposled sem sprejel še ponudbo ladjarja Roberta Tommasinija Grinover in sem se priključil posadki Robertissime 3. Po dveh letih smo postali zelo uigrana ekipa. Letos smo bili žal na svetovnem prvenstvu drugi za nekaj metrov, naša posadka pa je izredno utečen stroj. To se je tudi poznalo na letošnji Barcolani, kjer nas je na kratki progi nagradilo veliko število brezhibnih manevrov. Na Barcolani se sicer takoj pozna, ali jadraš skupaj leta, ali samo nekaj mesecev,« je še dejal odgovorni za jadra Robertissime 3. 39-letni Tržačan sicer vrsto časa preživlja v španski Palmi na balearskem otoku Maiorca, kjer je med letom tako kot druge prestižne jadrnice nastanjena tudi Robertissime 3, o kateri Sabadin pozna skoraj vse skrivnosti: »Na taki jadrnici moraš le paziti, da ne boš sam česa ušpičil, vse je natanko nastavljeno. Včasih je najbolje jadrati konservativno, saj vedno obstaja možnost, da se kak element pokvari. Nikakor ne smemo zanemarjati pripravljalnega dela.«

Robertissime 3 je letos spadala med favorite, pravzaprav je bila velik favorit za končno zmago Barcolane, predvsem ker je v idealnih razmerah njen karbonski krov skupaj z visoko tehnološkimi elementi primerljiv pravi jadralski formuli 1. »Elemente na jadrnici optimiziramo sami jadralski, nekateri pa sodelujemo pri projektiranju jadrnice, v svojem primeru jader. Pri tem nam

Tržačan Nevio Sabadin je jadralsko zrasel pri TPK Sirena

pomagajo računalniški programi, ki so se močno razvili, saj se je tehnološka raven tudi v jadralskem svetu močno zvišala,« je še dejal Sabadin, ki nam je že razkril, da v Dubaju gradijo novo Robertissimo, ki se bo ponašala s številko 6, predviden strošek njene izdelave pa se giblje med 5 in 6 milijonov evrov in to brez jader ter drugih dodatkov.

Nevio Sabadin nosi v sebi še nekaj neizpolnjenih jadralskih želja: »Prepričan sem, da je v svetu jadralskega telesa doseči sam vrh. Pred sabo imam še nekaj izzivov, ampak pravi vrh v tem špor-

tu ne obstaja, saj vedno dobiš nekoga, ki te lahko še kaj nauči. Nekega dne pa bi se tudi sam rad vrnil v Trst, da bi učil lahko mlajšo generacijo jadralcev in jim predal svoje izkušnje.«

Priznal nam je, da se je zadnja leta v Trst vračal le za Barcolano. Profesionalni jadralca ima pač kovček vedno pripravljen. Sabadinov žek čaka na odhod v Sydney. Tam ga v kratkem pričakuje še nastop na prvenstvu katamaranov Extreme Sailing Series s posadko Lino Sonogo.

Andrej Marušič

KOŠARKA - Vrnitev Slovenca v NBA-ligo

Vujačić obožuje New York, ne pa vprašanj o Šarapovi

NEW YORK - Slovenski košarkar Saša Vujačić je po porazu njegovih kratkohlaničnikov na prvi domači tekmi letošnje sezone lige NBA v newyorškem Madison Square Gardnu, sicer vidno razočaran zaradi poraza, slovenskim novinarjem zagotovil, da je izredno vesel vrnitve med najboljše košarkarje sveta. New York Knicks sinoči niso imeli prave možnosti za zmago proti izjemno razpoloženi ekipi Atlanta Hawks in so izgubili s 101:112. Vujačić je v dobrih 25 minutah igre za svojo ekipo z metom iz igre 2:8 prispeval dve trojki ter po dva skoka in podaji, močno pa se je trudil tudi v obrambi, vendar ni šlo. Prva tekma v sredo na gostovanju v Milwaukeeju se je za Knickse končala veliko bolje z zmago 122:97, pri čemer je Vujačić prispeval 11 točk.

Vujačić je letos okrepil slovensko zasedbo v NBA, kate- tere del sta še Goran Dragić pri Miamiju in Beno Udrih pri Memphisu. Po Los Angeles Lakers, New Jersey Nets in desetdnevni pogodbi z Los Angeles Clippers so Knick- si četrta NBA ekipa za 31-letnega Vujačića, ki pravi, da mu je to doslej najljubša ekipa. »Doslje New York,« je odgovoril na vprašanje, katero od ameriških mest, kjer je doslej igral, mu je najbolj všeč.

Nekdanji igralec Lakersov, sedaj trener New Yorka Derek Fisher, mu dovolj zaupa, da ga je na prvih dveh tekmah

postavil v prvo peterko. »Tukaj sem, da delam, kar mi trener reče. Če igram v prvi ekipi ali pa vstopim s klopi, mi je v zadovoljstvo, da pomagam, da sem del ekipe, ki ima resne načrte. Lepota te ekipe je, da smo vsi skupaj, da dihamo skupaj in mislim, da smo na pravi poti,« je povedal Vujačić.

Newyorški klub je za otvoritveno tekmo sezone pripravil spektakel, kot se spodobi za najdražjo ligo na svetu in 20.000 obiskovalcev, obdaril z majicami, sedeže pa so polnili tudi slavni, kot so fotomodel Kate Upton, igralci Ed Burns, David Duchovny in Ryan Eggold, kakor tudi voditelj oddaje Daily Show Trevor Noah.

Skupaj z ostalimi pa so tudi slavni začeli zapuščati dvorano še pred koncem tekme, ker je bilo jasno, da bo zmaga šla gostom. »Pogrešal sem to ligo. Pogrešal sem igro z najboljšimi. Napadati tekme vsako drugo, tretjo noč. Počutim se kot, da sem se vrnil domov. Ne morem opisati tega občutka. Komaj čakam naslednjo tekmo, da se poberemo, da zmagamo,« je dejal Vujačić, ki je pred prihodom v New York igral za turško ekipo Istanbul BB.

Newyorška publika in lokalni športni novinarji so tudi za ameriške razmere nekaj posebnega in gredo iz skrajnosti v skrajnost, kar je Vujačiću jasno. »Če zmaguješ, te obo-

NOGOMET Udinese bo uveljavljal furlanščino

VIDEM - Na videmskem stadionu Friuli bodo odslej uveljavili tudi furlanščino, je vodstvo kluba sporočilo na tiskovni konferenci. Zunanost in notranost stadiona bodo opremili z napisy v italijanščini, angleščini in furlanščini, trojezičen bo tudi uradni špiker, delno trojezična bo tudi klubska spletna stran. Ne izključujejo možnosti, da bi kdaj v prihodnosti s furlanščino tudi promovirali abonmajsko kampanjo. Pri tem, so povedali, se zgledujejo po nogometnih klubih Barcelona in Athletic Bilbao. Dogovor so v tem smislu podpisali z videmskim županom Honslrom in z Lorenzom Fabbrom iz deželne agencije za furlanščino.

KOŠARKA - Moška A2-liga; jutri v Recanatu: Recanati - Pallacanestro Trieste (18.00).

VATERPOLO - Moška A1-liga; danes Ortigia - Pallanuoto Trieste (15.00).

ROKOMET - Moška A1-liga; Jutri v Mwanu Meran - Pallamano Trieste (19.00)

NOGOMET - A-liga, danes ob 18.00 Juventus - Torino, ob 20.45 Inter - Roma; D-liga jutri ob 15.00 Triestina - Montebelluna; 1. SNL: Krško - Gorica 1:0 (1:0).

RAGBI - Finale SP All Blacks bi kot prvi ubranili naslov

LONDON - V Londonu se bo danes končalo ragbijsko svetovno prvenstvo, eden največjih športnih dogodkov leta. Finalista sta večna tekme- ca Nova Zelandija in Avstralija. Favorit po izrednih predstavah proti Franciji in v polfinalu proti JAR ostaja nova zelandiški All Blacks. Novi Zelandiji se na tekmi s pričetkom ob 17. uri, ponuja priložnost za zgodovino. Ekipa želi kot prva ubraniti naslov svetovnih prvakov in kot prva še tretjič v zgodovini dvigniti pokal za najboljšo ekipo na svetu. Že tesna in napeta tekma proti JAR, Nova Zelandija je zmagala z 20:18, pa je bila statistično rekordna, saj so Novozelandci kot prvi v zgodovini na SP dosegli 13 zaporednih zmag.

Priložnost za tretji naslov v zgodovini imajo tudi Avstralci, ki so z 29:15 premagali Argentine, ki jih je na stadionu v Londonu spodbujal tudi kontroverzni nekdanji nogometni zvezdnik Diego Armando Maradona.

Zanimivo je, da se Argentinci in Novozelandci, oboji bodo v finalu igrali že četrtoč, na sklepni tekmi SP še niso pomerili. Obeta se zanimiv finale.

«Svojo igro lahko še dvignemo,» je pred finalom prepričan avstralski trener Michael Cheika. A tekme- ca neugoden. Nova Zelandija ima na razpolago prav vse tehnične, taktične in fizične prednosti, ob tem pa zelo širok repertoar igre.

Po gala predstavi s Francozi so kivilji proti Južnoafričanom namreč pokazali, da se spoznajo tudi na umazano igro, ki presega običajno ostrino. «Trdna, brezkompromisna rokoborba,» je bila ocena časnika Guardian.

Tenis: Slovenija vodi

KRANJ - Po prvem dnevu dvojboja za obstanek v prvi evroafriški skupini Davisovega pokala Slovenija v Kranju vodi proti Litvi z 2:0. Izidi: Grega Žemlja - Ricardas Berankis 6:3, 7:5, 6:2; Blaž Rola - Laurinas Grigelis 7:6 (6), 6:2, 6:2.

Atlanta Hawks prevladala v New Yorku

ANSA

žujejo, če izgubljaš, so malo bolj kritični, kar je tudi normalno. Mi smo pač v takem poslu, da ne morejo o tebi nenehno govoriti kot o pravljici. Moraš biti pozitiven in verjeti vase in v ekipo,» je povedal Vujačić in dodal, da obožuje pritisk.

Malce manj obožuje vprašanja o zasebnem življenju, saj ga opravljivi mediji, kot je New York Post, oblegajo z vprašanji o njegovem zdaj že pokojnem razmerju s teniško zvezdnico Mario Šarapovo, s katero sta bila skupaj od leta 2009 do leta 2012. Vprašanja o tem redno ignorira oziroma se šali, da jih ne sliši.

NOGOMET - 8. krog deželnih prvenstev

V Repnu pepelka

Vesna v Tolmeču - Danes Juventina v Ronkah - V 1. AL derbi Breg-Mladost

Prizor iz derbija med Zarjo in Sovodnjami v prejšnjem krogu

FOTODAMJ@N

Rezultati naših ekip v realnem času

Dobiš jih na

www.primorski.eu

ali tudi preko **twitterja** [primorski_sport](https://twitter.com/primorski_sport)

Domači šport

DANES

Sobota, 31. oktobra 2015

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Ronkah: Ronchi - Juventina

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 v Martignacu: Union Martignacco - Kras Repen

POKRAJINSKI MLADINCI - 17.00 v San Giovanni al Natisone: Centro Sedia - Sovodnje

KOŠARKA

DRŽAVNA C-LIGA GOLD - 18.30 v Spilimbergu: Spilimbergo - Jadran

DEŽELNA C-LIGA SILVER - 19.30 v San Danieleju: Libertas Acli - Breg

D-LIGA - 19.00 v Trstu, Ul. Calvola: Cutazzo - Kontovel

UNDER 14 ELITE - 16.00 v Trstu, Stadion 1. maja: Bor - Torre Basket

UNDER 16 ŽENSKE - 16.00 v Codroipu: Codroipes - Polet

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 20.30 v Gorici, Špacapan: Olympia - Sloga Tabor Televita

ŽENSKA C-LIGA - 18.00 v Repnu: Zalet Sloga - Tranfor

MOŠKA C-LIGA - 20.00 v Trziču: Fincantieri - Sloga Tabor

ŽENSKA D-LIGA - 20.30 v Latisani: Ottogalli - Kontovel Zalet

MOŠKA D-LIGA - 20.00 v Štandrežu: Val - Virtus Volley; 20.30 v Trstu, Ul. della Valle: Volley Club - Soča

UNDER 14 ŽENSKE - 15.00 v Trstu, Ul. Alpi Giulie (na Judovcu): Altura - Sokol

JUTRI

Nedelja, 1. novembra 2015

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Repen - Ism Gradisca; 14.30 v Tolmeču: Tolmezzo - Vesna

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Trebčah: Primorec - Valnatisone

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Dolini: Breg - Mladost; 14.30 v Porpettu: Porpetto - Zarja; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Terzo

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Proseku: Primorje - Ruda; 14.30 v Škocjanu ob Soči: San Canzian - Gaja

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Trstu, Ul. Petracco: Trieste Calcio - Kras

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - Palma Calcio

NAJMLAJŠI 2002 - 10.30 v Trebčah: Kras - San Luigi

NAJMLAJŠI - 10.30 v Bazovici: Zarja - Montebello Don Bosco; 10.30 v Podgori: Juventina - Isontina; 10.30 v Pieris: Pieris - Sovodnje

ODBOJKA

UNDER 19 MOŠKI - 11.00 v Repnu: Sloga Tabor - Futura Cordenons; 17.00 v Vidmu: Aurora Volley - Olympia

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Pierisu: Pieris - Soča Olympia

UNDER 15 MOŠKI - 16.00 v Štandrežu: Val - Virtus Volley

UNDER 14 ŽENSKE - 11.30 v Trstu, Ul. Svevo: Virtus - Breg; 11.30 v Trstu, Ul. Veronese: Oma - Sloga Dvigala Barich; 11.30 na Proseku: Kontovel - Oma

NAMIZNI TENIS

MOŠKA C1-LIGA - 10.00 v Marostici: Marostica - Kras

MOŠKA D1-LIGA - 10.00 v Trstu: Trieste Sistiana - Kras

10 derbijeve so doslej odigrali Breg in Mladost. Jutrišnji v Dolini bo šele 11. v zgodovini. Zadnji je bil na sporedu v sezoni 2003/04. Prvega so odigrali v sezoni 1987/88. Na prvih štirih je vsakič slavila zmago Mladost. Zanimivo je, da Breg ni zadel niti enega zadetka. Prvega in odločilnega so nogometaši Brega dosegli v 5. derbiju (1:0). Statistični podatki Bruna Rupla.

KOŠARKA - Jadran že danes v Spilimbergu

Pozabiti Falconstar

Kratka klop je šibka točka gostiteljev - Kljub težavam računa Jadran na zmago

Matija Batich

FOTODAMJ@N

Košarkarji **Jadrana** bodo že danes ob 18.30 v gosteh proti Spilimbergu poskušali pozabiti na poraz proti Falconstarju. Zmago pa bodo lovili tudi nasprotniki, ki se bodo po besedah trenerja Nicole Ostana, maksimalno potrudili, da dosežejo drugi uspeh v letošnji sezoni. Ti so na petih tekmah štirikrat izgubil, zmagali pa so le v četrtem krogu proti moštvu Garcia Moreno, ki si ravno s Spilimbergom in Bassanom deli dno lestvice.

Vis Spilimbergo je ekipa, ki razpolaga z relativno kratko klopjo, saj se na vsakem srečanju na igrišču zvrsti le osem igralcev. Najbolj nevarna igralca sta nedvomno dva dvaindvajsetletnika oz. branilec Pasquale Battaglia (15 točk na tekmo v povprečju) in srbsko krilo Marko Dalović (povprečje 14,4 točke), moštvo pa ne more računati na čisto sijajni napad, saj v povprečju dosega 67,8 točke na tekmo, medtem ko dosega Jadran vsako nedeljo oz. soboto šest točk več. Edini element v katerem so nasprotniki boljši, so odbite žoge, saj jih poberejo približno 35 na tekmo, medtem ko ima Jadran 29 skokov na srečanje.

Andrea Mura seveda cilja na zmago, čeprav je med tednom imel nekaj težav s poškodbami svojih igralcev. Zaradi lažjih poškodb sta Matija Batich in Cettolo trenirala le včeraj, Rajčiča pa v sredo ni bilo na treningu zaradi lažje prometne nesreče. »Kljub težavam pa so bili treningi kakovostni. Fantje so zelo motivirani, saj po nedeljskem neuspehu želimo ponovno okusiti slast zmage. S tekme proti Falconstarju pa smo veliko odnesli, saj mora ekipa za svojo rast izkoristiti tako poraze kot zmage,« pravi trener Jadrana. (av)

SINOČNJA IZIDA

D-liga: Cus Trieste - Sokol 68:71, **Promocijska liga:** Dom Gorica - Olimpia 63:50.

ODBOJKA - Deželna odbojgarska prvenstva

Zalet Sloga po treh krogih prvič v Repnu

Po porazu z 2:3 na openskem parketu se bodo C-ligaši **Sloge Tabor** na gostovanju v Trziču ob 20. uri pomerili z ekipo Fincantieri. Tudi tržiškim odbojkarjem se prvi krog ni posrečil, saj so doživeli poraz s 3:1 v Pasian di Pratu.

Po treh zaporedni gostovanjih bodo končno ob 18. uri v repenski telovadnici nastopile odbojkarice **Zalet Sloge**, ki so v prvih treh krogih zbrale pet točk. Polno zmago so dosegle predvčeršnjim proti il Pozzu s 3:1. Za prvo zmago v gosteh je bil bistven doprinos mlajših odbojkaric, ki so nagradile zaupanje trenerja Jasmina Čuturiča. V Repnu se bodo zaletovke spopadle s Tranforjem iz Fontanafredde, ki je doslej zbral poraz in dve zaporedni zmagi s 3:0 v nizih.

V moški D-ligi bo v tem krogu goriška **Olympia** mirovala. Po zmagi na slovenskem derbiju proti

va, prav tako Pojani. Na klopi gostov ne bo trenerja Rossija, ki ga je doletela sodniška kazen zaradi ugovaranja sodniški trojici v prejšnjem krogu.

V promocijski ligi se bo že **danes** ob 14.30 **Juventina** pomerila s predzadnjo ekipo na lestvici Ronchijem, ki zaostaja za štandreškim moštvom osem točk. Srečanje v Ronkah je za Sepulcrijevo moštvo tudi priložnost, da po točki proti fojdskega OL3, nadaljuje prekinjeno serijo štirih zmag. **Primorec** bo igral v Trebčah v nedeljo. Gostil bo ekipo Valnatisone, ki v gosteh ni še zmagalo obenem je doslej uprizoril zelo nihajočo igro.

Prva amaterska liga bo postregla z novim slovenskim derbijem med **Bregom** in doberdobsko **Mladostjo**, ki ju ločuje le točka. Zarja bo igrala v Porpettu proti zadnjevršeni ekipi prvenstva, **Sovodnje** bo igralo doma s Terzom.

Na sporedu 2. amaterske liga bo jutri nastop vodilnega **Primorja** proti solidni Rudi, nižje postavljena **Gaja** pa bo nastopila v Škocjanu ob Soči. (mar)

LUCA HROVATIN V enem letu izgubil 85 kilogramov

Osebnostna zgodba 34-letnega Openca Luce Hrovatin bi si zaslužila več pozornosti, saj je lahko marsikomu v zgled. Še pred letom je tehtal 200 kilogramov, zdaj mu kazalec domače tehtnice kaže številko 115.

Kako mu je uspelo? Po zamenjavi službe je prosti čas izkoristil za sprehajanje, najprej je od doma pešal do Obeliska, danes pa redno obiskuje sezanski fitnes tudi po dve uri na dan.

»Vse se je začelo zaradi stave s prijateljem. Obenem sem doživel tudi precej napeto obdobje, tako da sem se najraje sprostil s sprehajanjem. Opazil sem, da mi zelo koristi. Postopoma sem začel tudi hujšati,« je prve rekreacijske korake opisoval Hrovatin.

Sicer mu športna dejavnost ni nova. Kot otrok je bil košarkar pri Poletu in Jadranu, nato še rokometaš pri zgoniškem Krasu. V zrelejših letih mu prejšnja služba ni dopuščala veliko prostega časa. Upočasnen ritem življenja in nekatere razvade so pripomogle, da je v letih zbral odvečno telesno maso.

Lucov recept hujšanja pa je preprosto: nekaj vztrajnosti, več gibanja, in odpoved alkoholu, gaziranim pijačam ter maščobam.

Sprehod do Obeliska je s časom postal vse daljši sprehod do Sežane in po Krasu, ki lahko občasnose doseže dolžino dvajsetih kilometrov. Po prvih shujševalnih rezultatih se je še odločil za nakup novega gorskega kolesa, s katerim redno kolesari po kraških kolovozih.

Prijatelji so ga bodrili, zdaj pa ga že občudujejo, nekatere je celo nalezl s športnim duhom. Po nekaj mesecih so nastopile tudi "težave": »Vsa stara oblačila so mi prevelika. Nakup novih je prava potratna poraba, ampak ga za to zdaj porabim. Veseli pa me dejstvo, da sem se lahko na enostaven način izboljšal. Drugim sem v zgled. Zdal lahko mirne duše stopim v mojo alfo in se preizkusim v dirkanju na raznih dirkališčih,« je še dejal Hrovatin, ki je član avtomobilističnega kuba Alfa Romeo in redno zahaja na bližnja dirkališča, preizkusil pa je tudi vožnjo v Mugellu, Monzi in na znamenitem Nürburgringu. Obenem je Hrovatin tudi med najbolj aktivnimi openskimi pustarji in član tamkajšnjega Skd Tabor.

Nov izziv ga čaka v prihodnjem poletju. S prijatelji bi rad osvojil vrh Triglava. Preizkusil bi se tudi v teku. Trenutno teče le na tapis roulantu v telovadnici. Pred morebitno osvojitvijo daljših tekaških razdalj želi izgubiti še nekaj kilogramov. (mar)

Napad Olympie in blok Sloge Tabor na lanskem derbiju v Repnu

FOTODAMJ@N

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrip evangelija **20.55** Sprehodi, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.50, 20.00 Dnevnik, vreme in šport **7.05** Parlamento Settegiorni **8.25** UnoMattina in famiglia **10.30** Buongiorno benessere **11.30** Line Verde Orizzonti **12.00** La prova del cuoco **14.00** Linea Blu **15.00** A Sua immagine **15.35** Sabato In **17.00** La vita in diretta **20.35** Igra: Affari tuoi **21.10** Ti lascio una canzone

RAI2

6.30 Nautilus **7.00** Nan.: Due uomini e mezzo **7.20** Serija: Once Upon a Time **8.00** Serija: Heartland **8.45** Sulla Via di Damasco **9.15** Parlamento Punto Europa **9.50** Frigo **10.15** Serija: Il nostro amico Charly **11.00** Mezzogiorno in famiglia **13.00** 18.35, 20.30, 22.40 Dnevnik **13.25** Dribbling **14.00** Serija: IK1 – Turisti in pericolo **15.40** Serija: Squadra Speciale Colonia **16.25** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **17.10** Sereno variabile **18.05** Viaggi da record **18.45** 90° minuto – Serie B **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: Castle **21.50** Serija: Elementary **22.55** Sabato Sprint **23.20** Avtomobilizem: Formula 1, VN Mehike, kvalifikacije

RAI3

6.55 Serija: Zorro **7.20** Film: Il colosso di Rodi (pust.) **9.35** Film: Dean Spanley (dram.) **11.15** Nad.: Doc Matrin **12.00** 14.00, 18.55, 23.55 Dnevnik, vreme in šport **12.30** 14.45, 17.10 Rubrike **14.55** TV Talk **16.25** Slang – That's sapore **17.15** Report **20.00** Blob **20.10** Che fuori tempo che fa **21.45** Ulisse – Il piacere della scoperta **0.15** Stelle nere

RAI4

14.20 Pechino Express **16.50** Delitti in Paradiso **17.55** Novice **18.00** Charlie's Angels **19.25** Rai Player **19.35** Marvel's Agents of S.H.I.E.L.D.

21.10 Film: The Contract (akc., '06, i. M. Freeman, J. Cusack) **22.50** Mainstream Lucca Comics 2015 **23.05** Sorci Verdi

RAI5

14.20 1000 giorni per il pianeta Terra **15.10** Wild Sudamerica **16.10** Gledališče: L'altro enigma **17.35** Novice **17.40** Gledališče: I Turcs tal Friul **19.20** Come si guarda un'opera d'arte **19.50** Memo – L'agenda culturale **20.35** Rai Player **20.45** Ogni quadro racconta una storia **21.15** Gledališče: Una giovinezza enormemente giovane **22.15** C'è musica e musica **23.15** Ghiaccio bollente

RAI MOVIE

13.25 17.15 Rai Player **13.35** Film: Bellas mariposas (dram.) **15.25** Film: Il rosso e il blu (dram., It., '12, i. M. Buy) **17.10** 0.45 Novice

17.20 Film: Piume di struzzo (kom., '96, i. R. Williams) **19.20** Film: Play the Game – La partita dell'amore (kom.) **21.15** Film: The Eagle (pust., '11, i. C. Tatum) **23.10** Film: Il solitario di Rio Grande (western, '71)

RAI PREMIUM

12.30 Serija: L'ispettore Gently **14.15** Cult-Fiction **14.35** Attualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.40** Nad.: È arrivata la felicità **16.35** 18.45 Il più grande pasticciere **18.40** Novice **19.10** Rai Player **19.15** Nad.: Questo nostro amore **21.20** Film: L'assalto (dram.) **23.20** Nad.: Amanti e segreti

RETE4

7.10 Media Shopping **8.00** Nad.: Due per tre **8.30** Film: L'anatra all'arancia (kom.) **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Nad.: Monk **16.35** Nad.: Poirot **19.35** Serija: The Mentalist **21.30** Film: Absolution – Le regole della vendetta (akc., '15, i. S. Seagal)

23.25 Film: Black Dog (akc., '98, i. P. Swazey)

CANALE5

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme **7.55** Prometne informacije **9.10** Mondo sommerso **10.30** Supercinema **11.00** Forum **13.40** Film: Rosamunde Pilcher – Le ali dell'amore **15.40** Nad.: Il segreto **16.10** Verissimo **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invasione **21.10** Tu si que vales

ITALIA1

7.00 18.00, 19.20 Risanke in otroške oddaje **8.35** Film: Aloha, Scooby-Doo! (anim.) **9.55** Film: Zeus alla conquista di Halloween (kom.) **11.50** Live a casa tua **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport **13.45** Grande Fratello 2015 **14.05** Film: Sherlock – Il banchiere cieco (krim.) **16.00** Film: Uibù – Fantasma fione (fant.) **19.00** Studio Life **19.35** Film: La sposa cadavere (anim., '05, r. T. Burton) **21.10** Film: Le cronache di Narnia – Il viaggio del veliero (pust., '10, i. B. Barnes) **23.35** Nan.: Simpsonovi

IRIS

14.00 Film: Il velo dipinto (dram.) **16.20** Anteprima: 45 anni **16.25** Adesso cinema **16.50** Film: Il genio della truffa (triler, '03, i. N. Cage) **19.05** Film: Com'è dura l'avventura (kom., It., '87, i. L. Banfi) **21.00** Film: Occhio, malocchio, prezzemolo e finocchio (kom., It., '83) **23.15** Film: Innocenza e turbamento (erot., It., '74)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.45 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** 20.35 Otto e mezzo **11.35** L'aria che tira **12.45** Magazine 7 **14.00** Kronika **14.20** Serija: La libreria del mistero **15.50** Chi guida meglio? **16.25** Serija: Ironside **18.25** Serija: L'ispettore Barnaby **21.10** Film: Gli avvolti hanno fame (western, '70)

23.00 Film: Brivido nella notte (triler, '71, r. in i. C. Eastwood)

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **6.30** 11.00 Cuochi e fiamme **8.20** 17.10 I menù di Benedetta **13.10** 19.00 Chef per un giorno **15.25** Serija: Jane Doe **18.55** Dnevnik **21.10** Film: Può succedere anche a te (kom., '94, i. N. Cage) **23.05** Film: Starman (zf, '84)

TELEQUATTRO

6.30 Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **9.30** Ring **13.00** Rotocalco Adnkronos **13.10** Occhio alla spesa... **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Voci in piazza **18.00** 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Qua la zampa **19.10** Tg Confartigianato **20.00** La parola del Signore **23.30** 0.30 Trieste in diretta

LAEFFE

10.55 David Rocco: Dolce Amalfi **11.50** Jamie: Comfort Food **12.55** 18.10 Il re dello street-food **14.05** Posso dormire da voi? **16.10** Film: Mr. Jones (dram.) **19.10** Bourdain: Senza prenotazione **20.10** Storia segreta **22.00** Dracula di Bram Stoker (horror, '92, i. G. Oldman, W. Ryder, A. Hopkins)

CIELO

11.15 Fratelli in affari **14.00** 15.15 Cucine da incubo **15.00** Novice **16.15** MasterChef Italia **18.15** Alessandro Borghese – 4 ristoranti **19.15** Affari in grande **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: Il peccato di Lola (triler, '84)

DMAX

12.30 I maghi delle auto **13.20** Incidenti di percorso **14.15** Ciak, ti sfido! **15.05** Nudi e crudi **15.55** River Monsters **17.45** Affare fatto! **19.30** Unti e bisunti **20.20** Banco dei pugni **21.10** World's Top 5 **22.00** Come è fatto il cibo USA **22.55** Cacciatori di fantasmi

SLOVENIJA1

6.15 Odmevi **7.00** 18.40 Risanke in otroške serije **9.10** Kviz: Male sive celice **10.00** Dan reformacije, prenos evangeličanskega bogoslužja **11.00** Dok. film: Za pogledom **12.00** Tednik **13.00** 17.00, 18.55, 22.45 Poročila, šport in vreme **13.25** O živalih in ljudeh **13.50** Na vrtu **14.40** Dok. serija: Klekljana čipka v risu časa **15.10** Dok. serija: Koreja – nikoli več ena? **16.05** Dok. film: Franc Temlin – Mali katekizem velikega človeka **17.20** Posebna ponudba **18.00** Z vrta na mizo **18.30** Ozare **19.25** Utrip **20.00** Vse je mogoče **21.35** Nad.: Pogrešani sin **23.20** Film: Michael Kohlhaas (dram.)

SLOVENIJA2

7.00 Najboljše jutro **9.00** Dober dan **10.00** Šport & Špas **10.35** Polnočni klub **11.45** Med valovi **12.20** 10 domačih **12.55** Proslava ob dnevu reformacije **13.50** Dok.: Pot – Sprehod po Trubarjevih krajih **15.10** Tvoje pesmi živijo naprej **17.30** Operatorij: Deseta hči **19.20** Razred zase **19.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN Mehike, prenos kvalifikacij **21.10** Nogomet: FIFA magazin – Pot v Rusijo, 2. del **21.35** Zvezdana **22.20** Presenečenja **23.05** Odd.: Bleščica **23.35** Aritmični koncert

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.40** Boben **15.40** Potopisi **16.05** Folkest 2015 v Spilimbergu **16.35** Arhivski posnetki **17.20** 23.30 Vsedanes – Aktualnost **18.00** O živalih in ljudeh **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja **19.45** Avtomobilizem **20.00** Tednik **20.30** Film: Dve siroti (kom.) **22.15** Dok.: 8. september 1943 **22.45** Vrt sanj

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **10.45** 12.55 Tv prodaja **11.00** Film: Doktor Dolittle 3 (kom.) **13.10** Slovenija ima talent **15.00** Film: Vojna zakoncev Rose (kom., '89, i. M. Douglas) **17.20** Film: Madagaskar (anim.) **18.55** Vreme in novice **20.00** Gostilna išče šefa **22.00** Top 4 s Tjašo Kokalj **23.00** Film: Sedem duš (dram., '08, i. W. Smith)

KANAL A

7.25 Serija: Naša mala klinika **8.10** 14.45 Serija: Goldbergovi **8.35** 17.00 Serija: Dva moža in pol **9.00** 23.50 Serija: Veliki pokovci **9.55** SKL – Šport mladih **10.25** Tv prodaja **10.40** Serija: Nepraktični šaljivci **11.10** Top Gear **12.15** Film: Edo na TV (kom.) **15.15** Film: Bilko debilko (kom., '96, i. S. Martin) **17.30** Nogomet: Prva liga Telekom Slovenije, Maribor – Rudar **20.00** Film: Reci da (kom., '08, i. J. Carrey) **22.00** Film: Študent naj bo (kom.)

Sobota, 31. oktobra
Italia 1, ob 19.35

La sposa cadavere

Velika Britanija 2005
Režija: Tim Burton
Scenarij: Tim Burton in John August
Animacija

Victor je na tem, da se v kratkem poroči z Victorio, bodočo nevesto, ki so jo zanj v resnici izbrali njegovi starši. Ko jo dan pred poroko spozna, ne gre vse tako, kot bi si mlada zaročenca želela. Isti večer se Victor v temnem gozdu vrača proti domu in nestrpno ponavlja poročno obljubo. Točno pred njim nepričakovano zraste vejica in Victor za hec nanjo natakne poročni prstan ... Veja pa se kmalu spremeni v prst nekega dekleta, ki je pred leti umrlo, se je zdaj vrnilo k življenju in trdi, da je Victorjeva žena ... S pomočjo animirane zgodbe se tokrat Burton posveča ljubezni, predvsem bolečinam, ki jih ta povzroča tako pri živih, kot tudi pri mrtvih dušah ...

VREDNO OGLEDA

PLANET TV

11.00 Nan.: Sedma nebesa **11.55** Nan.: Vojaske žene **12.50** Film: Moj ata, socialistični kulak (kom., Slo., '87) **15.10** 20.00, 21.10 Kmetija: Nov začetek **16.55** Bognedaj, da bi crknu televizor **17.55** Nakupuj in zmaguj **19.00** 21.45 Danes **19.30** Planet kuha **19.50** Vreme in šport

21.55 Film: Samo tebe si želim (dram., '10, i. C. Tatum)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Radioaktivni Casinò; 9.50, 14.40, 18.50 Music box; 10.10 Prva izmena: Komorno popotovanje, sledi Music box; 11.15 Studio D – Pogled skozi čas, sledi Music box; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Tam kjer teče bistra Bela; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi val; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena: Jože Rode: Zadnjikrat v Ljubljani – izv. radijska igra, režija Jože Valentič; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)
5.00 Jutro na RK; 5.50, 7.00 Kronika; 6.25, 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 7.15 Program v živo; 8.00, 17.30 Pregled tiska, vreme; 8.30 Jutranjik; 9.10 Prireditve danes; 9.30 O jeziku danes; 10.00 Torklja; 10.30 Poročila; 11.00 Intervju; 11.30 Osebnost, glasovanje; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 DiO; 16.16 Svežemodra selekcija; 18.10 Gostje skupina Skalp; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Elektronika mix; 23.00 Za železno zaveso; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vreme in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Gostje tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35, 13.00, 14.35, 19.00, 20.00, 20.30, 23.00 Glasba; 11.00 L'alveare; 12.30 Dogodki dneva; 13.35 Ora musica; 14.00 Slot Parade/Anteprima classifica; 15.00 Souvenir d'Italy; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro – Hot Hits; 18.00 London Calling; 19.30 Večerni dnevnik – Rosso di sera; 20.00 La radio a modo nostro (enkrat na mesec); 22.30 Sonoricamente Puglia; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329
Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015 230,00 €
palljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povšek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasi@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, smrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

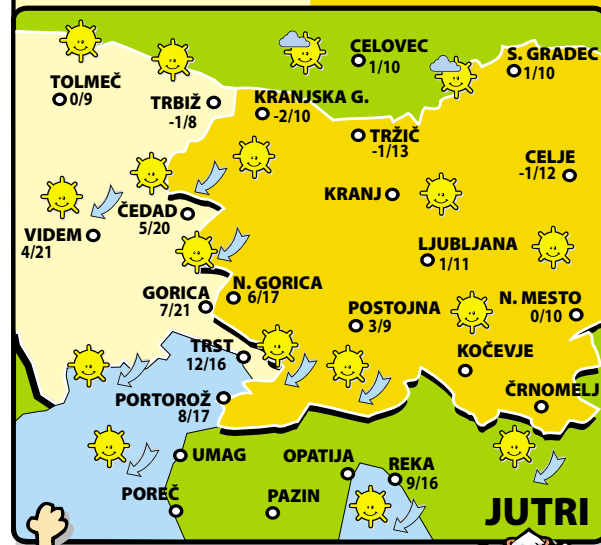
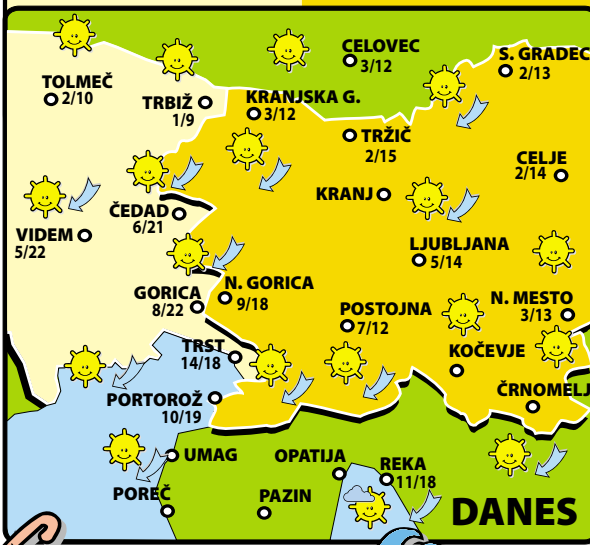
Območje visokega zračnega tlaka se iznad vzhodne Evrope znova širi nad Balkan. Ciklonsko območje pa se pomika preko osrednjega Sredozemlja. Od vzhoda k nam doteka postopno nekoliko hladnejši in bolj suh zrak.

Povsod bo jasno vreme z zmerno burjo. Na obalnem območju bo pihala močna burja zlasti na Tržaškem, kjer bodo sunki okoli 100 km/h. Na Trbiškem bo dopoldne možna megla ali nizka oblačnost, čez dan pa se bo razjasnilo. V visokogorju bo pihal zmern do okrepljen vzhodnik.

Pretežno jasno bo. Pihal bo severovzhodni veter, na Primorskem zmerna burja, v Vipavski dolini z najmočnejšimi sunki do 100 kilometrov na uro.

Jutri bo prevladovalo jasno vreme. Pihala bo zmerna burja, ob morju in na Krasu pa močna, zlasti v Trstu bodo sunki okoli 100 km/h. Na Trbiškem bo zjutraj možna megla ali nizka oblačnost.

Jutri bo precej jasno. Še bo pihal severovzhodni veter, na Primorskem zmerna burja.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.43 in zatone ob 16.54
Dolžina dneva 10.11

LUNINE MENE
Luna vzide ob 20.32 in zatone ob 11.39

NA DANAŠNJI DAN
1976 – Zjutraj so ponekod na jugu in jugozahodu Slovenije izmerili nenavadno veliko dnevno višino padavin. V Zabičah pri Ilirski Bistrici je padlo 137 mm, na Razdrtju 133 mm, na Kozini 127 mm, v Kubežu 113 mm in na Rakitni 100 mm padavin v 24 urah.

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.13 najvišje 24 cm, ob 5.36 najnižje -15 cm, ob 11.30 najvišje 38 cm, ob 18.49 najnižje -44 cm.
Jutri: ob 1.05 najvišje 19 cm, ob 6.16 najnižje -7 cm, ob 11.58 najvišje 27 cm, ob 19.34 najnižje -35 cm.

MORJE
Morje je razgibano, temperatura morja 16,5 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
 500 m10
 1000 m7
 1500 m5
 UV indeks bo ob jasnem vremenu sredi dneva po nižinah 3.

Putin si je omislil svoje pionirčke

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin je ustanovil državno organizacijo za šolarje, imenovano Rusko gibanje za šolarje. Njegovo poslanstvo je pomagati »graditi značaj otrok na sistemu vrednot ruske družbe«, izhaja iz odloka, s katerim je Putin v četrtek ustanovil novo organizacijo. Ruski mediji so novo organizacijo takoj primerjali s komunističnimi pionirji, ki so pomagali vzgajati na milijone šolarjev v Sovjetski zvezi. Znani so bili po rdečih rutkah, priponkah na belih srcah in salutiranju. Članstvo v pionirski organizaciji je bilo v Sovjetski zvezi tako rekoč obvezno za otroke med devetim in 14 letom. Z razpadom Sovjetske zveze je izginila. Putin, nekdanji agent sovjetske obveščevalne službe KGB, je v 15 letih, odkar je na oblasti, že oživil kar nekaj sovjetskih simbolov.

Izraelce na letalu ujezila dobrodošlica v Palestini

TEL AVIV - Izraelski potniki na letalu španske družbe Iberia so pilota obtožili, da je ob približevanju letala Tel Avivu izrekel: Dobrodošli v Palestini. Pilot je s tem tako ujezil potnike, da se je moral zakleniti v pilotsko kabino. »Pilot ni uporabil besede Palestina,« so poudarili v Iberii. »Kapitan je sledil standardnemu postopku, ki predvideva, da se uporabi imeni letališč vzleta in pristanka, ne pa držav, regij ali ozemelj.« so dodali. Nesporazum je morda zagrešila podobnost španskih besed 'destino' (cilj) in 'Palestina'. Da je dejansko šlo za nesporazum, so poročali tudi izraelski mediji, ki so navedli, da je pilot v angleškem jeziku omenil le Tel Aviv.

BRAZILIJA - Olimpiada domorodcev

Prve indijanske igre v senci boja za obstoj

RIO DE JANEIRO - V brazilskem Palmasu trenutno potekajo prve indijanske svetovne igre, nekakšna olimpiada leto dni pred igrami v Rio de Janeiru. Igre so v skladu s tradicijo južnoameriških narodov pisane, vesele, a razkrivajo tudi številne prikritke družbene probleme države. Nekatere discipline, kot denimo tekmovalništvo s kanuji, tradicionalna rokoborba, lokostrelstvo in met kopja, so zelo blizu olimpijskim, nošenje hlovov ali vlečenje vrvi pa so tradicionalni športi še iz časa, ko beseda šport še ni obstajala. Tudi pisane poslikave obrazov in perjanice označujejo plemensko pripadnost in imajo za poznavalce enako prepoznavno funkcijo kot moderni dresi.

Igre so mednarodne. Udeležujejo se jih tekmovalci iz ZDA in Kanade, Filipinov, Avstralije, Konga, Rusije, Mongolije in drugod. Skupaj je zbranih več kot 2000 športnikov iz 22 držav. Pisanega odprtja s plesi, pesmijo in celo malim olimpijskim ognjem se je udeležila tudi brazilska predsednica Dilma Rousseff, saj na igrah nastopa tudi kar 24 brazilskih indijanskih ljudstev.

Igre, ki trajajo do nedelje, bodo po pisanosti in druženju nedvomno uspeh. Transparenti ob robu iger, na katerih demonstranti zahtevajo konec genocida, sekanja tropskih gozdov in drugih posegov v naravno okolje Indijancev v Braziliji, pa opozarjajo, da je razlika med stvarnimi življenjskimi pogoji praprebivalcev in sliko zadovoljstva, ki jo ponujajo igre, velika.

In prav nič ne kaže, da so Indijanci v Braziliji v zavirlivem položaju pri ohranjanju svojih življenjskih navad, tradicij in okolja. V torek je pristojni odbor brazilskega parlamenta potrdil predlog spremembe ustave, s katero bi lahko zaradi gospodarskih interesov ukinili posamezna zaščitena območja v državi. Tukaj gre za širok spekter interesov, od rudnin, do zemlje, primerne za kmetijstvo, in nena zadnje gradnje hidroelektrarn. Zdaj, po cestnih blokadah in protestih, se je vsaj javno v bran domorodnim skupnostim postavila tudi Rousseffova. Nekatera indijanska ljudstva iz Brazilije se prav iz protesta zaradi razmer tokratnih svetovnih iger niso želela udeležiti. (STA)

Poljsko sodišče zavrnilo izročitev Polanskega ZDA

KRAKOV - Sodišče v Krakovu je na včerajšnjem sojenju zavrnilo izročitev režiserja, igralca in scenarista Romana Polanskega ZDA, zaradi spolnega odnosa z mladoletnico leta 1977. Polanski, ki sicer živi v Franciji, se trenutno nahaja na Poljskem zaradi filmskega projekta. Polanski je že prej izjavil, da izгона ne pričakuje. Polanski je na Poljskem odrasčal in tam tudi začel svojo filmsko pot. Velja za enega največjih še živečih poljskih ustvarjalcev. Zaradi odnosa z mladoletnico leta 1977 ga preganjajo že več desetletij. Leta 2009 so ga na podlagi ameriške tiralice aretirali na žiriskem letališču. Po desetih mesecih, ki jih je deloma preživel v hišnem priporu v svoji hiši na obrobju Gstaada, so julija 2010 švicarske oblasti zavrnile njegovo izročitev ZDA in ga izpustile na prostost. V priporu je Polanski dokončal film Pisatelj v senci, ki je leta 2010 prejel srebrnega medveda mednarodnega filmskega festivala v Berlinu. Polanski si je želel razčistiti svoj status pred snemanjem novega filma na Poljskem. Režiser naj bi si želel posneti vohunski triler, ki temelji na primeru častnika Alfreda Dreyfusa.

fotoutrip '15 70 let

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Vsako soboto Primorski dnevnik »potuje« iz Jamelj na Rovno pri Komarjih, kjer ga prijatelji in obiskovalci radi prebrskajo...

IGOR